Edgar Wallace
Instinctul lui J.G. Reeder

Edgar Wallace

INSTINCTUL LUI J.G. REEDER

- Nuvele polițiste[1] -

Traducerea din limba engleză de
L. W.

Editura „I S T A L” S. A. R.
București, 1940

[1] Titlul original al acestei culegeri de povestiri publicată la Londra în anul 1925 este *The Mind of Mr. J.G. Reeder*, dar ordinea povestirilor respectă pe cea din ediția americană care a apărut sub titlul *The Murder Book of Mr. J.G. Reeder*.

Edgar Wallace
© 1940, « Instinctul lui J.G. Reeder »
Editura „I S T A L” S. A. R.
The Mind of Mr. J.G. Reeder (1925), Hodder & Stoughton, London

GARDIANUL POET[2]

Ziua în care d. Reeder fu delegat să lucreze în biroul procurorului, a fost într-adevăr o zi fatală pentru d. Lambton Green, şeful sucursalei Băncii „London Scottish Middland".

Sediul acestei sucursale era la colţul dintre strada Pell şi Bulevardul Firling, pe partea dinspre câmpie. Clădirea era destul de mare şi era închiriată, contrar obiceiului, în întregime, sucursalei băncii.

Luna Traction Company, care dădea de lucru la vreo 3000 de oameni, *Associated Novelties Corporation* care avea o cifră de afaceri enormă şi *Laraphone Company*, aveau depuse sume mari de bani la această sucursală. Şi firmele acestea erau numai trei din cei mai importanţi clienţi ai băncii.

În vederea plăţilor săptămânale, Centrala trimitea în fiecare miercuri după amiază, în numerar, sume mari de bani, care se păstrau în case de fier. Aceste safe-uri se aflau zidite sub camera particulară a domnului Green, dar nu se putea ajunge la ele decât din sala casieriei, printr-o uşă de oţel. Uşa era vizibilă din stradă şi pentru a se înlesni supravegherea, fusese instalat deasupra ei un reflector electric. Afară de aceasta fusese angajat şi un paznic, în persoana soldatului pensionar Arthur Malling.

[2] Titlul original în limba engleză *The Poetical Policeman*.

Banca făcuse un aranjament cu secţia de poliţie din apropiere, în sensul ca un gardian să treacă la fiecare patruzeci de minute prin faţa clădirii. Gardianul avea obligaţia să se uite pe fereastră şi să schimbe semnale cu paznicul de noapte.

În noaptea zilei de 17 octombrie gardianul Burnett, care era de serviciu, se opri conform consemnului în faţa băncii şi se uită înăuntru. Ceea ce îl surprinse mai întâi, a fost faptul că reflectorul de deasupra uşii de oţel nu era aprins. Paznicul de noapte lipsea de asemenea. Gardianul, devenit bănuitor, nu aşteptă mult ci alergă spre fereastra cea mai apropiată, pe care o găsi deschisă, spre marea sa spaimă. Se căţără înăuntru şi strigă pe Malling. Nu-i răspunse nimeni. Încăperea mirosea greu, dulceag. Un miros pe care el nu-l putea defini. Sala ghişeelor era goală. Observând lumină în cabinetul particular al Directorului, gardianul deschise uşa şi zări un individ zăcând pe podea. Era paznicul! Mâinile acestuia erau încătuşate, iar genunchii şi gleznele erau strânse cu o curea.

Gardianul găsi şi explicaţia mirosului dulceag. Deasupra capului paznicului atârna un vas de tablă, cu fundul găurit, din care picura în continuu un lichid pe bucata de vată cu care era acoperită faţa lui Malling. Burnett, care fusese rănit în război, îşi dădu imediat seama că e vorba de cloroform. Îl trase pe Malling în hol, îndepărtă vata, dădu alarma şi încercă să-l readucă la viaţă.

Poliţia sosi în câteva minute. În acelaşi timp sosi şi un medic, care se afla din fericire la comisariat când se dăduse alarma. Însă toate încercările de a-l readuce pe Malling la viaţă fură zadarnice.

— Era probabil mort, când a fost găsit, spuse medicul. Aş dori să ştiu ce înseamnă zgârieturile de pe mâna lui dreaptă.

Deschizându-i dreapta se observa cam vreo duzină de zgârieturi mici, care păreau să fi fost făcute de curând, căci podul palmei era încă umed de sânge.

Burnett fu trimis imediat la domnul Green, care locuia după colţ, în Firling Avenue, întruna din vilele construite într-un stil atât de cunoscut oricărui londonez. Poliţistul observă lumină în interiorul casei şi uşa-i fu deschisă imediat ce atinse soneria. D. Lambton Green era complet îmbrăcat şi părea să fie foarte iritat. Burnett observă un geamantan, o cuvertură şi o umbrelă aşezate pe un scaun în hol. Directorul ascultă, palid la fată, ceea ce-i spunea Burnett despre cele întâmplate.

— Cum, s-a spart la bancă? Imposibil! aproape că zbieră. Dar asta e teribil!

Cât pe ce să se prăbuşească. Era aşa de iritat, încât Burnett trebuia să-l sprijine.

— Eu – eu voiam tocmai să plec, spuse el fără noimă, pe când mergea cu poliţistul spre bancă. De fapt mi-am dat demisia, am lăsat o scrisoare, care va explica totul.

Directorul deschise sertarul biroului său, într-un cerc de oameni, care îl priveau cu bănuială, se uită înăuntru şi se prăbuşi pe un scaun...

— Nu sunt aici! urlă el.

— Le lăsasem aici – cheile – şi o scrisoare.

De disperare leşină.

Când îşi reveni în fire se găsi într-o celulă a comisariatului de poliţie. În cursul zilei fu interogat de către comisar, şi auzi, scos din fire, acuzaţia ce i se aducea: asasinarea lui Arthur Malling şi furtul unei sume de 100 000 lire sterline.

Câteva zile mai târziu – într-o dimineaţă, Domnul John G. Reeder îşi mută biroul din Lower-Regent-Street în încăperile incomode ale parchetului, din etajul superior al palatului de Justiţie. Mutarea o făcea Reeder cu mare neplăcere, căci nimic nu-i era mai neplăcut, decât să lucreze continuu în clădirea unei autorităţi. De altfel pretinse să aibă o legătură directă de telefon cu vechiul său birou. De fapt nu ceruse acest lucru – căci el nu cerea niciodată ceva. Îşi exprimase numai dorinţa, într-un ton nervos şi aproape cerându-şi iertare pentru această pretenţie.

Domnul John G. Reeder părea cam timid, ceea ce imprima multora un sentiment de milă, şi furnizase chiar procurorului, multe minute de nelinişte şi îndoială, neştiind dacă a făcut bine, când l-a ales pe bărbăţelul ăsta slăbuţ în locul inspectorului Holford.

Domnul Reeder avea vreo 50 de ani, faţa lungă, păr cărunt şi o umbră de favoriţi, care îndepărtau privirea concetăţenilor de la urechile sale mari. Pe vârful nasului purta o pereche de ochelari de oţel prin care însă nimeni nu-l văzuse să se fi uitat vreodată – când citea, îi dădea totdeauna jos de pe nas.

Purta o pălărie înaltă, care se potrivea şi totuşi nu se potrivea cu gherocul ieşit din modă. Ghetele îi erau mari, cu vârfurile late. Cravata făcută gata, se închidea la ceafă cu o cataramă. Cel mai obişnuit accesoriu era o umbrelă, strânsă atât de tare încât părea mai de grabă un baston. Fie ploaie, fie soare, o purta atârnată de braţ, niciodată însă nu fusese deschisă.

Inspectorul Holford, care fusese înaintat, se întâlni cu el, în birou pentru a-l introduce în funcţiune.

— Sunt vesel să te cunosc, domnule Reeder! N-am avut încă până acum plăcerea de a te întâlni, dar am auzit mult de d-ta. D-ta ai lucrat până acum pentru Banca Angliei?

Domnul Reeder răspunse în şoaptă, că a avut cinstea asta şi oftă adânc, ca şi când ar fi regretat enorm strălucirea soartei, care l-a scos din ascunzişul de până acum al ocupaţiei sale. Domnul Holford îl privi cu îngrijorare.

— Da, da, spuse el jenat, munca e aici cu totul alta. Dar dacă eşti într-adevăr, cum mi s-a spus, unul dintre cei mai bine informaţi oameni din Londra, nu-ţi va fi greu să te acomodezi lucrului de aci. Noi nu am lucrat încă până acum cu un – vreau să spun cu un detectiv particular – şi înţelegi, Yardul e puţin cam...

— Înţeleg foarte bine, murmură domnul Reeder agăţându-şi umbrela de cuier, asupra acestui post reflectase doar Bolond şi soţia sa e foarte necăjită. Dar n-are pentru ce. Mai are şi alte venituri, aşa de pildă e părtaşă la localul de dans din West End, la care vom face probabil o descindere într-una din zilele acestea.

Holford rămăsese mai mult decât surprins. Ceea ce îi spunea Reeder era o noutate, de care nu se ştia până acum în Scotland Yard decât numai din auzite.

— De unde naiba ai aflat asta? întrebă el.

Surâsul domnului Reeder era plin de mulţumire sufletească.

— Mai prinzi ici colea câte o informaţie, spuse el, ca şi când şi-ar fi cerut iertare. Vezi, eu presupun peste tot numai răutăţi. Asta e un fel de predispoziţie criminală a mea. Un fel de perversitate.

Holford respiră adânc.

— Fie şi aşa. Cazul acesta din Ealing este destul de limpede, aşa că nu o să ai prea mult de lucru cu el. Green este un fost puşcăriaş, care, în timpul războiului a obţinut o slujbă la bancă şi a parvenit încetul cu încetul la postul de director. Green a stat 7 ani în puşcărie pentru fals.

— Fraudă şi fals, murmură Reeder, mie... hm... mi-e teamă... am fost martorul principal contra lui... Delicte de bancă au fost

un fel de specialitate a mea. Da, cămătarii l-au adus în halul ăsta. Ce prostie! Şi nici nu vrea s-o recunoască.

Domnul Reeder, oftă adânc.

— Sărmanul de el! Când îi e în joc viaţa, ar trebui să i se ierte poznele sale regretabile.

Inspectorul se uită la el surprins.

— Sărmanul? Nu ştiu de ce îl compătimeşti. A furat 100.000 lire şi a făcut o declaraţie atât de absurdă şi de necrezut, cum n-am mai auzit vreodată până acum. Daca vrei, poţi citi actele la prefectură. Zgârieturile pe mâna lui Malling sunt curioase; e just, s-au mai găsit şi pe mâna cealaltă câteva. Dar nu sunt atât de profunde ca să te poţi gândi la o luptă. Iar în ceea ce priveşte basmul, pe care ni-l povesteşte Green....

Reeder dădu din cap întristat.

— Povestea asta nu prea a fost genială, spuse el aproape cu regret. Dacă-mi aduc bine aminte, era cam aşa: un individ, cu care fusese împreună în închisoare. Îl recunoscuse şi voia să-l şantajeze: ori plătea, ori dispărea. Dar, în loc să reînceapă o viaţă de criminal, s-a aşezat pe scaun şi a scris o scrisoare Direcţiei băncii, în care explica cum stau lucrurile, a pus apoi scrisoarea şi cheile de la casa de fer în sertarul biroului său, lăsând şi câteva vorbe pentru casier. Intenţiona să părăsească Londra şi să încerce o viaţă nouă într-un loc unde nu-l cunoştea nimeni.

— Dar nu s-au găsit scrisori, nici pe birou, nici în birou. De chei nici vorbă, îl întrerupse inspectorul.

— Singurul adevăr în toată chestiunea, este că a stat la dugheană!

— Închisoare, corectă Reeder.

El avea groază de expresii comune.

— Da, asta-i adevărat.

Rămas singur în birou, îşi petrecu o bună parte din timp telefonând secretarei sale, care – cu toate că nu dusese o viaţă bună până atunci, tot îşi mai păstrase vlaga tinereţii. Restul dimineţii şi-l petrecu citind actele lăsate de predecesorul său.

De abia târziu spre seară veni procurorul la el şi se uită cu bunăvoinţă la pachetul voluminos de acte pe care-l studiase subalternul său.

— Ce citeşti? – cazul Green?, întrebă el. Îmi pare bine că te interesează, cu toate că chestiunea este limpede. De altfel am primit o scrisoare din partea preşedintelui băncii, care pare să creadă că Green spune adevărul.

Reeder se uită la şeful său cu acea expresie caracteristică, pe care o avea întotdeauna când îl impresiona ceva.

— Am aici depoziţia gardianului Burnett. Poate-mi daţi dvs. câteva lămuriri. Burnett declară (îmi daţi voie să citez): „Scurt timp, înainte de a ajunge la clădirea băncii, am văzut, un individ stând la colţul străzii lângă bancă. L-am văzut foarte bine, căci stătea tocmai în lumina farului unui automobil, ce trecea p-acolo. Nu am dat multă atenţie prezenţei acelui individ. De altfel nici nu l-am văzut mai târziu, căci putea foarte lesne să înconjoare blocul de case şi să ajungă în Firling Avenue 120 fără ca să-l văd – am lovit apoi cu piciorul o bucată de fier, pe care examinând-o mai de-aproape am văzut că e o potcoavă. Cu această potcoavă se jucaseră nişte copii după amiază. Uitându-mă din nou în spre colţul străzii, nu-l mai zării pe individul acela. Probabil că văzuse lumina lămpii mele. N-am văzut pe nimeni altul şi nici n-am văzut lumină în casa lui Green, când am trecut p-acolo”.

Reeder se uita la procuror.

— Ei – şi?, spuse acesta. Nu văd nimic neobişnuit. Probabil că Green a ocolit casa şi a intrat în bancă, fără ca să-l vadă gardianul.

Reeder se scărpină pe bărbie.

— Daaa!, zise el dus pe gânduri şi se mişcă rău dispus pe scaun. Ar fi oare necuviincios dacă aş întreprinde – independent de poliţie – oarecare cercetări?, întrebă el ezitând. Mi-ar fi foarte neplăcut, dacă poliţia s-ar găsi ofensată că un simplu diletant îşi bagă nasul în afacerile ei.

— Nu, de loc, îi spuse procurorul amabil. Du-te jos şi vorbeşte cu funcţionarul, care prelucrează chestiunea aceasta. Îţi dau câteva rânduri pentru el, nu este nici ceva neobişnuit şi nici ceva nelalocul său, ca unul din funcţionarii mei să întreprindă pe cont propriu cercetări, cu toate că nu cred să poţi afla ceva nou. Scotland Yard a lucrat admirabil!

— Mi-aţi permite să vorbesc cu acuzatul?

— Cu Green? Desigur. Am să dau dispoziţiile necesare.

Ploua cu găleata când Reeder – cu umbrela închisă pe braţ şi cu gulerul mantalei ridicat în sus, – intră în închisoarea din Brixton şi se lăsă condus în celula, în care se afla închis un om disperat, cu privirea dusă.

— E adevărat cele ce am spus. Fiecare vorbă!

Green exclamă cuvintele acestea aproape plângând. Green era un bărbat cu faţa palidă, părul rar, mustaţa mică, căruntă. Reeder, care avea o memorie extraordinară pentru fizionomii, îl recunoscu imediat.

— Da, d-le Reeder, şi eu mi-aduc aminte de dvs. Sunteţi doar acela care m-a prins atunci. Dar de atunci n-am mai făcut nimic rău. N-am luat niciodată un ban ce nu mi-aparţinea. Ce o să se gândească biata fată...

— Eşti însurat?, întrebă Reeder compătimitor.

— Nu, dar aveam intenţia să mă însor. Ceva cam târziu la vârsta mea, ea e cu aproape treizeci de ani mai tânără ca mine. Dar e cea mai bună fată, ce-şi poate închipui cineva.

Reeder ascultă rapsodia, ce i-o cânta Green şi expresia melancolică de pe faţa sa se adânci şi mai mult.

— Bogdaproste că n-a fost de faţă la proces. Dar ştie ce s-a întâmplat. Un prieten mi-a spus, că-i dispărută.

— Săraca de ea!

Reeder dădu din cap cu tristeţe.

— Şi mai ales la onomastica ei! continuă Green.

— Ştia că vrei să pleci?

— Da. Îi spusesem asta cu o seară înainte. Dar nu vreau ca să fie amestecată în această afacere. Dacă am fi logodiţi cu adevărat, atunci ar fi altceva. Dar e măritată şi în preajma divorţului. Din cauza asta mă şi întâlneam foarte rar cu ea şi nimeni nu ştia de logodna noastră, cu toate că locuiam în aceeaşi stradă.

— Firling Avenue?, întrebă Reeder.

Green afirmă.

— Se măritase la 17 ani cu un om brutal. Nu-mi era plăcut să ţin secretă logodna noastră. Atâţia şi atâţia îi făceau curte, iar eu trebuia să strâng din dinţi şi să tac. Chiar Burnett, prostul ăla care m-a arestat, umbla după ea. I-a făcut chiar şi poezii! Aţi fi crezut vreodată că un poliţist e capabil de aşa ceva?

Lui nu-i prea părea posibilă o legătură între poezie şi gardian, dar Reeder nu păru surprins.

— Fiecare om are în el o scânteie poetică, d-le Green, îi răspunse el amabil, şi un gardian e şi el om.

Cu toate că trecuse aşa de uşor peste ciudăţenia unui gardian sentimental, totuşi gândul la acel gardian îl urmări tot restul serii. A doua zi dimineaţa la 7:15 – când Reeder intră în Firling

Avenue – tot oraşul părea că se compune numai din lăptărese şi vânzători de ziare.

Reeder se opri numai o clipă în faţa clădirii băncii şi trecu mai departe. Pe ambele părţi ale străzii se aflau numai vile drăguţe, cu toate că aveau toate o asemănare obositoare.

În faţa fiecăreia se afla o mică grădiniţă. Casa lui Green era la nr. 18 pe partea dreaptă a străzii. Acolo locuise el, cu menajera lui. Probabil că Green nu iubea florile, căci grădiniţa lui era neglijată...

Reeder se opri în faţa casei cu nr. 26 şi se uită cu indiferenţă la jaluzelele trase. Locatarei, d-şoarei Magda Grayne, îi plăceau florile, căci la fiecare fereastră erau oale cu geraniu. În mijlocul grădiniţei se afla un rond cu un singur trandafir, neînflorit, cu frunzele lăsate în jos şi îngălbenite.

Uitându-se la ferestre, tocmai când una din jaluzele fu trasă în sus, observă o figură în dosul perdelelor. D. Reeder îşi continuă în grabă drumul, ca unul ce fusese prins asupra unui fapt nepermis şi se opri la o mare grădină din capătul străzii.

Aci stătu mai mult timp, rezemat de grilajul de fier şi se uită pe îndelete la serele ele flori. Stătu acolo, până ce unul din grădinari, crezând că un străin voia să intre în grădină, se apropia de el şi-l întrebă dacă nu caută pe cineva.

— Pe mulţi, oh da, pe mulţi, oftă Reeder şi se întoarse cu spatele spre grădinar, care se uită supărat după el.

Reeder o luă pe acelaşi drum înapoi. Se oprii la nr. 26, intră în curte şi bătu la uşa de la intrare.

Uşa-i fu deschisă de o fetiţă, care-l conduse în salonaş.

Încăperea era sărac mobilată. Mobila era compusă numai din câteva scaune de trestie, şi o masă; pardoseala o acoperea un covor mic. După scurt timp uşa se deschise şi intră o fată tânără.

Deşi avea trăsături grosolane, totuşi era drăguţă. Pe faţa ei se putea citi îngrijorare; îţi dedea impresia ca şi cum ar fi plâns de curând.

— Domnişoara Magda Grayne? întrebă Reeder, sculându-se de pe scaun.

Ea afirmă din cap.

— Veniţi din partea poliţiei?

— Nu direct, corectă el cu grijă. Sunt funcţionar la parchet. Slujba mea seamănă cu a unui poliţist, deşi e cu totul deosebită.

Ea încruntă din sprâncene.

— M-am, mirat, că n-a venit încă nimeni la mine, spuse ea. Va trimis d-l Green?

— D-l Green mi-a vorbit de dvs., dar nu m-a trimis.

În privirea ei apăru în acest moment o expresie, care-l făcu pe detectiv să tresare. Un ochi nedeprins, nici n-ar fi observat expresia aceia.

— Am aşteptat să vie cineva, spuse ea; apoi:

— De ce a făcut asta?

— Credeţi că e vinovat?

— Poliţia o crede.

Ea oftă adânc.

— Aş fi dorit să nu fi venit niciodată aici!

Reeder nu răspunse. Privirea sa se plimba prin cameră. Pe măsuţă se afla un vas de porţelan plin cu crizanteme de o culoare admirabilă. În mijlocul lor o singură marguerită, care făcea impresia unui proletar rătăcit într-o societate nobilă.

— Iubiţi florile? murmură el.

Ea se uită cu indiferenţă la flori.

— Îmi plac, răspunse ea. Servitoarea le-a pus acolo. Credeţi că o să fie spânzurat?

Brutalitatea cu care spusese aceste vorbe îi făcu rău lui Reeder.

— Situaţia e serioasă, răspunse el şi adaugă: Aveţi o fotografie a domnului Green?

— Da, spuse ea. Voiţi s-o vedeţi?

— Da.

Abia părăsise fata odaia şi Reeder se şi găsea la masă şi scotea florile din vas. Florile erau legate cu o sforicică. Reeder observă că nu erau tăiate, ci smulse. Sub sfoară se afla încă hârtia cu care beţele florilor fuseseră înfăşurate. Era o filă dintr-un carnet. Scrisul era deja şters. Auzind paşi la uşă, Reeder puse florile la loc şi se uită pe fereastră, când fata intră în odaie.

— Mulţumesc, spuse Reeder luând fotografia, care avea pe dos o dedicaţie.

— Mi s-a spus că sunteţi măritată?

— Da, dar sunt în preajma divorţului, răspunse ea.

— Locuiţi de mult aici?

— De vreo 3 luni. M-am mutat aici după dorinţa lui.

Reeder se uită din nou ia fotografie.

— Cunoaşteţi pe gardianul Burnett?

D-na Grayne roşi puţin.

— Ori că-l cunosc pe idiotul ăsta! izbucni ea cu amărăciune. Continuă apoi mai blândă, căci avu impresia că nu se exprimase tocmai ca o doamnă din societatea bună. „D-l Burnett e cam sentimental şi eu nu pot suferi asemenea oameni, mai ales când, mă... înţelegeţi, domnule....”

— Reeder, completă detectivul.

— Veţi înţelege domnule Reeder că o fată tânără în situaţia mea, logodită, nu poate vedea cu plăcere asemenea atenţii.

Reeder se uită atent la ea. Durerea şi disperarea ei eram fără îndoială cinstite. Reeder era socotit ca un specialist tot atât de mare ca şi Mantegazza în ceea ce priveşte judecarea fizionomiilor.

— Şi mai ales de ziua dvs., începu el, asta-i cu atât mai trist. V-aţi născut doar la 17 octombrie. Sunteţi englezoaică, bine înţeles.

— Da, răspunse ea scurt. M-am născut în Walworth, în Wallington. Acolo am trăit până acum.

— Câţi ani aveţi?

— Douăzeci şi trei.

D-l Reeder luă ochelarii de pe nas şi şterse sticlele cu batista sa de mătase.

— Toată afacerea este nespus de tristă. Dar sunt vesel că am putut vorbi cu dvs., d-şoară Grayne pot să înţeleg situaţia dvs.

Cu aceste vorbe goale părăsi casa. Ea văzu pe când închidea uşa în urma lui, cum ridică ceva de jos şi se miră de ce bătrânelul ridicase potcoava, pe care ea o aruncase afară în seara precedentă.

Bucata cea de fier ruginit, dispăru în buzunarul lui Reeder, care o porni din nou la drum.

Tocmai atunci soseau la circumscripţie gardienii de schimb, când intră şi Reeder, timid ca de obicei şi prezentă şefului de post legitimaţiile sale.

— Da, da, d-l Reeder, spuse acesta curtenitor, chiar acum am primit o înştiinţare de la parchet, care vă priveşte. Mi se pare, de altfel, că am mai avut deja plăcerea de a lucra cu dvs. acum câţiva ani. Vă aduceţi aminte? În chestiunea aceia mare a bandei de falsificatori. Cu ce vă pot servi?... Burnett? Da, e aici.

La chemarea sa, apăru un gardian tânăr, chipeş.

— Ăsta-i funcţionarul, care a descoperit crima – l-am propus pentru avansare, spuse inspectorul. Burnett, d-l Reeder vine din partea parchetului şi vrea să vorbească câteva vorbe cu d-ta. Treceţi vă rog în biroul meu particular, domnule Reeder.

Gardianul salută şi-l urmă pe Reeder în odaia alăturată. Burnett era un tânăr conştient de valoarea sa: numele şi

fotografia sa apăruseră doar în gazete: avansarea era sigură, aşa că viitorul îi era plin de speranţe.

— Mi s-a povestit, că eşti aşa ceva ca un poet, începu Reeder.

Burnett se înroşi.

— Da, domnule, ici colea fac câte o poezie, concedă el.

— Bine înţeles, poezii, de dragoste? întrebă Reeder amabil. Noaptea mai ales, avem timp pentru asemenea lucruri. Şi nimic nu ne inspiră mai mult, decât, hm..., iubirea. Nu-i aşa?

Obrajii lui Burnett erau roşii, ca racul.

— Am scris ici colea, noaptea, câte-o poezie, dar nu mi-am neglijat niciodată serviciul.

— Bine înţeles, murmură Reeder. D-ta eşti predispus pentru poezii. Gândul de a culege flori, noaptea, a fost o inspiraţie poetică şi...

— Grădinarul mi-a spus că pot să iau atâtea flori, câte aş vrea, întrerupse Burnett pripit. N-am făcut nimic nedrept.

Reeder aprobă.

— Ştiu asta. Ai cules florile pe întuneric şi din nebăgare de seamă ai cules odată cu crizantemele, şi o marguerită, ai înfăşurat cozile într-o poezie şi le-ai depus, împreună cu – hm – o potcoavă în faţa casei. Îmi frământasem deja creierii, unde să fi rămas potcoava.

— Am aruncat florile în fereastra – doamnei, îl îndreptă Burnett, care nu prea se simţea bine. Şi zău, ideea mi-a venit abia după ce trecusem de casă...

Reeder întinse capul spre el.

— Tocmai asta vreau să ştiu, spuse el intenţionat. Gândul de a depune florile la uşă, ţi-a venit abia după ce trecuseşi prin faţa casei? Potcoava, potcoava aducătoare de noroc, ţi-a inspirat această idee? Atunci te-ai înapoiat, atunci ai cules florile, le-ai

băgat cu poezia făcută şi le-ai aruncat pe pervazul ferestrei?..., nu e nevoie să spunem numele...

— Nu ştiu de unde aţi aflat asta, d-le Reeder, dar chiar aşa a fost. Dacă am făcut ceva incorect...

— Nu e niciodată o nedreptate să fii amorezat, întâmpină Reeder. Dragostea este o experienţă sublimă, am citit deseori acest lucru.

D-na Magda Grayne se îmbrăcase, ca să iasă în oraş şi se pregătea tocmai să-şi pună pălăria, când zări venind spre poarta casei sale, pe tipul ciudat, care o vizitase în dimineaţa aceea.

În spatele acestuia ea recunoscu pe detectivul care se ocupa cu afacerea Green. Servitoarea ei plecase de acasă. Nimeni nu intra în casă, dacă nu-i deschidea ea singură uşa. Se uită pe după perdele... da, acolo era şi automobilul, întrebuinţat de obicei de vizitatori de teapa ăstora. Lângă şofer şedea încă un individ, care era, după toate probabilităţile tot un „agent secret”.

D-na Grayne se apropie de pat, îl dezveli, scoase un pachet cu bancnote, pe care le băgă în geantă şi se retrase tiptil spre camera din fund. Acolo deschise fereastra şi sări pe acoperişul bucătăriei. Un minut mai târziu se afla în grădina din dosul casei, trecu prin uşa dinapoi în coridorul îngust care despărţea vilele între ele şi se găsea în High-Street, unde se sui într-un tramvai cu mult mai înainte ca d-l Reeder să fi înţeles că bate degeaba la uşă.

Reeder nu a mai văzut-o niciodată.

În seara aceleaşi zile Reeder, chemat de şeful său, povesti toată istoria asta surprinzătoare.

Green, care fusese avansat peste rând, era de fapt un fost puşcăriaş. A spus adevărul, când a mărturisit că a primit o scrisoare de la un fost coleg al sau de puşcărie. Numele acestui escroc a fost: Arthur George Crater – sau Malling.

— Cum aşa, Malling, paznicul? se miră procurorul.

Reeder confirmă din cap.

— Da, Domnule. Fiica acestuia, Miss Magda Crater se născuse într-adevăr la 17 octombrie 1911 la Walworth. Oameni care se servesc de nume false, uită de obicei să-şi schimbe şi numele. „Magda" era uşor de identificat.

Malling pregătise furtul cu multă îngrijire. Îşi adusese pe fiica sa, sub un nume fals, la Ealing şi reuşise să o facă cunoscută lui Green. Magda avea ordin să câştige încrederea lui. Posibil că avea ordin să procure şi un model al cheilor. Acum, dacă Malling l-a recunoscut pe Green, ca pe un fost tovarăş de puşcărie, sau dacă faptul acesta l-a aflat Magda, asta nu o vom putea stabili niciodată.

Odată însă în posesia acestei informaţii, Malling a văzut posibilitatea unui furt, bănuiala căzând cu siguranţă asupra lui Green. Fata trebuia să joace, rolul unei femei măritate, în preajma divorţului. Trebuie să recunosc că n-am înţeles noima acestui procedeu, până ce nu m-am lămurit, că Malling nu voia cu niciun chip ca numele fetei sale să fie adus în legătură cu cel al lui Green.

Noaptea de 17 octombrie fusese stabilită pentru furt. Planul lui Malling de a se scăpa de Director, reuşise. El găsise scrisoarea pe biroul lui Green, o citi, luă cheile – cu toate că avea cu siguranţă duplicate – fură din casa de fier, atâţia bani, cât a putut, se duse apoi acasă în Filling Avenue şi îngropă banii în rondul de flori lângă trandafir. Am presupus imediat ce i-am văzut că nenorocita aceea de plantă a fost întreruptă în dezvoltarea ei

dintr-o cauză oarecare. Vreau să sper că nu s a prăpădit cu totul şi am dat dispoziţie ca să fie replantată.

— Bine, bine, spuse procurorul distrat, căci nu avea deocamdată nici un interes pentru grădinărie.

— Când Malling a replantat în grabă trandafirul şi-a zgâriat mâinile – trandafirii au doar spini. M-am dus la Ealing şi am căutat trandafirul care l-a rănit. După aceea Malling s-a înapoiat la bancă şi a aşteptat până ce Burnett şi-a trecut rondul. Adusese cu sine o cană cu cloroform şi cătuşe pentru mâini şi picioare. După ce Burnett trecu mai departe, Malling intră în bancă, atârnă cana cu cloroform, se încătuşă şi aşteptă ca gardianul să revină să găsească uşa deschisă şi să-l elibereze înainte ca să i se fi putut întâmpla ceva.

Dar Burnett făcuse cunoştinţa fiicei sale, care primise cu siguranţă ordin de la tatăl său să se poarte cât mai amabil cu el. Burnett, un tânăr cu predispoziţii poetice, ştia că e ziua de naştere a fetei şi pe când îşi vedea de treabă, se lovi cu piciorul de o potcoavă. Îi veni atunci ideea să se întoarcă, să împodobească potcoava cu câteva flori – avea doar voie să ia flori – şi să pună buchetul la picioarele alesei sale. O idee într-adevăr plină de lirism şi în concordanţă cu tradiţiile cele mai bune ale poliţiei noastre. Aşa s-a întâmplat. Dar toate acestea cereau timp. Şi pe când tânărul era ocupat cu executarea planului său – Arthur Malling muri! Pierduse imediat cunoştinţa, cloroformul picura încontinuu pe vata ce-i acoperea obrazul şi când gardianul reveni în faţa clădirii, 10 minute mai târziu ca de obicei, Malling decedase!”

Procurorul se rezema de spateaza scaunului său şi se uita la inferiorul său.

— Cum naiba ai cules toată povestea asta?

Reeder clătină cu amărăciune din cap.

— Am un fel de instinct criminal – o nenorocire pentru mine – dar e aşa. În toate lucrurile presupun ceva rău... la trandafiri ofiliţi, la potcoave, chiar şi la poezie! N-am ce face. E trist, dar e adevărat: Am o predispoziţie criminală!

CĂUTĂTORUL DE COMORI[3]

În cercurile criminalilor, există împrăştiată părerea că orice poliţist, ori şi cât de mic în grad, ar fi om bogat, – şi că şi-a adunat averea prin furt, corupţie şi denunţuri. Discuţia principală în toate carierele de piatră, în toate atelierele de croitorie, în spălătoriile şi brutăriile celor 50 de închisori şi ocne englezeşti, este că toţi funcţionarii superiori ai poliţiei secrete şi-au adunat destulă avere, ca să-şi poată face mendrele şi că salariul ce-l primesc oficial nu e decât o parte infimă a veniturilor lor.

Întrucât d. J. Reeder a avut de a face, vreo douăzeci de ani, numai cu prădători de bancă şi cu falsificatori de bancnote, deci cu aristocraţia şi cu capitaliştii breslei hoţilor, faima îl făcuse proprietarul multor case şi al unor enorme capitaluri pe care le-ar fi ţinut ascunse. Nu că ar fi avut depusă la bancă o sumă mare de bani, ferească Dumnezeu! Toţi îl considerau destul de şiret, ca să rişte să fie descoperit de către superiorii săi. Banii îi ţinea ascunşi bine. Sute de indivizi, a căror ocupaţie era călcarea legilor, n-aveau alt vis mai drag, decât să reuşească într-o bună zi să dezgroape această comoară a lui Reeder şi să poată trăi fericiţi, restul zilelor lor. Singurul aspect satisfăcător al chestiunii era că la vârsta lui (Reeder trecuse de 50 ani) nu-şi va putea lua banii cu

[3] Titlul original în limba engleză *The Treasure Hunt*.

el, căci aurul se topeşte la o anumită temperatură, iar acţiunile nu sunt tipărite pe asbest.

Primul procuror lua dejunul într-o sâmbătă, la clubul său, în societatea unui preşedinte de Tribunal, – Sâmbăta este una din cele două zile ale săptămânii în care judecătorii pot mânca în linişte. În timpul convorbirilor, veni vorba şi de J. G. Reeder, care era unul din cei mai buni copoi ai procurorului.

— Reeder e un om extraordinar de capabil, admise el cam fără voie, dar nu pot suferi pălăria, ce-o poartă. E un fel de pălărie cum o are şi d. X (aici spuse numele unuia din cei mai de seamă oameni politici) şi când îi văd gherocul, mi se tace rău. Ori cine-l vede în birou, crede că-i un dricar. E un tip foarte abil. Dar cotletele sale sunt execrabile, şi am impresia că ar începe să plângă, dacă i-aş face vreo observaţie, atât e de simţitor. De fapt prea simţitor pentru meseria sa. De câte ori cheamă servitorul, îi cere iertare că l-a deranjat.

Judecătorul, care cunoscuse destui oameni şi slăbiciunile lor, răspunse cinic, surâzând maliţios.

— După descrierea d-tale, tipul acesta ar putea fi şi un criminal.

Dar, în direcţia asta n-avea dreptate, căci Reeder era absolut incapabil să calce legea. Aşa părea cel puţin. În acelaşi timp erau însă mulţi oameni, care aveau o părere cu totul greşită despre „simplitatea” domnului Reeder. Unul dintre aceştia era un oarecare Lew Kohl, a cărui ocupaţie era când falsificarea de bancnote, când spargeri obişnuite.

— Oameni, a căror viaţă e ameninţată, trăiesc mulţi ani, zice un proverb banal care conţine un mare adevăr, ca de altfel toate lucrurile banale.

D-l Reeder simţise, la multe procese unde depusese mărturie, privirea ameninţătoare a acuzatului; ascultase cu o privire

blândă, diversele ameninţări, care trebuiau să se împlinească odată şi odată. D-l Reeder era cea mai mare autoritate în chestiunea falsificării de bancnote şi mulţi oameni îi datorau lui pedepse mai lungi sau mai scurte.

Domnul Reeder, omul acesta paşnic, auzise cum puşcăriaşi, tremurând de furie şi galbeni ca ceara de ură, urlau blestemele lor asupra lui.

Dar tot pe aceia îi văzuse şi după terminarea pedepsei, când ieşeau din închisoare; acum însă erau amabili, şi se fereau parcă de ameninţările ce le spuseseră atunci şi pe care le uitaseră aproape.

Când însă Lew Kohl a fost condamnat la începutul anului 1914, la 10 ani închisoare, nu a proferat nici un blestem şi nici nu şi-a exprimat dorinţa să-i smulgă lui Reeder, inima, plămânii, sau alte organe importante ale corpului slab al acestuia.

Lew Kohl surâse numai. Privirile sale se întâlniră numai o clipă cu ale detectivului, ochii albaştri ai borfaşului îl priviră gânditor, fără ură sau furie. În schimb însă păreau că spun: „La prima ocazie te omor!”.

Reeder citi această frază şi oftă cu greu. Căci orice fel de zgomot sau iritaţie îi erau neplăcute şi se mâhnea totdeauna – atât cât se putea el mâhni – de nedreptatea care voia să-l facă răspunzător pe el, de executarea obligaţiunilor meseriei sale.

Trecuseră mulţi ani, care au adus schimbări importante în activitatea D-lui Reeder. Fusese scos din cadrul specialităţii sale de a da de urma falsificatorilor şi fusese adus în biroul parchetului, unde munca era mai amplă. Dar surâsul lui Lew îi rămăsese în minte. Munca în Whitehall nu era grea, în schimb foarte interesantă. Prin mâinile lui Reeder treceau toate scrisorile anonime, care veneau la parchet în cantităţi enorme. În cele mai multe cazuri scrisorile se documentau singure. Nu era nevoie de

o inteligentă sclipitoare, ca să afli motivele pentru care au fost scrise, gelozie, răutate, câteodată zburdălnicie, apoi simpla dorinţă ca cel ce a scris să câştige parale pe această cale. Dar poşta aducea şi alte scrisori:

„Sir James vrea să se căsătorească cu verişoara sa, dar n-au trecut încă 3 luni de când prima lui soţie s-a înecat în mare, căzând de pe bordul vaporului pe când treceau Canalul Mânecii, ducându-se la Calais. Toată afacerea asta nu miroase a bine. Domnişoara Margaret nu poate să-l sufere, căci ştie că el nu vrea decât banii ei. De ce am fost trimis eu în noaptea aceea la Londra? Nici el nu călătoreşte cu plăcere noaptea, în automobil. Ciudat, că tocmai în noaptea în care ploua torenţial, el singur a ţinut să conducă maşina.

Scrisoarea aceasta sui generis era iscălită „un prieten". Justiţia avea mulţi prieteni de aceştia.

Sir James, era Sir James Tithermite, care în timpul războiului condusese o nouă administraţie publică şi fusese înnobilat pentru serviciile sale.

— Cercetează, te rog, spuse Şeful, când i se prezentă scrisoarea. Mi se pare că Lady Tithermite s-a înecat atunci.

— La 19 decembrie anul trecut, spuse Reeder grav. Ea şi Sir James se duceau prin Paris la Monte Carlo. Sir James, care posedă o casă în apropiere de Maidstone, condusese singur maşina până la Dover, unde o lăsă în garajul Hotelului „Lord Nelson". Noaptea era extrem de furtunoasă şi marea foarte agitată. Pe la jumătatea drumului, Sir James veni la casierul vaporului şi îi spuse că nu-şi găseşte soţia. Bagajul ei, precum şi paşaportul, biletul de voiaj şi pălăria se aflau în cabină. Dar doamna nu se găsea nicăieri şi nu a mai fost văzută d-atunci.

Şeful dădu din cap.

— După cum văd ai recitit actul respectiv".

— Nu, dar îmi reamintesc de el, întâmpină Reeder. Căci tocmai acest caz mi-a dat mult de gândit. Din nefericire aparţin acelor oameni, care văd în toate ceva rău, şi de multe ori m-am gândit, ce uşor ar fi – dar mă tem că vederile mele asupra vieţii sunt cam denaturate, căci văd în fiecare om un criminal. O astfel de concepţie este de multe ori inoportună.

Şeful său se uită cam bănuitor la el. Nu era nici o dată sigur, dacă Reeder vorbeşte serios. Dar în cazul de faţă nu încăpea nici o îndoială.

— Bine înţeles că scrisoarea e scrisă de un fost şofer, începu el.

— Thomas Dayford, din Barrack Street 179, Maidstone, replică Reeder. Momentan este şofer la *Kent Motor Company*, are 3 copii, din care 2 sunt gemeni şi foarte drăgălaşi.

Şeful râse.

— Văd că şti totul. Încearcă să afli ce vrea să zică scrisoarea asta. Sir James este un om de vază în Kent, judecător de pace şi cu mare influenţă politică. Scrisoarea n-are, bine înţeles, nici o valoare. Dar bagă de seamă, fii prevăzător; dacă primesc vreo reclamaţie, ţi-o voi plăti triplu.

D-l Reeder avea părerile sale proprii asupra felului de a „fi prevăzător". A doua zi dimineaţa se duse la Maidstone, şi găsi un autobuz, care-l duse prin faţa porţii parcului de la Elfreda Manor. Călătorea astfel comod şi ieftin, ţinând între picioare umbrela, de care nu se despărţea niciodată. Intră apoi pe poarta parcului şi urcă o alee întortocheată de plopi, până ajunse în faţa casei. O fată tânără şedea comod într-un fotoliu pe pajişte, cu o carte pe genunchi. Probabil că-l văzuse, căci se ridică la aproprierea sa şi-i ieşi înainte.

— Sunt Domnişoara Margaret Letherby – veniţi din partea...?

Ea numi o firmă de avocat cu renume şi părea nemulţumită, când Reeder regretă că n-are vreo legătură cu aceste lumini ale baroului.

Fata era foarte drăguţă; tenul ei era splendid şi avea o faţă rotundă, nu prea inteligentă, ce-i drept.

— Credeam... voiţi să vorbiţi cu Sir James? Este în odaia sa de lucru. Dacă sunaţi vă va conduce una din servitoare.

Dacă Reeder ar fi fost unul din acei oameni, care se minunează uşor, atunci s-ar fi mirat desigur, cum o fată tânără, cu avere proprie, se poate mărita, contra voinţei ei, cu un bărbat mult mai bătrân decât ea. Situaţia d-aici nu mai era nici un mister pentru dânsul. Domnişoara Margaret s-ar fi măritat cu oricare bărbat cu voinţă fermă, care ar fi stăruit suficient.

„Chiar şi pe mine m-ar fi luat", îşi spuse Reeder, cu oarecare plăcere melancolică. Nu mai avu nevoie să sune. În pervazul uşii apăru un bărbat voinic, înalt, cu umeri laţi, îmbrăcat în costum de sport. Părul îl purta lung de tot şi pe frunte îi căzuse o şuviţă mare, gura îi era acoperită de o mustaţă groasă, ale cărei, vârfuri cădeau în jos pe bărbia-i energică.

— Ce doriţi? întrebă el aspru.

— Vin din partea parchetului, spuse Reeder, am primit o scrisoare anonimă.

Privirea sa indiferentă era aţintită asupra feţei lui Sir James.

— Vino înăuntru, spuse el.

Înainte de a închide uşa, aruncă o privire repede asupra tinerei fete şi apoi în spre aleea de plopi.

— Aştept vizita unui idiot de avocat, spuse el, intrând într-o încăpere, care părea că este cabinetul său de lucru.

Vorbea liniştit şi expresia feţei sale nu arăta nici un fel de surpriză, când Reeder îi expuse scopul vizitei sale.

— Ei bine, ce părere aveţi despre scrisori anonime, sau luaţi în seamă asemenea fleacuri?.

Reeder îşi aşează cu îngrijire umbrela şi pălăria pe un scaun, înainte de a scoate o hârtie din buzunar, pe care o dădu baronului. Acesta o citi încreţind din frunte. Să fi fost de vină imaginaţia D-lui Reeder, s-am într-adevăr expresia aspră a privirii baronului s-a domolit pe când citea scrisoarea?

— Ce prostie! Ce poveste stupidă a unuia care desigur a citit că giuvaericalele nevestei mele se oferă spre cumpărare la Paris! Bine înţeles că totul n-are nici o valoare. Pot să dau socoteala de orice bucată. Caseta de bijuterii am adus-o cu mine înapoi, după noaptea aceia groaznică. Scrisul nu-l cunosc. Cine să fie oare păcătosul, care a scris asta?

Reeder nu fusese numit nici odată până atunci „păcătos" dar suportă şi această nouă experienţă cu o blândeţe de admirat.

— Nici eu nu am crezut că-i adevărat, spuse el dând din cap. Căci am studiat toate detaliile afacerii. Dvs. aţi plecat d-aici după amiază.

— Seara târziu, îl îndreptă celălalt aspru.

Baronul nu voia să discute. Nu putu însă rezista privirii rugătoare a lui Reeder.

— De aici până la Dover sunt numai 80 minute de făcut cu maşina. La 11 am fost la locul de îmbarcare, aproape în acelaşi timp ca şi trenul care aduce călătorii la vapor, şi ne-am îmbarcat imediat. Casierul vaporului mi-a dat cheia cabinei unde am condus-o imediat pe soţia mea.

— Soţia Dvs. suferea de rău de mare?.

— De loc, şi tocmai în noaptea aceea se simţea foarte bine. Am lăsat-o în cabină moţăind, iar eu m-am dus să mă plimb puţin pe covertă.

— Ploua tare şi marea era agitată, continuă Reeder ca şi când ar fi ştiut ce voia să-i povestească Lordul.

— Da, nici mie nu mi se face rău de mare şi... dar în tot cazul, chestiunea cu giuvaericalele nevestei mele, este o prostie evidentă. Poţi povesti asta şefului D-tale, şi predă-i complimentele mele călduroase.

Deschise uşa, dar până ce Reeder băgă scrisoarea în buzunar şi-şi adună calabalâcul, mai trecu câtva timp.

— Aveţi o proprietate splendidă Sir James. Încântătoare. Ce întindere are?.

— Trei mii de pogoane.

De data asta nici nu încercă să-şi ascundă nerăbdarea.

— Bună ziua.

Reeder coborî aleea de plopi, adâncit în gânduri.

Pierdu autobuzul dinadins, căci l-ar fi putut prinde uşor şi se plimbă fără vreo ţintă, pe cărarea întortocheată, care ducea de-a lungul domeniului.

După ce parcursese aproape o milă, ajunse la un drum lăturalnic, care ducea în unchi drept la şoseaua principală şi care forma, după cum presupunea Reeder, graniţa de sud a proprietăţii. La un colţ al şoselei, se afla în mijlocul unui gard enorm de fer, o odăiţă veche de portar. Odăiţa era neglijată de tot, acoperişul era defect în mai multe locuri, ferestrele murdare sau sparte, iar grădiniţa plină cu buruieni şi scaieţi. De partea cealaltă a gardului o potecă îngustă, acoperită cu iarbă ducea spre o plantaţie îndepărtată. Auzind zgomot în spatele său, Reeder se întoarse şi zări pe poştaş, care tocmai voia să se urce pe bicicletă.

— Cui aparţine terenul ăsta?, îl întrebă Reeder oprindu-l.

— South Lodge? – Iui Sir James Tithermite. Odăiţa asta stă de mulţi ani goală. Nu ştiu de ce nu locuieşte nimeni în ea. Dacă treceţi pe cărarea asta, vă scurtaţi drumul.

Reeder îl acompanie până în sat şi nu avu nici o greutate să afle de la poştaş, tot ce voia.

— Da, da, sărmana femeie! Era foarte plăpândă, ştiţi din acei oameni bolnăvicioşi, care trăiesc mai mult decât mulţi oameni sănătoşi.

Reeder îi puse la întâmplare o întrebare, la care primi un răspuns surprinzător.

— Da, Doamna nu putea suferi marea. Asta o ştiu pozitiv, căci ori de câte ori pleca spre continent, îi aduceam o sticlă cu un medicament, pe care-l întrebuinţează unii oameni contra răului de mare. Am adus multe sticle din astea, până ce într-o zi drogheria Raikes d-aici a făcut un depozit. Cum naiba îi zicea... da, „Pickers te scapă de răul de mare”. Abia acum câteva zile mi-a povestit domnul Raikes că mai are o jumătate de duzină de sticle cu medicamentul ăla şi nu ştie ce să facă cu ele. La Climbury nu există nimenea care să călătorească pe mare.

D. Reeder se duse până n sat şi-şi pierdu timpul său preţios prin locuri imposibile. La droghist, la magazinul de fierărie, la zidar. Abia mai putu prinde ultimul autobuz spre Maidstone şi ultimul tren spre Londra.

A doua zi, la întrebările şefului, răspunse în felul său, care nu spunea nimic.

— Da, am vorbit cu Sir James. Un bărbat interesant într-adevăr!

Astea toate sau întâmplat într-o vineri, sâmbăta şi-o petrecu Reeder cu ocupaţiile sale de serviciu. Dumineca îi aduse însă noutăţi. Era o duminecă frumoasă. Reeder stătea la fereastră în halat şi papuci şi privea pe strada pustie.

Clopotul bisericii apropiate chemase pe credincioşi la serviciul divin de dimineaţă. Pe stradă nu se vedea nici o vieţuitoare, afară de o pisică neagră, care se tolănea la soare pe acoperişul casei de peste drum. Era pe la 7:30. Reeder care se sculase de vreme, lucrase vreo două ore la lumina lămpii (era prin octombrie).

De la fereastră, Reeder putea zări o parte a Bulevardului Lewisham High Road şi o porţiune din Tanners Hill – atâta cât se poate vedea până la podul de cale ferată spre Deptford.

Reeder se înapoie la masa de scris, deschise o cutie cu ţigări ieftine, aprinse una şi o fumă ca o femeie, care detestă fumatul, dar care crede că e la modă să fumeze.

— Doamne Sfinte!, spuse Reeder în şoaptă.

Stătea iar la fereastră şi zări un individ, care ocolea colţul Lewisham High Road. Individul trecu strada şi o porni spre „Vila Narcisse" – numele ăsta mirositor era însemnat pe poarta casei lui Reeder.

— Doamne Sfinte!, repetă Reeder auzind sunând.

Câteva clipe mai târziu, menajera lui Reeder bătu la uşă şi-l întrebă:

— Voiţi să primiţi pe un domn Kohl?

J. G. Reeder aprobă. Lew Kohl intră în cameră şi găsi şezând la birou, pe un bărbat de vârstă mijlocie, îmbrăcat cu un halat înflorit şi pe nasul căruia se balansa o pereche de ochelari.

— Bună dimineaţa, Kohl.

Lew Kohl se uită în ochii omului care-l făcuse să stea şapte ani şi jumătate în închisoare.

— 'neaţa, domnule Reeder.

Privirea îi zbură deasupra plăcii biroului, pe care se rezemau mâinile lui Reeder.

— Nu v-aţi aşteptat să mă vedeţi, nu-i aşa?

— Ba da, dar nu aşa de vreme, răspunse Reeder. De fapt trebuia să mă gândesc că sculatul dis de dimineaţă este unul din obiceiurile pe care-l învaţă cineva într-o închisoare.

Reeder spuse aceste vorbe, ca unul care dă cuiva o nota bună pentru purtare corectă.

— Presupun că ştii pentru ce am venit? Eu nu uit uşor şi în Dartmoor, oricine are timp mai mult decât suficient ca să gândească.

Reeder ridică din sprâncene. Ochelarii îi alunecară şi mai jos pe nas.

— Mi se pare că am mai auzit undeva vorbele astea, spuse el. Unde naiba a fost – ah da, într-o melodramă sau în piesa: „*Suflete încătuşate*" sau „*Promisiunea de căsătorie*".

Părea că-şi muncea creierii să rezolve această problemă.

— O să fie un altfel de joc, şuieră Kohl printre dinţi. Pun eu mâna pe d-ta, Reeder, – poţi spune asta şi şefului d-tale. Dar te prind pe ascuns. Pun mâna pe d-ta aşa, ca să nu mi se poată dovedi nimic şi atunci pun mâna şi pe biştarii d-tale!

Dacă şi un om atât de inteligent ca Lew credea povestea averii lui Reeder, pe care Kohl o numise cu numele drăgălaş de„biştari"!

— Vrei deci să pui mâna pe biştarii mei! Dragă Doamne, şi eu îi iubesc atât de mult!, răspunse Reeder încercând să facă o glumă.

— Ştii foarte bine ce vreau să spun – ia aminte. Într-o bună zi te-am răpus şi tot Scotland Yardul nu mă va putea prinde, mi-am chibzuit bine totul.

— Ai avut timp destul în Dartmoor să te gândeşti, murmură Reeder. Dacă continui aşa, Kohl, vei deveni unul din cei mai mari gânditori ai lumii. Cunoşti capodopera lui Rodin – o sculptară splendidă, plină de viaţă şi...

— Asta am vrut să-ţi spun, întrerupse Lew Kohl, sculându-se după scaun, cu un surâs plin de înţeles pe buze. Gândeşte-te puţin la cele ce ţi-am spus. Peste o zi sau două nu vei mai fi poate aşa de vesel.

Reeder era înduioşător în tristeţea sa. Părul său şi aşa nearanjat, părea că i se făcuse măciucă de frică, iar urechile lui mari, care stăteau aproape în unghi drept cu capul, făceau impresia că tremură de nelinişte. Mâna lui Lew Kohl zăcea pe clanţa uşii.

— Bang!

Se auzi zgomotul surd al unei greutăţi căzând pe lemn. Pe lângă obrazul lui Lew şuieră ceva, iar în perete, drept în faţa ochilor săi se ivi o gaură din care cădeau bucăţi de lemn şi var. Lew zbură înapoi cu un urlet de furie.

Reeder ţinea în mână un browning greu, prevăzut cu un amortizor de zgomot şi se uita cu gura deschisă la revolver.

— Pentru Dumnezeu, cum s-a întâmplat asta?, întrebă el mirat.

Lew Kohl tremura de furie şi spaimă, faţa îi era galbenă ca ceara.

— Porc de câine, ce eşti!, şuieră el, ai vrut să mă împuşti?

Reeder îl privi pe deasupra ochelarilor.

— Dar bine – cum poţi crede aşa ceva? – tot mai ai intenţia să mă suprimi dragă Kohl?

Kohl încercă în zadar să răspundă, smulse uşa, se poticni pe scări şi ieşi afară în stradă. Avea deja piciorul pe prag, când ceva căzu de sus lângă el şi se sfărâmă la picioarele sale. Era un vas mare de piatră, care înfrumuseţase fereastra dormitorului lui Reeder. Kohl sări peste cioburi şi uitându-se în sus, zări faţa mirată a lui Reeder.

— D-ta... D-ta!, bâlbâi el.

— Sper că nu eşti rănit! întrebă Reeder îngrijorat. Aşa ceva se poate întâmpla, din nenorocire într-o bună zi...

Reeder mai vorbea încă, pe când Lew o gonea pe stradă.

Stan Bride era ocupat cu toaleta sa de dimineaţă, când prietenul şi fostul său coleg de puşcărie intră buzna în cameră. Stan Bride, un bărbat gras cu faţa roşie, rotundă îşi întrerupse activitatea şi se uită pe deasupra şervetului, ce-l ţinea în mână, la vizitatorul său.

— Ce ţi s-a întâmplat? întrebă el tăios. Arăţi ca şi când „sticleţii" s-ar fi luat după tine. Cum se face că eşti pe drum atât de dimineaţă?

Lew îi povesti ce i se întâmplase, şi pe când povestea faţa fostului său părtaş de celulă se lungea din ce în ce mai mult.

— Idiotule!, bombăni el. Cu astfel de vorbărie vrei să-l prinzi pe Reeder! Nu ştiai că el te aşteaptă? Presupui oare, că n-a ştiut precis, când ai ieşit din închisoare?

— În tot cazul, am băgat puţină spaimă în el, întâmpină Lew, dar Bride râse ironic.

— Dumnezeule mare! crezi tu că bătrânul ăsta se sperie de tine? Dacă ar fi aşa o gâscă ca tine, atunci da! Dar el nu e! A tras dinadins pe lângă nasul tău, căci dacă ar fi vrut să te împuşte, erai de mult la morgă. Dar n-a vrut. El să se gândească la tine! Moft... Tu ai să te gândeşti la el!

— De unde naiba a scos aşa din senin pistolul?

Se auzi o bătaie în uşă. Ambii se uitară neliniştiţi unul la altul.

— Cine-i acolo?, întrebă Bride.

O voce cunoscută îi răspunse:

— Sticletele de la Scotland Yard, şopti Bride şi deschise uşa.

„Sticletele era sergentul Allford, un bărbat corpolent, afabil, şi un detectiv, care promitea.

— 'neaţa, băieţi – dar ce văd, nu eşti încă plecat la biserică, Bride?

Stan rânji politicos.

— Cum merg afacerile, Lew?

— Aşa şi aşa.

Falsificatorul era atent şi se uita bănuitor la detectiv.

— Aş vrea să-ţi vorbesc despre un pistol. Am aşa ceva ca o idee, că ai o arma la d-ta, Lew, un Colt automat nr. 7194318. Nu-i frumos din parte-ţi Lew. Revolvere n-au ce căuta în ţară la noi.

— Eu n-am armă la mine, spuse Lew îmbufnat.

Bride îmbătrânise deodată, căci şi el stătea încă sub supraveghere poliţienească şi găsirea unui revolver la el în casă, putea să-i deschidă din nou uşa închisorii.

— Vrei să faci o mică plimbare până la poliţie, sau te laşi să te caut aici?

— Caută, spuse Lew ridicând braţele în sus, pe când detectivul îi pipăia hainele.

— Vreau să mă uit puţin prin cameră, spuse poliţistul.

„A se uita puţin" a fost însă o percheziţie foarte amănunţită.

— Probabil că a fost o neînţelegere, spuse Allford. Dar ce ai aruncat în apă, când fugeai pe la Embankment?

Lew tresări. Era prima indicaţie că fusese urmărit în dimineaţa aceea. Bride aşteptă până ce văzu prin fereastră că poliţistul plecase şi zbiera apoi furios la tovarăşul său:

— Şi tu zici că eşti deştept? Copoiul ăla bătrân ştia foarte bine că tu porţi armă la tine. Cunoştea chiar numărul. Şi dacă Allford ar fi găsit-o, te închidea din nou şi mă închidea şi pe mine, cu tine împreună.

— Am aruncat-o în apă, spuse Lew îmbufnat.

— Nici atâta creier n-ai?

Bride răsufla greu.

— Ascultă, lasă-l pe Reeder în pace. E un om periculos. Mai rău ca moartea şi ca dracul. Şi dacă nu bagi de seamă, eşti pierdut. Pe ăsta vrei să-l sperii? Mare idiot mai eşti! Ista îţi taie gâtlejul şi face apoi o poezie despre asta!

— Nu puteam ştii că sunt urmărit, bombăni Kohl. Şi totuşi am să pun eu mâna pe el şi pe biştarii lui!

— Fă-ţi atunci treaba din alt loc, nu d'aici, răspunse Bride răspicat. Un escroc nu mă deranjează şi eu sunt unul, un ucigaş la urma urmei iar nu mă jenează. Dar un tâmpit, care nu vorbeşte decât prostii, mă îmbolnăveşte. Ia-i banii, dacă poţi – aş paria, că-i are plasaţi în terenuri şi case şi astea nu le poţi fura, – dar nu vorbi despre asta. Îmi eşti drag, Lew, dar numai până la un punct – şi până la acest punct nu mai suntem departe. Pe Reeder nu-l pot suferi – şerpi de asemenea, dar mă ţin departe de grădina zoologică.

Urmarea a fost că Lew Kohl îşi căută altă cameră, în etajul superior al unei case din Dean Street – proprietatea unui italian – şi avea acolo destul răgaz să se gândească la necazurile sale şi să făurească planuri de răzbunare. Şi avea nevoie de noi planuri căci tot ce chibzuise în celula cea tăcută din Dartmoor şi îi se părea acolo uşor de înfăptuit, se dovedea acum imposibil!

Planurile ucigaşe ale lui Lew au suferit modificări importante. Trecuse prin mâinile unui psiholog extraordinar de isteţ, cu toate că nu-l privise încă pe Reeder din punctul acesta de vedere şi nici nu ştia ce înseamnă cuvântul de psiholog. Mai existau şi alte posibilităţi să lovească în Reeder şi gândurile lui Lew se ocupau necontenit cu dorinţa de a descoperi comoara lui.

O săptămână mai târziu, Reeder se invită singur în cabinetul particular al şefului său, care ascultă cu răsuflarea reţinută, teoria imposibil de crezut, pe care şi-o compusese Reeder asupra lui Sir James şi a morţii soţiei acestuia.

— Dragul meu, spuse şeful după ce Reeder şi-a încheiat expozeul. Nu pot emite mandat de arestare numai pe bănuiala d-tale. Nu-ţi pot da nici măcar un ordin de percheziţie. Povestea este atât de fantastică, atât de necrezut, încât se potriveşte mai de grabă într-o revistă senzaţională, decât în raportul unui procuror.

— Noaptea era furtunoasă şi totuşi Lady Tithermite nu a căpătat rău de mare, spuse detectivul cu convingere, ăsta este un fapt cert, pe care nu trebuie să-l uităm.

Procurorul clătină din cap.

— Nu pot face nimic – cel puţin pe baza celor expuse de d-ta; asta ar fi un scandal care m-ar costa postul. Nu poţi întreprinde ceva – poate neoficial?

— Prezenţa mea a fost observată în vecinătate, spuse Reeder cu chibzuinţă. Cred că ar fi imposibil să-mi ascund hm... urmele... Şi totuşi am găsit locul şi aş putea să-l desemnez exact la centimetru.

Dar şeful parchetului nu se lăsă convins.

— Nu, Reeder, spuse el liniştit!, totul nu e decât o concluzie a d-tale. Da, ştiu. D-ta ai un instinct criminal – mi se pare că mi-ai spus asta de vreo câteva ori, dar tocmai ăsta este un motiv, care mă face să nu emit mandatul de arestare dorit. D-ta, dragă Reeder, presupui un „instinct criminal” chiar şi la acest om nenorocit. Nu, nu, nu pot face nimic...

Reeder oftă cu greu şi se retrase în biroul său. Dar nu prea era abătut, căci în decursul cercetărilor se ivise un moment nou.

Reeder se dusese de mai multe ori în cursul săptămânii la Maidstone, dar nu fusese niciodată singur. Părea că nu se ştia

urmărit, dar văzuse pe Lew de câteva ori şi trecuse prin momente neplăcute neştiind dacă experienţa ce voia să facă va avea succes.

De la a doua oară, când observase „umbra" concepuse o idee. Dacă Reeder ar fi fost un om cu simţ umoristic, desigur că ar fi pornit-o pe un râs formidabil pe când se suia într-o maşină şi observă cum era urmărit de Lew în altă maşină.

Bride, când se pomeni cu tovarăşul său, era tare ocupat – un exerciţiu plicticos, dar necesar – să taie un joc de cărţi în aşa fel încât asul de pică să rămână totdeauna jos. În ochii lui Lew strălucea un surâs triumfător, care făcu să bată neliniştit inima lui Bride.

— Am pus mâna pe el!, strigă Lew.

Bride puse cărţile la o parte şi se sculă de pe scaun.

— L-ai prins? Pe cine? întrebă el calm. Şi dacă e vorba de crimă, nu e nevoie să-mi răspunzi, dar ştergo-o!

— Nu-i vorba de-crimă!

Lew se aşează în tihnă pe masă cu mâinile în buzunar şi cu un surâs pe buze.

— L-am urmărit pe Reeder o săptămână întreagă, ceea ce nu-i puţin lucru.

— Ei şi? întrebă celălalt.

— Am aflat unde are ascunşi banii.

Bride se scarpină pe bărbie şi făcu o mutră neîncrezătoare.

— Astă să o spui lui mutu'?

Lew însă dădu vehement din cap,

— În ultimul timp a fost deseori în Maidstone şi se ducea acolo într-un sătuleţ mai departe cu vreo 5 km. Acolo îi pierdeam, mereu urma. Ieri seara însă, pe când se înapoia la staţie, ca să apuce ultimul tren spre Londra, a intrat în sala de aşteptare, şi am putut să-l observ. Ce crezi că a făcut?

Bride tăcu.

— Şi-a desfăcut geanta şi a scos un pachet gros cu bancnote. Aşaaa de gros! Fusese la bancă, hm, banca lui! Ştii ce vreau să zic. L-am urmărit până la Londra. Reeder intră în restaurant şi comandă un ceai. Eu după el, dar aşa ca să nu mă vadă. Ieşind din restaurant, scoase batista, ca să se şteargă pe gură. El nu văzu carnetul ce-i căzuse din buzunar, eu însă da. Mi-era tare teamă să nu-l fi văzut şi altcineva, sau să observe el singur lipsa. Dar Reeder îşi continuă drumul. Atunci sar şi pusei mâna pe carnet înainte de ai fi putut zice pâs. Uite-l!

Lew arătă un carnet vechi, legat în piele roşie. Bride întinse mâna.

— Un moment!, spuse Lew. Vrei să faci afacerea cu mine? Jumătate şi jumătate? Am nevoie de un ajutor.

Bride ezită.

— Dacă e vorba numai de furt, bine.

— Numai furt – şi încă foarte uşor, spuse Lew extaziat şi aruncă carnetul pe masă.

Toată noaptea Lew şi Bride se ocupară de contabilitatea metodică a lui J. G. Reeder şi vorbind de necinstea lui extraordinară.

Noaptea spre luni a fost ploioasă. Vântul sufla dinspre sud-vest, în timp ce Lew şi cu complicele său o porniră în drum spre sat. Nici unul din ei nu avea bagaj mare. Mantaua lui Lew acoperea o geantă cu scule, al cărei conţinut dovedea un talent inventiv unic. Buzunarele lui Bride conţinea părţile unei pârghii de fier puternice. Nu întâlniră pe nimeni. Tocmai sună unsprezece când Lew escaladă gratiile de fier ale porţii South Lodge.

Căsuţa ruinată a portarului apăru în întuneric. Escaladară poarta şi ajungând la uşă, Lew lumină o clipă broasca, înainte de

a încerca să o deschidă cu instrumentele sale. În câteva minute deschiseră uşa şi se aflară apoi într-o încăpere joasă, care avea la un perete o sobă mare. Lew îşi scoase mantaua pe care o agăţă de fereastră, după aceea aprinse lampa sa de buzunar. Se aplecă, îndepărtă cenuşa şi zgura şi examină cu atenţie lipiturile dintre pietrele căminului.

— Uite, aici s-a cârpit zidul, spuse el. Şi un copil poate vedea asta.

Băgă vârful pârghiei în crăpătură, apăsă şi văzu cum se mişcă piatra. Mări gaura cu dalta şi cu ciocanul. Placa mare se ridică puţin, iar Bride băgă dalta sub ea.

— Şi acum împreună, şopti Lew.

Băgară degetele sub piatra sobei şi o ridicară în sus. Lew apucă lampa, îngenunche şi lumină înăuntru apoi... urlă speriat:

— Dumnezeule!

O secundă mai târziu, doi oameni înnebuniţi de spaimă se repeziră pe uşă afară. Între timp se întâmplase o minune. Căci poarta era deschisă şi în faţa lor stătea o persoană:

— Sus mâinile, dragă Kohl!, spuse o voce.

Ori şi cât de mult îl ura Kohl pe Reeder, în momentul acela l-ar fi sărutat.

În aceeaşi seară, pe la douăsprezece, Sir James Tithermite discuta cu viitoarea sa logodnică chestiuni de afaceri şi anume încăpăţânarea prostească a avocatului, care voia să-i asigure fetei averea, şi propria sa şiretenie şi superioritate cu care obţinuse completa libertate de acţiune pentru tânăra fată, care urma să-i devină soţie.

— Păcătoşii ăştia nu se gândesc decât la posibilitatea de a câştiga un onorariu cât mai mare, începu el să spună, când servitorul intră în cameră fără să bată la uşă. După el venea şeful

poliţiei şi un bărbat, pe care Sir James îşi amintea că-l mai văzuse odată.

— Sir James Tithermite?, întrebă şeful poliţiei, deşi îl cunoştea prea bine pe Sir James.

— Desigur, domnule colonel, despre ce e vorba?, întrebă baronul.

— Vă arestez sub învinuirea de asasinare cu premeditare a soţiei d-voastră Eleanor Mary Tithermite.

— Toată afacerea se învârtea în jurul chestiunii dacă Lady Tithermite suferea sau nu de boală de mare, explică J. Q. Reeder şefului său. Dacă suferea, atunci era puţin verosimil că va putea să stea cinci minute pe vapor, fără să cheme îngrijitoarea cabinei. Dar aceasta nu o văzuse pe Lady Tithermite pe bord; de altfel nimeni altul şi asta din simplul motiv, că nici nu se afla pe vapor! Fusese ucisă în parcul castelului. Sir James îi ascunsese cadavrul sub piatra sobei din căsuţa portalului şi plecă singur la Dover. Ajuns acolo, predase bagajul său unui hamal, cu ordinul ca să-l aştepte în faţa cabinei şi-şi băgă apoi automobilul în garajul hotelului. Îşi calculase sosirea aşa de exact încât se îmbarcă odată cu pasagerii trenului şi nimeni nu ştia dacă venise singur sau cu soţia. De altfel nu se sinchisea nimeni de asta. Îşi luă cheia cabinei, depuse acolo bagajul şi pălăria soţiei, plăti pe hamal şi-l expedie. Lady Tithermite se află oficial pe bord, căci predase controlorului şi biletul ei şi primise în schimb biletele de debarcare. Apoi descoperi că soţia sa dispăruse... Vaporul fu căutat de la un capăt la altul, dar bine înţeles, că nu fu găsită. Cum am mai spus...

— Ştiu, ştiu. D-ta ai un instinct criminal, spuse procurorul bine dispus...

— ...

— Mai departe, Reeder.

— Deoarece am acest caracter ciudat şi puţin îmbucurător, am văzut imediat, ce uşor era să faci să se creadă că Doamna era pe vapor şi am dedus, că dacă e vorba de o crimă, trebuia să se fi comis în apropierea casei. Zidarul satului îmi povesti apoi, că Sir James a învăţat de la el arta nobilă a zidăriei. Lăcătuşul mi-a spus că poarta a fost stricată, probabil de automobilul lui Sir James – văzusem de altfel gratiile stricate şi voiam numai să ştiu când se făcuse reparaţia. Pentru mine nu mai exista nici un fel die îndoială că sărmana femeie zăcea sub pietrele sobei în căsuţa portarului. Nu era însă posibil ca să perchiziţionez casa fără ordin şi deci să dovedesc justeţea teoriei mele. Eu singur nu puteam perchiziţiona, fără a suporta riscul ca renumele serviciului nostru să fie periclitat – dacă-mi este permis să zic „al nostru", adaogă el, scuzându-se.

Procurorul se juca gânditor cu creionul.

— L-ai făcut deci pe Lew Kohl să spargă soba, prin faptul că-i dăduseşi să înţeleagă că ai ascuns acolo bani. Presupun că asta era notat în carnetul d-tale? Dar pentru Dumnezeu de ce şi-a închipuit el că d-ta ai ascuns o comoară?

Reeder surâse trist.

— Gândurile unui creier criminal sunt cu totul ciudate, spuse el oftând. Un asemenea creier construieşte iluzii şi basme. Din fericire pricep această mentalitate, căci după cum am mai spus...

TRUPA[4]

În biroul Procurorului general domnea liniştea şi tristeţea, care armoniza complet cu gusturile şi înclinaţiile domnului J. G. Reeder. Şi lui îi era dragă o cameră de lucru, în care se auzea ticăitul ceasornicului şi în care liniştea era întreruptă numai de foşnetul unei pagini întoarse.

Într-o dimineaţă Reeder răsfoia cu atenţie catalogul firmei Willoby, una din cele mai importante firme pentru închirierea şi vânzarea de proprietăţi. Catalogul sosise câteva minute înaintea venirii lui la birou.

Deodată netezi o pagină a catalogului şi reciti cu atenţie descrierea linguşitoare a unei proprietăţi oarecare. Timp pierdut, căci lângă anunţ era scris „închiriat" ceea ce însemna că „Riverside Bower" nu mai era disponibil. Cuvântul „închiriat" fusese adăugat cu siguranţă abia în aceiaşi zi.

— Hm..., mormăi Reeder.

Diverse motive deşteptară interesul lui. Pe timpul căldurilor lunii lui Cuptor, căsuţele aşezate la malul fluviului erau, bine înţeles, căutate, dar în luna noiembrie nu prea găseau amatori. Şi mai ales vizitatori de dincolo de ocean, nu prea închiriază case şi terenuri la malul apei într-un anotimp care se distinge prin ceaţă ploaie şi alte multe inconveniente.

[4] Titlul original în limba engleză *The Troupe*.

— Două saloane, două dormitoare, baie, bucătărie, pivniţe mari, uscate, pajişte până la apă, barcă, gaz aerian şi electricitate. Trei lire pe săptămână. La o închiriere pe 6 luni, 2 lire pe săptămână.

Reeder îşi apropie telefonul şi ceru numărul agentului.

— S-a închiriat? Într-adevăr? Unui domn american? Când o să fie iar liberă?

Noul chiriaş închiriase căsuţa numai pentru o lună, ceea ce-l surprinse pe Reeder şi mai mult, cu toate că interesul său pentru „domnul american" nu era atât de puternic, ca interesul „americanului" pentru Reeder.

Când marele Art Lomer veni din Canada la Londra, cu ocazia unei „călătorii de afaceri" un prieten şi admirator al său îl târî cu el, ca să-i arate curiozităţile principale ale Londrei.

— De obicei iese la prânz, spuse amicul, căruia îi se dăduse porecla de „Cirip[5]", pentru că numele sau adevărat era „Vrabie" (Sparrow).

Lomer privea plictisit spre Whitehall. Văzuse atâtea oraşe, încât niciunul nu-i părea mai breaz ca altul.

— Uite-l, şopti Cirip, cu toate că nu avea nevoie să facă pe misteriosul.

Printr-una din porţile mijlocii ale marii clădiri, ieşise un bărbat de vârstă mijlocie. Capul îi era acoperit cu o pălărie tare, corpul îi era înfăşurat strâns într-o redingotă neagră, demodată. Avea aparenţa unui neputincios cu favoritele sale albe-gălbui. Pe nas purta o pereche de ochelari.

— Aista-i?, întrebă surprins Art.

— El, răspunse celălalt apăsat.

[5] *Cheep*, în original (cirip).

— Şi de unul ca ăsta vă e frică? Ăsta? Ăsta copoi? Dragii mei, dar aţi înnebunit cu totul. Ăsta? Ăsta nu poate prinde nici măcar un guturai! Hai, la noi acasă, în Toronto...

Art era mândru pe oraşul său şi lăuda, în entuziasmul său chiar şi politia canadiană – o instituţie pe care o ura din adâncul sufletului.

Art „opera" (nu întrebuinţa niciodată un cuvânt mai josnic) în oraşul Toronto, care – prin poziţia sa aproape de Bufallo şi graniţa americană, – îi oferea diverse posibilităţi Art „operase" odată şi în Canada. Deoarece specialitatea sa era pe atunci furtul precedat de atacul victimei, i se întâmplă că se văzu într-o bună zi în faţa unui judecător canadian – şi judecătorii canadieni dispun de puteri discreţionare. Art fu condamnat la 5 ani închisoare şi – oroare! – la 25 lovituri cu biciul, cu un bici care avea 9 cozi şi fiecare lovitură durea de 9 ori! Experienţa asta tristă îl făcu pe Art să excludă violenţa din programul său de lucru şi se mulţumi de atunci încolo numai cu formarea „trupei" sale. Trupa lui Lomer era celebră şi temută de la oceanul Atlantic până la oceanul Pacific.

Când fusese găsit ca copil pe pavajul Londrei şi sustras carierei sale promiţătoare de criminal, fu trimis în Canada unde nu era de cât pur şi simplu „Arthur Lomer".

Autorităţile caritabile care l-au expediat, erau de părere că în Canada este lipsă de criminali precoce. Graţie şireteniei sale extraordinare, a prestanţei sale uimitoare, mai ales prin predispoziţia să înnăscută de a-şi procura bani cu uşurinţă, îşi clădise o casă pe una din insule, avea o locuinţă splendidă în Church Street, se tolănea comod pe pernele unui automobil cu 6 cilindrii şi căpătase în vorbă un accent „de dincolo", care putea să ţină piept oricărei critici din orice loc cu excepţia Canadei!

— Asta-i ridicol! Dar voi dormiţi cu toţii aici. Voi trebuie să fiţi scuturaţi ca să vă treziţi! Aista-i aşa dar celebrul Reeder! Na, eu pot să vă spun numai atât, dacă Canada şi Statele Unite ar fi pline cu asemenea ţapi, ca dânsul, aş putea câştiga într-o lună mai mulţi dolari decât Hollywood îi poate plăti lui Chaplin în zece ani. Da, da, poţi să mă crezi! Ia spune-mi, tipul are desigur un ornic?

Celălalt se uită mirat la el.

— Vrei să întrebi dacă are un ceas? Desigur că are unul!

Art Lomer dădu din cap mulţumit.

— Aşteaptă! Ţi-l voi aduce în 5 minute. Vreau să vă arăt cum se face aşa ceva.

Şi acum Lomer făcu poate prostia cea mai stupidă pe care-o putea face vreo dată.

Art venise la Londra în afaceri şi risca un milion de dolari, numai ca să impună unui om, pe a cărui părere nu dădea de altfel nici o centimă.

Reeder stătea fricos pe marginea trotuarului aşteptând o pauză în „circulaţia vehiculelor" cum o numea el, ca să poată trece pe partea cealaltă a străzii, când fu lovit de un străin.

— Scuzaţi, vă rog!, spuse acesta.

— Nu face nimic. Nu face nimic, murmură Reeder. Dar ceasul meu merge cu 5 minute înainte – ora exactă o puteţi vedea pe clopotniţa de la Big Ben.

Lomer simţi cum o mână se introduse în buzunarul său şi se uită buimac, ca şi când ar fi fost hipnotizat, cum ceasul trecu iarăşi în buzunarul lui J. G. Reeder.

— De mult pe aici?, întrebă Reeder prietenos.

— Cum...?

— Splendid timp avem anul ăsta!

Reeder luă ochelarii de pe nas, îi şterse uşor pe mâneca hainei, îi puse din nou pe nas, pieziş ca de obicei.

— Dar la noi toamna nu e aşa de frumoasă ca în Canada. Ce mai face Leoni?

Art Lomer nu leşină, se clătină numai şi clipi puternic din ochi, ca şi când şi-ar da osteneala să se trezească.

Leoni era doar proprietarul unui mic restaurant din Bufallo, un post de avangardă al operaţiunilor aşa de încununate de succes ale lui Art şi ale prietenilor săi.

— Leoni? Domnule...

— Şi ce face „trupa”?, dă acum reprezentase în Anglia, sau..., hm... e în pauză? Mi se pare că aşa se zice în limbajul artistic?

Art răsuflă greu şi se uita stupid la cellalt. Obrazul lui Reeder exprima compătimire şi interes – ca şi când buna stare a trupei i-ar fi stat în mod deosebit la suflet.

— Ce... cum... ascultă..., începu Art răguşit.

Înainte, însă ca să-şi fi putut aduna ideile, Reeder trecu strada, uitându-se nervos la dreapta şi la stânga şi ţinând strâns umbrela în mână.

— Mi se pare că m-am tâmpit, spuse Lomer şi se înapoie foarte încet spre Ciceronele său, care îl aştepta cu frică.

— A scăpat – n-am putut ajunge la el, spuse el scurt

Art avea mândria meseriei

— Să mergem mai departe, hai să mâncăm undeva, trebuie să fie aproape de 12.

Bagă mâna în buzunar, dar ceasul îi dispăruse! Şi cu ceasul dispăruse şi lanţul de platină. Reeder putea câte o dată să facă glume tare neplăcute!

— Art Lomer... avem ceva contra lui? întrebă şeful – procurorul general – sub ordinele căruia lucra J. G. Reeder.

— Nu. La noi n-a venit nici o plângere contra lui... Eu am devenit... – hm din întâmplare – posesorul unui ceasornic care-i aparţine lui. Am cercetat fişele mele particulare şi am găsit că ceasornicul acesta a fost furat în 1921 la Cleveland. Actele poliţiei din acel an dau lămuriri. Ceea ce e de mirare este, că – hm... – stimabilul acesta se găseşte în Londra tocmai când sezonul e pe sfârşite.

Procurorul încreţi îndoielnic buzele.

— Hm... Comunică, te rog, acest lucru la Scotland Yard. Chestiunea aceasta nu aparţine serviciului nostru. Ce specialitate are individul acesta?

— E directorul unei trupe de teatru – asta-i, mi se pare, denumirea corectă. Lomer stătea înainte vreme în legătură cu o societate de teatru, dar...

— Vrei să spui că e actor?, întrebă procurorul, care nu înţelegea din toată afacerea decât foarte puţin.

— Daaa..., mai mult regizor, decât actor. Am auzit de multe ori vorbindu-se de trupa lui, dar n-am avut niciodată plăcerea să admir reprezentaţiile sale. O asociaţie foarte talentată.

Oftă din greu şi clătină din cap.

— Nu prea înţeleg: ce vrei să spui cu „trupa”, spuse procurorul. Cum de ai pus mâna pe ceasornic, Reeder?

Reeder dădu din cap.

— O glumă!, spuse el. O glumă inofensivă.

Procurorul cunoştea destul de bine pe Reeder, ca să mai insiste.

Lomer locuia în Bloomsbury la hotelul Calfort, unde ocupase mai multe odăi. Când vrei să prinzi un peşte mare, nu trebuie să fi zgârcit.

Şi peştele cel mare muşcase de undiţă, mai curând, decât sperase Lomer vreodată. Peştele ăsta se numea Bertie Claude Staffen, şi denumirea de „peşte" se potrivea de minune.

Semăna într-adevăr cu un peşte, cu ochii lui mari, sticloşi şi ieşiţi afară din cap şi cu gura mare, pe care o ţinea totdeauna deschisă.

Tatăl lui Bertie fusese un om bogat, mai bogat chiar de cum puteau visa vreodată artistele de teatru. Era fabricant de porţelanuri, se ocupa, aşa pe de lături, cu: cumpărarea de ţesătorii şi făcuse atâţia bani că nu se suia niciodată într-un automobil, dacă în apropiere se găsea un autobuz şi nu se suia într-un autobuz, dacă putea merge pe jos. În felul acesta îşi avea ficatul în ordine (cum spunea totdeauna) dar îşi agravase boala de inimă.

Bertie moştenise de la tatăl său zgârcenia, dar şi banii, – pe care acesta nu-i destinase servitorilor săi credincioşi, sau căminelor de orfani sau altor întreprinderi pentru îmbunătăţirea omenirii. Adică Bertie primise ca moştenire toţi banii tatălui său. Conformaţia bărbiei şi a frunţii lui Bertie denotau un spirit nedezvoltat, totuşi, Bertie ştia foarte bine că un şiling are 12 pence şi că 100 cenţi sunt un dolar. Asta-i mai mult decât trebuie să ştie un fiu de milionar.

Bertie avea însă o calitate, pe care nimeni nu o presupunea la el: Arta de a visa.

Dacă nu era tocmai ocupat cu „ajustarea" unor cheltuieli sau cu sporirea producţiei fabricilor sale, îi plăcea să stea tolănit într-un fotoliu, cu ochii închişi şi cu o ţigaretă în colţul gurii şi să se vadă pe sine însuşi în situaţiile cele mai eroice.

Se vedea cum descoperă pivniţe întunecoase pline cu lăzi prăfuite, în care zăceau comori. Sau se vedea în cazinoul de la Deauville cu nenumărate bancnote de câte 1000 în faţa sa, pe care le câştigase de la nişte greci, sau armeni, enorm de bogaţi – de altfel nu era neapărat nevoie să fie greci sau armeni, puteau să fie şi de altă naţie – principalul erau sumele pe care le câştiga el. Visurile sale se învârteau numai în jurul unor sume de bani, care ar fi fost suficiente să-i restituie impozitul pe succesiune, pe care i-l storseseră pe nedrept, credea el, hrăpăreţii de agenţi ai fiscului. Bertie era foarte bogat, dar ar fi trebuit să fie şi mai bogat – după părerea sa.

Ajungând în odaia lui Art Lomer la Calfort Hotel, Bertie se găsea băgat până'n gât în romantismul visurilor sale. Masa din mijlocul odăii era acoperită cu probe de cuarţ de diverse forme şi mărimi, probe sosite de la o mină nou-nouţă, pe care o descoperise un frate mistic al lui Art şi care era situată într-un loc cunoscut numai de doi oameni: Art Lomer, era unul, Bertie Claude Staffen, celălalt.

D. Staffen lepădă pardesiul, se apropie de masă şi examină probele.

— Am primit expertiza, spuse el. Un prieten mi-a făcut-o. Nu m-a costat nici un ban. Raportul e bun, promite mult.

— Societatea, începu Art, dar d. Staffen ridică degetul.

— Mi se pare că ştii prea bine şi nu e nevoie să-ţi reamintesc, că nu am intenţia să bag vreo centimă în această mină. Tot ce vreau să fac este să uzez de toată influenţa mea la fondarea unui quid pro quo. Ştii ce înseamnă asta?

— Ceva pentru nimic!, răspunse Art, care nimeri aproape în ţintă.

— Nu... nu vreau acţiuni. Poate să preiau mai târziu un post de director, după ce acţiunile vor fi semnate şi societatea

consolidată... Nu pot să dau numele meu într-o afacere – hm – necunoscută.

Art îl aprobă.

— Prietenul meu a făcut rost de bani, spuse el aşa în treacăt. De ar avea numai o sută de dolari mai mult, de cât are, atunci ar avea toţi banii din lume, atât e de bogat. Ar fi doar stupid, domnule Staffen, cu eu să viu în Europa, pentru ca să încerc să obţin bani de la un străin. Ne-am cunoscut în Canada – e adevărat. Dar ce ştii d-ta despre mine? Aş putea să fiu un escroc, un pungaş sau aşa ceva.

Bertie avusese singur un gând similar, dar bănuiala i-a fost risipită, în parte, de francheţea prietenului său.

— M-am mirat de multe ori, ce vei fi crezând de mine, când m-ai văzut jucând cărţi cu o bandă de pungaşi, continuă Art. Cred că ţi-ai spus singur „tipul ăsta ştie să trăiască, poate că e silit să facă asta". Într-adevăr acolo, în minele din Canada te întâlneşti de multe ori cu oameni neciopliţi – care nu arareori sunt violenţi.

— Înţeleg foarte bine situaţia, spuse Bertie Claude, cu toate că nu înţelegea nimic. Şi eu cred că sunt un bun cunoscător de oameni. Dacă n-am putut arăta asta în cartea mea „*homo sum*", atunci degeaba mi-a fost truda.

— Desigur, spuse Lomer fără să se gândească şi mai trânti încă un „desigur".

— Asta-i o carte foarte bună. Când mi-ai dat-o, atunci, în King Edward Hotel, credeam mai întâi că e o carte de aritmetică. Dar am văzut că e poezie extraordinară. Fiecare rând începe cu o literă mare, şi sfârşitul fiecărei linii sună la fel ca şi ultimul cuvânt al liniei anterioare. Splendid. Am spus imediat secretarului meu. „D-l Staffen ăsta are un căpuşor, nu glumă".

Mi-a fost imposibil să înţeleg de unde ai luat toate ideile acelea. Poezia aia cu prinţesa care iese dintr-o scoică...

— Dintr-o scoică de perle – înseamnă personificarea perlei; se grăbi să-i explice Bertie. Vrei să spui „Fecioara Albă".

Lomer ale cărui gânduri se plimbau prin alte regiuni, dădu din cap afirmativ.

— Asta era o poezie! Nu citisem până atunci poezii. După ce-am citit pe-a d-tale îmi venea să plâng ca un prost! De aş avea talentul d-tale nu m-aş duce la Ontario să vagabondez p-acolo şi să fac explorări de mine. Nu, Domnule.

— A fi poet e un dar dumnezeiesc, spuse Staffen după o pauză. N-ai spus, că ai banii necesari pentru societate?

— Până la centimă. Nu pot ceda nici măcar o acţiune. Zău. Dar d-ta nu trebuie să ai nici o grijă. Mai am cu câteva puse la o parte. Nu, d-le Staffen, nu m-am gândit niciodată ca să intri şi d-ta cu ceva bani.

Scutură cenuşa de la ţigară şi încruntă din sprâncene.

— D-ta ai fost foarte prietenos cu mine, d-le Staffen, spuse el încet, şi deşi eu n-am obiceiul să vorbesc cu oricine despre afacerile mele am totuşi încredere în d-ta. Mina n-are de fapt nici o importanţă.

— Nu prea înţeleg, spuse el.

Art surâse puţin cam trist.

— Nu ţi se pare că ar fi fost idiot din partea mea, să vin în Europa când am tot capitalul necesar?

Bertie avusese şi el ideea asta.

— Să vând mina, ar fi ca şi cum aş vinde căruţe cu aur. De asta n-am nici o grijă; aş putea s-o vând chiar dacă aş trăi în mijlocul unei păduri seculare din Africa Centrală. Nu, dragul meu, sunt aci pentru o afacere care ţi-ar face părul măciucă, dacă ai şti despre ce e vorba.

Se scula subit de pe scaun şi începu să se plimbe încruntat prin odaie.

— D-ta eşti un poet, un poet mare, spuse el, oprindu-se în faţa lui Bertie. Şi probabil că ai mai multă imaginaţie decât cei mai mulţi oameni. Ce valorează mina aceea pentru mine? Câteva sute de mii de dolari câştig, spuse el ridicând umerii cu indiferenţă. Ce faci miercurea viitoare?

— Miercurea viitoare? Hm, nimic.

Lomer îşi muşcă buzele gânditor.

— Am o mică căsuţă la marginea apei. Vino acolo. Rămâi noaptea acolo şi-ţi voi încredinţa un secret, pentru care ziarele ar plăti cu plăcere un milion de dolari. N-ai crede dacă ai citi-o în vreo carte. Poate că ai să scrii singur, mai târziu despre asta. Numai cineva cu talentul d-tale, ar fi în stare să descrie povestea asta aşa cum trebuie. Ascultă, vreau să ţi-o istorisesc.

Lomer începu – cu oarecare ezitare – povestea sa:

— De politică şi de alte lucruri similare, n-am idee. Se ştie că în Rusia a fost aşa ceva ca o revoluţie. S-au întâmplat atunci lucruri curioase de tot, nu sunt aşa de idiot, ca să nu ştiu asta. Interesul ce-l purtam Rusiei era tot atât de mare, ca interesul ce-l porţi d-ta oraşului Piketown, Saskatchewan. Dar, acum vreo şase luni m-am întâlnit cu câţiva ruşi. Veniseră cam iute din Statele Unite din cauză că pe urma lor se grăbeau o droaie de poliţişti călare, iar eu mă aflam tocmai la o fermă în apropierea graniţei, când fugarii ajunseră acolo. Cu ce crezi că se ocupau indivizii aceştia?

Staffen clătină din cap.

— Vindeau smaragde, spuse celălalt cu tâlc.

— Smaragde? Ce vrei să spui cu asta? Voiau să vândă smaralde?

Art confirmă din cap.

— Da. Unul din ei avea o pungă plină cu pietre de toate mărimile. Am cumpărat toată afacerea cu 12.000 dolari. Am dus smaragdele la Toronto unde le-am dat la taxat. Cât crezi că valorau? Ceva mai puţin de 1.000.000 de dolari!

Bertie Claude rămase cu gura căscată.

— Indivizii veneau din Moscova. De patru ani vindeau giuvaericale. Agentul acestor coconaşi de clasă era un prinţ decăzut. Nu m-am interesat aşa de amănunţit pentru că nu sunt curios şi mai ales în afacerea asta.

Se aplecă şi-l lovi pe Bertie pe genunchi, ca să accentueze şi mai mult spusele sale.

— Ce cumpărasem eu era cam a douăzecea parte din stocul lor. I-am trimis înapoi în Rusia, ca să aducă şi restul. Săptămâna viitoare trebuie să fie înapoi.

— Douăzeci milioane dolari?, bâlbâi Bertie Claude. Şi ce sumă vrei să le plăteşti d-ta?

— Un milion de dolari – două sute mii de lire sterline. Vino la mine la Marlow şi acolo îţi voi arăta smaraldele cele mai mari pe care le-ai văzut vreodată în viaţa d-tale – tot ce mai am – căci cea mai mare parte am vândut-o unui milionar din Pittsburg pentru ce sumă? Mai bine nu-ţi spun preţul, căci o să crezi că l-am păcălit! Dacă o să-ţi placă una din pietre, o să ţi-o cedez, cu toate că nu aş dori să le vând. Înţelegi că nu vreau să câştig prea mult la un prieten.

Bertie îl ascultă zăpăcit, orbit, pe când Lomer îi explica amănunţit comorile. I se învârtea creierul în cap, la plecare, cu toate că povestea asta avea o asemănare uimitoare cu situaţiile ce-i apăreau şi jucau un rol atât de important în visurile sale.

Pe când trecea prin holul hotelului, observă un bărbat de vârstă mijlocie care avea pe cap o pălărie tare; îl mai surprinse cravata gata şi ghetele cu vârfurile largi. Tipul făcea impresia

unui portărel. Bertie ar fi trecut pe lângă el, dacă individul nu i-ar fi oprit.

— Scuzaţi, vă rog, domnule, am plăcerea să vorbesc cu domnul Staffen?

— Da, răspunse Bertie scurt.

— M-aş bucura mult dacă veţi binevoi să-mi acordaţi o întrevedere asupra unei chestiuni, hm... foarte importante.

Bertie făcu un gest nerăbdător.

— N-am timp să stau de vorbă, răspunse el aspru. Dacă vrei ceva n-ar decât să-mi scrii...

Cu aceste vorbe, se îndepărtă de tipul acela melancolic, care se uită gânditor după el.

Vila lui Lomer se afla cu totul izolată între Marlow şi Quarry Wood. Nici o altă proprietate nu s-ar fi potrivit mai bine pentru scopurile lui Lomer, ca vila aceasta.

Bertie Claude, pentru care fluviul însemna soare şi haine albe de flanelă, se scutură când ieşi din staţia de cale ferată şi se uită cu spaimă la cerul cenuşiu. Ploua cu găleata şi trăsura care-l aştepta, era plină cu apă.

— Ţi-ai ales o lună păcătoasă pentru un bungalow lângă apă, murmură el nemulţumit.

Lomer, care n-avea idee în ce lună este bine să ai o locuinţă la apă, îl aprobă.

— Dar mie-mi place, spuse el. Ce-i drept, e singuratică. Dar tocmai asta-mi place, nu pot să sufăr când mi se uită altul în farfurie.

Şoseaua de la gară la „Riverside Bower” ducea paralel cu fluviul. Bertie uitându-se prin fereastra trăsurii, zări numai apa cenuşie a fluviului şi iarba umedă a pajiştilor învecinate. După un sfert de oră de drum ajunseră la o căsuţă drăguţă, care se afla

din mijlocul unei grădini mari. În soba din hol ardea focul. Toată casa răspândea o atmosferă plăcută şi confortabilă, aşa că dispoziţia lui Bertie se îmbunătăţi imediat. Câteva clipe mai târziu cei doi şedeau comod în sufragerie în faţa unei mese copioase.

Atmosfera are de obicei o influenţă mare asupra oamenilor, aşa că Bertie fu influenţat cât se poate de plăcut de gingăşia locuinţei şi de modul cum fură serviţi, căci o cameristă drăguţă şi cochetă îi servea. Din când în când apărea un majordom impozant, iar un servitor galonat îi luase în primire pardesiul umed şi-i ştersese ghetele umede, înainte de a-l conduce în sufragerie.

— Nu, casa nu-mi aparţine. O închiriez numai de câte ori viu în Anglia, spuse Lomer, care nu prea spunea minciuni mici şi, necesare.

— Jenkins, majordomul şi servitorul sunt ai mei. Personalul celălalt aparţine casei.

După ce luară ceaiul Lomer îl conduse pe Bertie în dormitor, trase un sertar al biroului, scoase o casetă de otel şi deschise cele două lacăte, cu care era încuiată caseta. Din casetă scoase apoi o farfurie de metal, acoperită cu vată.

— Poţi să-ţi alegi ce-ţi place, spuse el. Fă-mi o ofertă şi îţi voi spune apoi ce valoare au.

Luând vata la o parte, şase smaragde splendide apărură pe fundul vasului.

— Poate-l doreşti pe ăsta?, întrebă Lomer scoţând smaragdul cel mai mare. Valorează cu siguranţă 6.000 dolari, circa 1.200 lire. Şi dacă ai vrea să-mi plăteşti suma asta, te-aş considera ca pe cel mai mare idiot, căci singura manieră sănătoasă să capeţi smaragde, e să le cumperi cu 50% mai ieftin decât valorează într-

adevăr. Cred că piatra asta – părea că socoteşte în gând – mă costă vreo 90 lire.

Ochii lui Bertie străluceau. El se cam pricepea în smaragde şi observase la prima vedele că pietrele ce le avea înaintea sa, erau veritabile şi de o calitate superioară.

— Mi l-ai vinde pentru nouăzeci de lire?", întrebă el în treacăt.

— Nu. Ceva, ceva trebuie să câştig şi eu chiar de la prieteni. Pentru 100 de lire poţi să-l ai.

Bertie căuta de acum bani prin buzunar.

— Nu, nu. Nu trebuie să-l plăteşti imediat. Ce ştii d-ta la urma urmei despre smaragde? Poate să fie şi fals. Ia-l cu dumneata şi lasă-l pe un cunoscător să-l evalueze.

— Îţi dau imediat un cec.

— Dacă vrei. Mie îmi este absolut indiferent.

Art împături piatra cu atenţie şi o bagă într-o cutiuţă mică, pe care o dădu apoi lui Bertie.

— Piatra asta e singura, pe care voiam s-o vând, spuse el pe când se înapoiau în sufragerie.

Bertie se duse imediat la birou, scoase, carnetul de cecuri, completă unul şi-l dădu lui Lomer.

Art se uită la hârtie şi încreţi din frunte.

— Ce să fac cu asta?, întrebă el. Eu n-am aici nici un cont la vreo bancă. Toţi banii mei se află la Associated Express Company.

— Îl voi face să fie plătit la purtător, spuse Bertie conciliant.

Dar nici asta nu-i plăcu lui Lomer.

— Scrie te rog, câteva vorbe, Preşedintelui băncii sau ce-o fi el acolo, ca să onoreze cecul la prezentare. În general nu pot să sufăr băncile.

Bertie scrise rândurile cerute şi reveni la afaceri, după munca asta, căci Bertie era doar om de afaceri.

— Pot să mă asociez la afacerea de giuvaericale?

Art Lomer clătină din cap în semn de regret.

— Îmi pare rău, domnule Staffen, dar asta e aproape imposibil. Vreau să fiu sincer cu dumneata, căci sinceritatea este baza în afaceri. Dacă vrei să te asociezi la această afacere înseamnă acelaşi lucru ca şi când mi-ai cere bani.

Bertie protestă.

— Poate că nu-i frumos să mă exprim aşa, dar aşa este. Eu am preluat tot riscul, am pregătit toată afacerea, m-a costat o mulţime de bani să-l scot pe individul acela din Rusia: avioane, trenuri speciale şi alte buclucuri. Gândul că nu te pot servi, mi-e penibil, căci îmi placi, d-le Staffen. Poate că printre pietre să fie o bucată, care să-ţi placă, poţi s-o capeţi la un preţ convenabil.

Bertie tăcu o clipă, adâncit în gânduri.

— Cât te-a costat afacerea asta până acum?, întrebă el.

Art clătină iar din cap.

— Indiferent ce am cheltuit până acum. Dar dacă mi-ai oferi de patru ori mai mult, – şi asta ar fi o sumă mare – tot nu te-aş putea lua părtaş. Aş putea să-ţi dau o mică parte din beneficiu. De bani n-am însă nevoie.

— Poate că mai discutăm chestiunea asta mai târziu, spuse Bertie, care nu pierdea niciodată speranţa.

Ploaia încetase. Soarele apunea luminând roşiatic fluviul. Bertie se plimba cu gazda sa prin grădină, când auzi deasupra sa zgomotul motorului unui aeroplan. Văzu şi avionul, care ocoli de câteva ori terenul şi dispăru apoi după pomii de la Quarry Wood; însoţitorul său murmură ceva şi Bertie întorcându-se spre el îl văzu cu o mutră supărată şi nedumerită.

— Ce s-a întâmplat?, întrebă el.

— Mă mir, răspunse Art încet. Eram doar înţeleşi abia pentru săptămâna viitoare... dar asta-i o prostie!

Se întunecase. Majordomul aprinse lămpile şi trase perdelele. Dar Bertie observă imediat că s-a întâmplat ceva care-l neliniştea pe Art. Acesta devenise tăcut, nu mai scotea o vorbă, şedea în faţa sobei şi se uita la flăcări. Tresărea la fiecare zgomot. Masa de seară, simplă dar gustos preparată, fu servită de vreme şi cei doi bărbaţi trecură în salon, în timp ce se strângea masa.

— Ce s-a întâmplat, d-le Lomer?

— Nimic, spuse cellalt tresărind, numai că...

În momentul acesta se auzi o sonerie şi Art ascultă atent. Se auzi o discuţie în hol şi apoi intră servitorul; care spuse că doi domni şi o doamnă vor să-i vorbească lui Art.

Bertie observă cum acesta strânse din dinţi.

— Pofteşte-i înăuntru, spuse el scurt.

Câteva secunde mai târziu îşi făcură apariţia un bărbat înalt slab, îmbrăcat în uniformă de pilot.

— Marsham! Ce dracu' înseamnă...

Tânăra fată care-l urmase atrase atenţia lui Bertie în mod deosebit. Era slabă, cu faţa de culoare închisă, frumoasă, cu toată paloarea şi oboseala evidentă.

Exteriorul celui de al doilea bărbat era mai puţin splendid: un individ scund, de aparenţă străină, cu barba scurtă şi părul vâlvoi, îmbrăcat până-n gât într-o blană mare. Art închise uşa.

— Ce-nseamnă asta?, întrebă el brusc.

— Neplăceri, răspunse tânărul supărat. Prinţul a căpătat o altă ofertă. A trimis numai o parte din giuvaericale. Perlele şi diamantele le trimite abia după ce-i veţi plăti jumătate din preţul stabilit. Pentru asta a venit cu noi Prinţesa Paulina Dimitroff, fiica prinţului.

Art se uită furios la tânăra fată.

— Spune te rog, d-şoară, începu el. Presupun că vorbeşti englezeşte?

Ea dădu din cap afirmativ.

— Asta nu-i treabă. Aşa nu se fac afaceri. Tatăl d-tale mi-a promis...

— Tatăl meu s-a cam grăbit, îl întrerupse ea.

Accentul ei străin, sună ca o muzică în urechile lui Bertie.

— Dânsul a riscat mult de tot. De altminteri nici nu ştiu, dacă a procedat corect în toată chestiunea asta. Pentru d-ta e foarte simplu să plăteşti. Dacă primeşte banii încă astă noapte...

— Astă noapte? urlă Art. De unde să scot banii azi noapte?

— Tatăl meu e în Olanda, spuse tânăra. Avionul ne aşteaptă.

— Dar la naiba, de unde să iau banii?, repetă canadianul furios. D-ta crezi că eu am aşa fără una alta o sută mii de lire în buzunar?

Tânăra ridică din umeri şi se întoarse spre bărbatul cel mic cu care schimbă câteva vorbe într-o limbă necunoscută lui Staffen. El îi răspunse, cu o voce răguşită la care ea dădu din cap afirmativ.

— Piotr spune, ca tatăl meu ar primi şi un cec în plată. Vrea numai să fie sigur că..., se opri din vorbă şi căută cuvintele englezeşti ca să exprime ce vrea să spună.

— L-am păcălit, eu oare vreodată pe tatăl d-tale?, întrebă Art furios. Eu nu-ţi pot da nici bani, nici cec. Mă retrag mai bine. Pentru mine afacerea e terminată.

Între timp, pilotul desfăcu pachetul, ce-l purta sub braţ şi-l puse pe masă. Bertie Claude rămase cu gura căscată, văzând pietrele strălucitoare expuse în faţa ochilor săi. Erau acolo diamante, giuvaericale vechi, probabil moşteniri, de o mare valoare istorică, care nu se putea deocamdată aprecia. Îl chemă pe Art la o parte.

— Dacă ai putea să-i ţii pe oamenii ăştia toată noaptea aici, mă oblig să-ţi dau eu toţii banii de care ai nevoie, numai pentru giuvaericalele astea de pe masă.

Art refuză.

— N-are sens, d-le Staffen. Eu îl cunosc pe tipul acesta. Dacă nu pot să-i trimit banii încă noaptea asta, nu-mi mai vinde restul mărfii.

Deodată bătu însă din palme.

— Dumnezeule!, strigă el iritat... O idee! D-ta ai doar carnetul d-tale de cecuri la d-ta.

Pe Bertie îl trecură năduşelile!

— Desigur că am carnetul de cecuri la mine, spuse el, dar...

— Vino cu mine în sufragerie.

Art îl apucă pe Bertie de braţ şi alergă cu el în sufragerie trântind uşa după el.

— Cecul nu poate fi prezentat spre încasare decât peste două-trei zile. În nici un caz mâine, spuse el pripit. Între timp putem merge în oraş cu toată marfa şi să o depunem la banca d-tale, vei putea păstra totul, până ce eu îţi voi plăti. Ba mai mult încă, poţi mâine dimineaţa opri plata cecului dacă pietrele, nu ar valora banii daţi.

Bertie examină chestiunea din zece puncte de vedere diferite în tot atâtea scunde.

— Şi dacă aş pune o dată mai târzie pe cec cu câteva zile, ca să merg la sigur?, întrebă el.

— Altă dată?, întrebă Art mirat. Ce înţelegi prin asta?

Când Bertie îi explică ideea, i se lumină faţa lui Art.

— Desigur. Idee splendidă! Avem atunci o siguranţă dublă. Stabileşte pe poimâine ziua de plată.

Bertie nu mai ezită. Se aşează la masă, scoase carnetul de cecuri şi un stilou şi completă cecul.

Văzându-l că ezită la scrisul numelui Art îi propuse să scrie „plătibil la purtător". Aşa cum făcuse şi la cellalt cec.

Bertie acceptă şi iscăli cu semnătura lui întortocheată.

— Aşteaptă te rog un moment".

Art părăsi odaia, dar reveni după foarte scurt timp.

— Au acceptai cecul, spuse el mulţumit. Băiatule, băiatule, îl bătu el pe Bertie pe umăr, acum ai intrat şi d-ta în afacere şi eu, care nu voiam să iau pe nimeni tovarăş. Acum mergem bine înţeles, jumătate şi jumătate, eu nu sunt derbedeu. Vino cu mine să-ţi arăt ceva, ce n-am arătat încă nimănui.

Art trecu în coridor, urmat de Bertie, deschise o uşă, care ducea pe o scară de piatră în pivniţă. Art aprinse lumina şi se opri în faţa unei uşi masive pe care o deschise.

— Ei bine?, întrebă el, ai mai văzut aşa ceva în viaţa d-tale?

Bertie Claude privi în întuneric.

— Dar nu văd nimic, începu el, când deodată fu împins cu putere de la spate încât se poticni.

Uşa fu închisă şi încuiată.

— Dar ce înseamnă asta?, strigă el.

— Peste vreo 2-3 zile ai să afli singur secretul, îi răspunse Art ironic.

Art se grăbi înapoi în salon unde-l aşteptau servitorul, majordomul, servitoarea şi cei trei vizitatori.

— E la răcoare! Poate să zacă acolo, până ce vom încasa cecul. De mâncare şi băutură are pentru o săptămână.

— L-ai învârtit deci?, îl întrebă rusul.

— Învârtit? Dar asta a fost o jucărie de copil, spuse celălalt dispreţuitor.

— Acum însă, copii, s-o ştergem şi iute! Am o scrisoare de la animalul ăla din pivniţă către directorul băncii sale", spuse el, şi

începu să citească: „Să plătiţi valoarea cecului prietenului meu Art Lomer”.

Se auzi un murmur de admiraţie scos de trupă.

— Aeroplanul s-a înapoiat, cred?

Bărbatul îmbrăcat cu mantaua de piele confirmă din cap.

— Da, spuse el, îl închiriasem doar numai pentru după prânz.

— Foarte bine. Şi tu poţi s-o ştergi. Voi, Al şi Ray vă duceţi la Paris şi d-acolo la Le Havre de unde vă veţi îmbarca pe vaporul C. P. Tu Slicky, îţi vei rade barba asta splendidă şi vei pleca ca un om cinstit pe faţă şi în văzul tuturor, de la Liverpool; voi, Paulina şi Aggie veţi pleca la Genova şi la 14 ale lunii viitoare ne întâlnim cu toţii la Leoni.

Art Lomer intră două zile mai târziu în încăperile splendide ale băncii Northern Commercial şi ceru să vorbească cu directorul. Acesta citi cu atenţie scrisoarea, examină cecul şi sună.

— O sumă mare, spuse Lomer.

Directorul surâse.

— Plătim de multe ori sume mari, spuse el.

Adresându-se funcţionarului care intră pe uşă, îi zise:

— Domnul Lomer ar dori bancnote americane. Ce mai face domnul Staffen?

— Bine! Bertie şi cu mine am fost la Paris, pentru fondarea unei societăţi miniere, spuse Lomer.

— Ce greu este să se finanţeze industrii canadiene în Europa! N-aş fi crezut aşa ceva, domnule Soames. Dar tot am făcut o afacere bună la Paris.

Lomer discută mai departe chestiuni de afaceri, până ce funcţionarul reveni aducând un pachet mărişor cu bancnote, pe care le depuse pe masă în faţa lui Lomer.

Lomer scoase un portofoliu mare, puse bancnotele înăuntru, strânse mâna directorului şi ieşi mândru în sala ghişeelor. Ajuns acolo rămase înlemnit, căci în faţa lui se afla J.G. Reeder.

— Zi de plată pentru trupă, domnule Lomer – sau cum se cheamă asta? Nu prea sunt obişnuit cu expresiile de teatru.

— Ah, domnul Reeder, bâlbăi Art, îmi pare bine că vă văd, dar acum n-am timp...

— Ce crezi că s-a întâmplat cu prietenul dvs. Bertie Claude Staffen?, întrebă Reeder îngrijorat?

— Staffen? E doar la Paris.

— Aşa de iute a ajuns la Paris, murmură Reeder. Poliţia l-a scos abia acum două ceasuri din pivniţa d-tale. Ce splendide sunt mijloacele moderne de transport! Acum în Marlow, un minut mai târziu la Paris şi în minutul următor să zicem la Moscova.

Art nu mai ezită. Dădu un brânci detectivului şi zbură spre uşă. Şi Art era atât de supărat, încât cei doi poliţişti, care îl aşteptau, avură de furcă, până-i puseră cătuşele.

— Da, domnule, spuse Reeder şefului său. Art călătoreşte totdeauna cu o trupă. Şi tocmai faptul că n-am văzut nici un membru al trupei, m-a făcut să bănuiesc ceva. Bineînţeles, că am ţinut sub observaţie şi căsuţa închiriată de Lomer la malul râului, din momentul dispariţiei lui Staffen. Asta nu era, bineînţeles, treaba mea, spuse el scuzându-se, chestiunea asta nici nu intră în cadrul serviciului nostru şi nici n-ar fi trebuit să mă amestec. Dar, v-am spus-o de mai multe ori, că am un instinct criminal şi atunci....

Şi se uită pe deasupra ochelarilor, surâzând la şeful său.

HOŢUL DE MARMURĂ[6]

Margaret Belman locuia în Brockley Road, în apropiere de locuinţa lui Reeder şi d-aici a pornit cunoştinţa lor. Nu-i cunoştea numele – Reeder nu se interesa de oameni, care se purtau bine – totuşi băgase de seamă, ce drăguţă era, şi ce obraz fin şi frumos avea. Îmbrăcămintea ei dovedea un gust deosebit şi ceea ce atrase mai mult atenţia lui Reeder, era mersul ei uşor şi prestanţa graţioasă a figurii ei.

Câteodată se întâlnea cu ea în drum spre staţia de autobuz. Luau acelaşi autobuz şi domnişoara Belman cobora regulat în colţ la Embankment, unde o aştepta – de asemenea foarte regulat – un tânăr arătos, cu care pleca împreună mai departe.

Reeder nu concepuse niciodată, că ar putea să deştepte în domnişoara Belman un sentiment de interes şi curiozitate.

— Domnul acela era domnul Reeder, pare-se că ocupă o funcţie la poliţie, spuse ea tânărului.

— D-l J. G. Reeder?

Roy Master se uită cu interes la bătrâiorul, ere tocmai trecea cu băgare de seamă strada, cu pălăria sa curioasă împinsă pe ceafă, şi ţinând umbrela la umăr, ca pe o sabie.

— Doamne sfinte! Nu mi-am închipuit niciodată, că ar putea să aibă înfăţişarea asta, spuse Roy.

---

[6] Titlul original în limba engleză *The Stealer of Marble*.

— Dar cu ce se ocupă Reeder?

— Lucrează în biroul parchetului – e un fel de detectiv. În ultima săptămână numele lui a fost amintit de repetate ori în legătură cu o chestiune mare. Înainte vreme era în slujba Băncii Naţionale a Angliei.

Domnişoara Belman se opri brusc şi Roy o privi cu mirare.

— Aş dori să ne despărţim aici, spuse ea, Domnul Telfer m-a văzut şi ieri cu d-ta şi şi-a permis oarecare observaţiuni neplăcute.

— Telfer?, strigă mâniat tânărul. Obraznicul! Dar ce a spus?

— Nimic deosebit, răspunse ea, dar se simţea ca acest „nimic deosebit", o necăjise totuşi.

— Plec de la Telfer, continuă domnişoara Belman, cu toate că slujba este bună şi cu toate că voi găsi cu greu o slujbă similară cel puţin în ceea ce priveşte salariul.

Roy Master nici nu încercă să-şi ascundă mulţumirea.

— N-ai idee cât mă bucură asta, spuse el cu vigoare. Nu pot să-mi imaginez cum ai putut să suporţi atâta timp atmosfera ceea de budoar.

— ...

— Ce ţi-a spus?, întrebă el din nou, dar continuă înainte ca ea să fi putut răspunde: În tot cazul, Teller stă prost. Se vorbeşte o mulţime de lucruri ciudate despre firmă.

— Eu credeam că e o societate bogată! zise Margaret surprinsă.

Roy clătină din cap.

— A fost odată – au făcut însă prostii – ce te poţi aştepta de altfel de la o societate în capul căreia stă un idiot ca Sidney Teller? În ultimul an, s-a băgat în trei afaceri, la care alte firme nici nu s-ar fi gândit măcar şi bine înţeles au căzut mesa. Una era finanţarea unei societăţi, care voia să scoată o barcă spaniolă

încărcată cu aur şi care se scufundase acum vreo 300 de ani. Dar, spune-mi, de fapt ce s-a întâmplat ieri?

— Îţi voi povesti astă seară.

Şi cu aceste vorbe Margaret îi părăsi în grabă.

D-l Sidney Teller se afla deja la birou, când Margaret intră în odaia luxoasă, cu covoare moi, aşa că observaţia lui Roy nu era tocmai deplasată.

Şeful casei Telfer venea rar pe la biroul din Thredneedle Street. Atmosfera biroului „îi apasă pe suflet", zicea el. Totul acolo îi se părea respingător, ordinar şi comun. Întemeietorul firmei, bunicul său, murise cu 10 ani înainte de naşterea lui Sidney, trecând afacerea în mâinile fiului său, un invalid, care şi el muri câteva săptămâni după ce Sidney văzu pentru prima dată lumina zilei. Cu toate extravaganţele mamei sale, afacerile au mers bine până ce Sidney ajunse la vârsta să ia singur sceptrul în mână.

Încăperea în care lucra Telfer, cu ferestrele sale colorate, cu mobila extrem de luxoasă, se potrivea de minune cu supra-modernismul lui. Telfer era înalt ca o prăjină şi aşa de înspăimântător de slab, încât în primul moment nu se băga de seama ce cap mic are. În clipa în care tânăra fată intră în cameră, Teller îşi scoase batista parfumată şi fetei i se păru că în ziua aceea arătă şi mai palid ca de obicei, dar şi mai respingător.

Sidney urmărea cu o privire ştearsă toate mişcările ei, dar începu să vorbească abia după ce domnişoara Belman îi pusese scrisorile pe masă.

— Sper, domnişoară Belman, că n-ai să vorbeşti cu nimeni despre ceea ce ţi-am spus ieri.

— Domnule Telfer, răspunse ea liniştită, aş dori ca nici măcar să se mai amintească de acea chestiune.

— Eu te-aş lua în căsătorie, numai ca... în testamentul mamei mele se află un paragraf, spuse el fără noimă, dar la urma urmei am putea trece peste asta după câtva timp.

Ea stătea în faţa biroului sprijinindu-se cu mâinile pe marginea acestuia.

— Nu m-aş mărita cu d-ta, chiar dacă n-ar exista vreun codicil în testamentul mamei d-tale, propunerea ca să fug cu d-ta în America...

— Principalul este, o întrerupse el cu frică, ca să taci din gură! Toată noaptea m-am frământat din cauza asta. Te rugasem să-mi răspunzi în scris la propunerea mea... dar e mai bine dacă nu o vei face.

El continuă în pripă, mai înainte ca fata să fi putut răspunde ceva:

— D-ta eşti o fată tânără, frumoasă şi eu sunt nebun după d-ta dar în viaţa mea există o dramă... Într-adevăr o tragedie enormă, chinuitoare. Şi totul se prăbuşeşte! Dacă aş fi fost un pic mai deştept, mi-aş fi angajat pe cineva, care să-mi conducă afacerile. Asta o văd abia acum!

A doua oară în interval de 24 ore, tânărul acesta care de obicei nici nu o lua în seamă, îi făcuse comunicări confidenţiale, şi cu perseverenţă o propunere, care o mirase, dar o şi jignise. Telfer se opri scurt în vorbăria sa, îşi trecu cu mâna peste ochi şi-i spuse:

— Trimite-mi pe Billingham. Am să-i spun ceva.

În timp ce degetele-i agile zburau pe literele maşinii de scris, Margaret se întrebă dacă iritaţia şi vorbăria lui Telfer aveau vreo legătură cu cele ce se vorbea despre întreprinderile lui.

D-l Billingham îşi făcu apariţia. Un om simplu, scund, chel. În înfăţişarea sau felul lui de a fi nu se putea vedea nici o urmă că avea de gând să pună la cale o crimă.

D-l Stephen Billingham, directorul întreprinderilor Teller, apăru, spre seară în birourile băncii London Central prezentând un cec de 150.000 lire sterline, care-i fu achitat imediat; se duse de acolo la „Credit Lyonnais", unde-şi anunţase sosirea prin telefon şi unde luă în primire 17 pachete cu bancnote franţuzeşti, fiecare pachet în valoare de 1.000.000 franci şi un pachet mai mic în valoare de 146.000 franci.

Ce-a făcut mai departe nu se prea ştie. Fusese văzut într-un automobil de piaţă care a putut fi urmărit până la gara Charing Cross – de aci Billingham a dispărut fără urmă. Nu a fost văzut în nici un port maritim şi nici în vreun aeroport. Poliţia presupunea că a trecut prin Le Havre la Paris cu una din călătoriile de plăcere.

— Ăsta e unul din cele mai mari furturi din câte le-am avut în ultimii ani, spuse substitutul procurorului general. M-aş bucura, d-le Reeder, dacă ai putea într-un fel oarecare să te vâri în afacerea asta. Dar bagă de seamă să nu calci pe bătătură pe cei de la poliţie. Dacă-i vorba de crimă, atunci sunt foarte amabili, – dar când e vorba de bani, ferească Dumnezeu! Du-te şi vorbeşte cu Sidney Telfer.

Reeder observă o figură cunoscută, când intră în birourile societăţii Telfer.

— Scuzaţi, domnişoară, mi se pare că ne cunoaştem, spuse el.

— Dumneavoastră sunteţi domnul Reeder – locuim doar în aceeaşi stradă, începu ea şi adăugă: Veniţi în afacerea Billingham?

— Da, răspunse el în şoaptă, ca şi când ar fi vorbit de un prieten mort. Aş dori să vorbesc cu domnul Telfer, dar poate că şi dvs. puteţi să-mi daţi câteva lămuriri.

Singurul lucru ce putea să-i spună era că Sindey Telfer se află de la 7 în birou şi că starea lui era aşa de proastă, că se văzuse nevoită să chem un medic.

— Nu cred să poată să vă primească în halul în care se află acum.

— Iau răspunderea asupra mea, spuse Reeder împăciuitor. D-l Telfer este... hm... prietenul dvs., domnişoară?

— Numele meu e Belman.

El văzuse roşeaţa fugitivă, care-i apăruse pe faţă şi care nu avea decât una din cele două semnificaţii posibile.

— Nu, sunt o funcţionară, atâta tot.

Tonul vocii ei, îi spunea destul. D-l J. G. Reeder era o autoritate pe terenul ,,prieteniilor de birou".

— V-a cam plictisit puţin?, murmură el.

Ea se uită bănuitor la el. Ce putea el şti? Şi, de fapt, ce legătură era între propunerea lui Telfer şi nenorocirea de azi?

Ea dibuia cu totul în întuneric şi simţea că sinceritatea era cel mai nimerit lucru.

— Voia să fugă cu d-ta Dumnezeule mare!.

Reeder era într-adevăr înspăimântat.

— E însurat?

— Nu, răspunse ea. Săracul de el, de fapt îmi e milă de el. Mi-e teamă, că paguba e foarte grea. Cine l-ar fi putut bănui pe Billingham?

— Aveţi dreptate, oftă Reeder cu tristeţe.

Scoase ochelarii de pe nas şi şterse sticlele cu batista. Fetei i se părea, că-l trec lacrimile.

— Acum o să mă duc la el. Asta-i uşa?

Sidney ridică privirea şi se uită fix la intrusul acela. Stătuse aproape un ceas cu capul plecat pe braţe la biroul său.

— Dar... ce doreşti?, întrebă el cu voce înceată. Nu primesc pe nimeni. Eşti de la parchet?, ultimele cuvinte le zbieră aproape. Ce sens are să-l urmăriţi, dacă nu voi recăpăta banii?

Reeder aşteptă să se liniştească şi-i puse apoi câteva întrebări.

— Nu ştiu nimic, spuse Sidney. De fapt nu sunt decât un om de paie. Billingham îmi aducea cecurile la iscălit şi eu le iscăleam. Nu-i dădeam nici un fel de instrucţiuni. Nu cunosc aproape nimic din toată afacerea asta. Mi-a spus într-adevăr că afacerea merge acum prost, şi că săptămâna viitoare vom avea nevoie de o jumătate de milion bani lichizi. Dumnezeule! Şi acum a şters-o cu tot ce am avut!

Sidney îşi sprijini capul în mâini şi o porni pe plâns ca un copil mic.

Reeder aştepta câteva clipe, până ce îi puse iar câteva întrebări.

— Nu, n-am fost aici. Eram la Brighton. Poliţia m-a scos la patru dimineaţa din pat. Suntem faliţi. Trebuie să-mi vând automobilul, trebuie să-mi dau demisia din club – când eşti falit, trebuie să pleci din club.

Individul era complet distrus. Reeder nu mai putea scoate nimic din el. O săptămână mai târziu de lapidarea lui Billingham fu dată uitării. Billingham nu fusese găsit.

Într-o dimineaţă cu ceaţă şi aspră, Reeder se duse, aşa ca să-şi mai treacă timpul, în sala judecătoriei poliţieneşti din Marylebone. Două cazuri de beţie, un furt şi o mică fraudă îi ţinuseră încordată atenţia, până ce fu judecat cazul d-nei Jackson. Poliţistul, care o arestase îşi făcu depoziţia:

— P. C. Perryman No. 9717 din Divizionul L, se prezentă el. Mă aflam pe la 3 dimineaţa în post la Edware Road, când văzui pe inculpata trecând pe lângă mine, cu un geamantan mare în mână. Când mă zări, se întoarse şi o luă repede în direcţia

contrară. Asta mi se păru suspect. M-am luat după ea şi am întrebat-o cui aparţine geamantanul. Îmi povesti că e al ei şi că trebuie să plece în călătorie. În geamantan zicea că are rochiile ei. Geamantanul fiind de mare valoare, din piele de crocodil, i-am cerut să-l deschidă, ceea ce refuză. A refuzat de asemenea să-mi spună numele şi adresa ei, de aceea am luat-o cu mine la poliţie.

Şeful postului de poliţie depuse apoi următoarele:

— Arestata mi-a fost prezentată mie. Am deschis geamantanul în prezenţa ei. Conţinutul se compunea dintr-o grămadă de bucăţi mici de piatră.

— Bucăţi de piatră?, îl întrerupse judecătorul neîncrezător. Vrei să spui fărâmituri de piatră? Ce fel de piatră?

— Marmură, dl-e judecător! Ea îmi spuse că vrea să-şi facă o potecă în grădina sa şi că luase bucăţile din curtea unui sculptor din Euston Road. A admis fără şovăire că a forţat poarta, ca să poată intra în curte şi că şi-a umplut geamantanul fără ca sculptorul să ştie!

Judecătorul încreţi din frunte şi puse să se citească procesul verbal.

— Aici lipseşte adresa, spuse el.

— Dăduse o adresă falsă, domnule judecător – şi refuză să mai declare ceva.

Reeder se întoarse brusc şi se uită cu gura căscată la arestată.

Aceasta era o femeie înaltă, cu umerii laţi, grăsulie. Mâna îi era de două ori mai mare ca a oricărei alte femei, pe care o văzuse el vreodată. Trăsăturile fetei, deşi păreau întrucâtva respingătoare, nu puteau fi socotite ca urâte, ochii căprui, un nas mare, o gură bine formată, – profilul nu prea era plăcut pentru unul care-şi făcuse păreri anumite asupra frumuseţii feminine, dar Reeder trebuia să admită că avea în faţa sa o femeie „bine”.

— Trebuie să recunosc că a fost o mare prostie să fac aşa ceva, spuse ea cu o voce profundă. Dar, tocmai când voiam să mă culc mi-a venit ideea asta stupidă şi fără să mă gândesc am şi pus-o în aplicare. Aş fi putut foarte uşor să-mi cumpăr bucăţile alea de piatră. Aveam doar mai mult de 50 de lire la mine când am fost arestată.

— E adevărat ce spune?, întrebă judecătorul şi la răspunsul afirmativ al poliţistului, judecătorul se adresă din nou femeii.

— Ne faci mare bucluc, că nu vrei să ne spui numele şi adresa. Pot să înţeleg că nu doreşti să se afle furtul d-tale copilăresc, dar dacă refuzi să-mi dai amănuntele cerute, sunt nevoit să te bag la închisoare pe cel puţin 8 zile.

Femeia era simplă, însă bine îmbrăcată. Pe unul din degetele ei sclipea un briliant, pe care Reeder îl preţuia la vreo două sute de lire. D-na Jackson clătină din cap.

— Nu pot spune adresa, zise ea.

Judecătorul o condamnă să fie ţinută în prevenţie, spre a face cercetările şi ceru ca medicul închisorii să-i facă un referat asupra stării mintale a arestatei.

D-na Jackson fu condusă afară. Reeder se luă după ea prin uşa care ducea spre celule. Îl găsi acolo pe vagmistrul Mills, care-l privi cu un rânjet amabil.

— Ce zic de asta? Ceva nou, aşa-i? N-am auzit până acum să se fure bucăţele de marmură! Geamantanul cântăreşte, cu conţinut cu tot, vreo 50 kg. Femeia asta este tare voinică. Nenorocitul ăla, care fusese nevoit să care geamantanul la poliţie a ajuns acolo leoarcă de apă.

J.G. Reeder examină geamantanul. Era foarte elegant cu şarnierele[7] şi lacătele de argint; căptuşeala din mătase, acum însă pe alocuri, ruptă şi plină de praf...

— Foarte interesant! spuse Reeder aşa într-o doară. Foarte interesant. Ai mai găsit şi altceva?

— Numai mănuşile astea, spuse el arătându-i o pereche mănuşi mari, groase, murdare şi tare uzate.

— Mănuşile au fost deseori întrebuinţate pentru acelaşi scop murmură domnul Reeder. Se pare că-şi făcea – hm... – o colecţie de bucăţi de marmură. Ce conţinea poşeta?

— Numai bancnotele cu stampila Băncii Centrale. De acolo o să aflăm noi ceva.

După masă, – Reeder se afla în biroul său particular – sună telefonul şi Reeder recunoscu vocea vagmistrului Mills.

— Pot să viu să vă văd? Da, e vorba de bancnotele găsite la femeia Jackson.

După câteva minute Mills intră la Reeder.

— Aceste bancnote au fost date acum trei luni d-lui Telfer, spuse el, şi acesta le-a dat menajerei sale, d-nei Welford.

— Într-adevăr?, zise încet Reeder şi după oarecare gândire: Dumnezeule! şi d-na Jackson e menajera? întrebă Reeder.

— Da. Teller – săracul, să înnebunească şi mai multe nu, când i-am spus că am arestat-o. Imediat s-a dus cu o maşină la Holloway s-o identifice. A fost lăsată în libertate contra unei cauţiuni. Telfer plângea ca un copil mic – susţinea că-i nebună. Dar are o frică grozavă de ea! Ea i-a aruncat numai o privire în holul vilişoarei şi Telfer era cât p-aci să cadă jos. Cu ocazia asta am avut o informaţie, referitoare la Billingham care v-ar putea

[7] Balamale.

interesa. Ştiţi că dânsul şi secretara d-lui Teller erau buni prieteni?

— Serios?

Pe Reeder îl interesa într-adevăr.

— Foarte buni prieteni. Bine!

— Yardul a ţinut-o sub supraveghere pe domnişoara Belman poate a n-aibă nici un sens, dar în cazuri ca Billingham poate să fie o chestie de *cherchez la femme*!

Reeder nu era la judecătorie când hoaţa de marmură fusese admonestată de judecător şi eliberată. Ceea ce-l interesa era faptul că femeia plătise sculptorului marmura, pe care o duse acasă în Outer Circle din Regent's Park.

Reeder îşi petrecuse aproape toată ziua cercetând testamente şi căutând să afle cât mai multe asupra d-nei Rebecca Alamby Mary Welford. După moartea soţului său, a profesorului de chimie John Welford care a murit doi ani după data căsătoriei fusese angajată de mama lui Sidney, care avea pe atunci 4 ani. D-na Teller a lăsat, la moartea sa, pe d-na Welford ca tutorele lui Sidney. Prin urmare, d-na Welford fusese pe rând îngrijitoarea şi tutoarele lui Sidney, iar acum îi făcea menajul.

Casa lui Sidney atrase atenţia deosebită a lui Reeder. Era o locuinţa modernă cu două etaje, înconjurată de o grădină, care în anotimpul acesta n-avea nici o floare. Florile erau probabil păstrate în sera din fundul grădinii.

Reeder stătea la grilaj şi privea clădirea, când văzu cu se deschide o uşă, şi că d-na Welford iese afară cu o găleată, pe care o deşertă în căruţa cu gunoi.

Reeder se ascunse. Auzind uşa închizându-se, se uită precaut împrejur şi observă că potecile din grădină erau acoperite cu pietricele obişnuite şi nu cu marmură. Reeder se duse în vecinătate, telefonă secretarului său că va lipsi poate toată ziua şi

îşi căută apoi un locuşor, de unde putea să observe totul, fără să fie văzut. Nici semn de Sidney Telfer, cu toate că ştia că se află în casă.

Societatea lui Telfer se găsea acum în mâinile judecătorului sindic, iar Sidney părea că e bolnav, căci trimisese secretarei sale o scrisoare în care cerea ca „toate hârtiile sale particulare să fie distruse". În josul scrisorii era adăugat un P. S.: „Pot să-ţi vorbesc în chestiuni de afaceri înainte de plec?" Cuvântul de „plec" era şters şi înlocuit cu „mă retrag".

D-l Reeder văzuse scrisoarea asta, ca de altfel toate scrisorile pe care Sidney le trimitea biroului lui, în baza unui aranjament ce-l făcuse cu lichidatorii. Şi de aici, derivă în parte interesul ce-l avea Reeder pentru casa din Circle No. 904.

Se înnoptase aproape, când un automobil mare se opri în faţa clădirii. Uşa casei se deschise mai înainte ca şoferul automobilului să fi coborât, şi din casă ieşi repede Sidney Telfer purtând în fiecare mână câte un geamantan, pe care le aruncă în maşină suindu-se şi el imediat. Maşina o porni de grabă.

Reeder trecu strada şi stătea lângă poarta principală. Se înnoptase de-a binelea. Dinspre Regent Park veneau valuri dese de ceaţă. Reeder stătea nemişcat la locul său de observaţie. Casa zăcea în întuneric. Nu se auzea nici un zgomot. Totuşi, femeia trebuia să mai fie în casă – d-na Sidney Telfer, guvernantă, tutore şi acum soţia tânărului Telfer. D-na Telfer, conducătoarea de fapt a firmei Telfer, nu se mulţumise numai cu faptul că se măritase cu un bărbat mai tânăr cu 20 ani, ci voia să conducă şi o afacere, pe care nu o pricepea. Reeder îşi întrebuinţase bine timpul: o copie a actului de căsătorie era tot atât de uşor de obţinut ca şi o copie a unui testament.

Ceaţa se limpezise puţin, ceea ce nu prea era pe placul lui Reeder, caci pentru ceea ce intenţiona el, ar fi fost mai bine să fie cât mai întuneric.

Apoi se întâmplă ceva cu totul neaşteptat! O maşină de piaţa se opri în faţa casei şi din ea coborî o tânără fată.

Era Margaret Belman.

Reeder aşteptă, până ce maşina dispăru după colţ şi se apropie de fată.

— Oh – domnule Reeder! Cum mai speriat!, bâlbâi ea. Vreau să-l vizitez pe d-l Telfer – e bolnav – nu el, ci menajera lui mi-a scris să vin la 7.

— Adevărat? Vreţi să sunaţi dvs. sau să sun eu?

Ea îi răspunse, că nu e nevoie să sune, căci primise odată cu scrisoarea, şi cheia de la intrare.

— Menajera este singură cu d-l Telfer, căci acesta nu vrea să fie îngrijit de o soră de caritate, spuse Margaret, şi...

— Vrei să fii aşa amabilă şi să vorbeşti mai încet?, ceru Reeder îi şoaptă. Iartă-mă, dar dacă d-l Telfer e într-adevăr bolnav... Tot n-ar putea să mă audă vorbind, spuse ea mirată, dar încet.

— Poate că da..., oamenii bolnavi sunt foarte sensibili. Cu cine ţi-a venit scrisoarea?

— Mi-a adus-o un servitor acum un ceas.

Nimeni nu intrase sau ieşise din casă, afară de Sidney. Şi Sidney în frica sa nebună ar fi executat orice ordin i-ar fi dat nevasta sa.

— Nu v-a scris să aduceţi şi scrisoarea cu dvs.?

— Nu, întâmpină tânăra mirată. Dar d-na Welford mi-a telefonat şi m-a rugat să aduc scrisoarea cu mine, căci domnului Telfer nu-i place ca scrisorile sale particulare să fie împrăştiate. Dar de mă întrebaţi de asta, domnule Reeder – nu e în regulă?

El nu-i răspunse, o împinse prin poartă şi se apropie cu ea de uşa de la intrare, fără a face zgomot.

— Deschide uşa. Am să intru cu d-ta, şopti el. Fă te rog ce-ţi pun eu.

Domnişoara Belman deschise uşa cu mâna tremurândă. Pe o masă din hol se afla o lampă, care ardea cu o flacără tristă. Pe partea stângă a scării se afla o cabină telefonică.

De sus, de la capătul scării, se auzi o voce cunoscută.

— Domnişoara Belman?

Margaret se apropie de scară cu inima palpitândă.

— Da, eu sunt.

— Ai adus şi scrisoarea?

— Da.

Reeder se strecură pe la părete până lângă tânăra fată.

— Foarte bine, se auzi vocea adâncă de sus. Telefonează te rog doctorului – Circle 743 – şi spune-i că d-l Telfer se simte mai prost. Dar închide uşa cabinei, căci d-l Telfer nu poate suporta soneria telefonului.

Margaret se uită la Reeder, care-i făcu semn ca să facă ce i se spune. Femeia de sus voia să câştige timp. De ce?

Tânăra intră în cabină şi trase uşa după ea. Reeder auzi un sunet metalic, care-l făcu să se cutremure. Se uită la uşă şi observă că n-are clanţă. Broasca era acoperită cu o placă de oţel. Auzi pe tânără vorbind şi puse urechea la broască.

— Aparatul e deranjat – dar nu pot deschide uşa.

Fără să ezite, Reeder se repezi pe scară, cu umbrela în mână şi auzi o uşă închizându-se în grabă.

— Deschide uşa, strigă el.

Răspunsul fu un râs strident.

Reeder învârti atunci mânerul umbrelei şi lăsă să cadă partea de jos pe podea. În mână apăru un pumnal puternic.

Oţelul trecu prin lemnul subţire al uşii, ca şi când an fi fost hârtie şi în momentul următor Reeder introduse ţeava revolverului său prin deschizătură.

— Pune găleata la o parte sau te împuşc, porunci Reeder.

Camera era bine luminată şi o putea vedea pe d-na Welford. Ea stătea lângă o ţeavă, care trecea în jos prin pardosea, în mână avea o găleată, pe când alte 6 se aflau în apropierea ei. Într-un colţ al camerei se afla un cazan mare, rotund, din capacul căruia se înălţa o ţeavă de aramă. Femeia se uita spre uşă.

— Voia să fugă cu ea, spuse ea simplu, după toate ce am făcut pentru el.

— Deschide uşa.

Femeia depuse găleata pe pardosea şi-şi trecu mâna pe frunte.

— Sidney e iubitul meu, spuse ea, eu l-am hrănit şi l-am crescut, şi a fost mai mult de un milion aur în vapor. Dar cu toţii l-au înşelat.

Vorbea de una din întreprinderile nenorocite ale societăţii Telfer, vaporul cu comori pentru care firma cheltuise atât de mult. Femeia era evident nebună!

— Deschide uşa să discutăm în linişte. Sunt convins că ideea cu vaporul spaniol era foarte bună.

— Nu-i aşa?, răspunse ea şi deschise uşa lăsând pe Reeder să intre în încăperea înspăimântătoare.

— Înainte de toate dă-mi cheia de la cabina telefonică. Ai o idee cu totul falsă despre tânăra doamnă... e doar nevasta mea.

Nebuna se uită la el fără să înţeleagă.

— Nevasta d-tale?

Un surâs se împrăştie pe faţa ei rigidă.

— Dumnezeu, ce proastă ani fost! Iată cheia.

El o convinse să vină jos cu el şi eliberă pe domnişoara Belman căreia îi şopti în pripă.

— Vrei să-mi povesteşti şi mie de unde ştiai asta cu găleţile? întrebă Reeder amabil.

Ea şedea pe marginea unui divan, cu mâinile încrucişate şi se uita la covor.

— John – primul meu soţ, m-a învăţat. Era doar profesor de chimie şi se ocupa şi cu electrotehnica. Totul e aşa de simplu dacă ai curent electric suficient. Noi gătim şi încălzim cu electricitate. Şi am văzut cum sărmanul Sidney s-a ruinat din cauza mea.... şi apoi am aflat câţi bani se mai aflau la bancă şi l-am însărcinat pe Billingham să-i scoată de acolo şi să-i aducă aici. Sidney nu ştia nimic de asta. Billingham veni seara. Pe Sidney îl trimisesem la Brighton, mi se pare. Şi apoi am făcut totul... o broască nouă la uşa cabinei telefonice, o ţeavă de acolo în camera mea – şi era aşa de simplu – trebuie numai să aeriseşti bine pe urmă.

Ea îi povestea tocmai lui Reeder de cuptorul electric care se afla în seră, când sosi poliţia şi medicul. Plângând amar, nenorocita părăsi casa aceea a groazei, văitându-se că nu va avea cine să-i calce lui Sidney cravatele şi hainele.

Reeder se sui cu inspectorul de poliţie în camera de la etaj şi-i arătă instalaţia.

— Ţeava aceasta merge la cabina telefonică, începu Reeder.

— Dar găleţile sunt goale, îl întrerupse inspectorul.

J. G. Reeder aprinse un chibrit şi-l introduse întruna din găleţi. Flacăra se stinse.

— Acid carbonic, spuse el linişte. Se obţine dacă punem, bucăţile de marmură într-un acid oarecare – acolo în cazan se găseşte soluţia acidă. Gazul e fără miros şi fără coloare – şi foarte greu. Poţi să-l laşi să curgă ca apa dintr-o găleată. Femeia putea să-şi cumpere marmura, dar se temea să nu provoace bănuieli. De aceea umbla noaptea cu geamantanul. Tot aşa l-a ucis şi pe

Billingham. Sub un motiv oarecare l-a închis în cabina telefonică şi l-a ucis fără durere!

— Şi ce-a făcut cu cadavrul lui?, întrebă poliţistul înspăimântat...

— Hai cu mine la seră, răspunse Reeder. Dar nu te aştepta să găseşti cine ştie ce orori: un cuptor electric topeşte chiar şi un briliant.

Reeder se duse acasă în noaptea aceea foarte zăpăcit şi se plimbă neliniştit ceasuri întregi prin odaie.

Greaua problemă ce-l preocupa şi pe care nu o putea rezolva, era: trebuia sau nu să-i ceară scuze domnişoarei Belman, pentru că a spus că e soţia sa?

ADEVARATA MELODRAMĂ[8]

D-l Reeder plănuise descinderea la Tommy Fenalow, făcând şi planul de detaliu, fără să indice însă din cine să se compună forţele poliţieneşti necesare. Tommy avea un „depozit" în Golders Green. Acolo veneau agenţii săi să cumpere pentru şapte lire jumătate, bancnote de câte o liră, în valoare de o sută de lire, sau pentru 70 lire o mie de lire. Numai specialişti de mâna întâia puteau găsi vreo deosebire între bancnotele fabricate de Tommy şi acelea fabricate pentru Tezaurul Statului.

Umbrele roşii şi verzi erau împărţite cum trebuie, purtau numerele seriilor scoase în circulaţie şi hârtia era bună. Hârtiile erau tipărite în Germania la preţul de trei lire pentru o mie, o afacere la care Tommy câştiga mii la sută.

D-l Reeder descoperise în timpul său liber, toate amănuntele asupra „depozitului" lui Tommy şi comunicase cele aflate şefului său.

— Ia-l pe inspectorul Greyash cu d-ta şi condu d-ta descinderea, îl instrui acesta.

Reeder încredinţă inspectorului amănuntele expediţiei. Printre poliţiştii care trebuiau să ia parte la această descindere se afla un detectiv, care scotea mai mulţi bani din legăturile sale dubioase, decât primea de la stat. Poliţistul acesta îi denunţă lui Tommy

[8] Titlul original în limba engleză *Sheer Melodrama*.

planul descindere şi când Reeder îşi făcu apariţia în fruntea vitejilor săi, îl găsi pe Tommy jucând bridge cu trei prieteni. Mica sumă ce se găsea pe masă, se compunea fără nici o îndoială din bancnote nefalsificate.

— Păcat, oftă Reeder. Tare rău îmi pare. Dar n-am avut, bine înţeles nici umbra unei idei, că detectivul Willshore va lua parte la descindere. Asta este... hm... cam de rea credinţă.

— Willshore?, întrebă mirat inspectorul, crezi că i-a suflat lui Tommy despre cele ce plănuiam?

Reeder se scărpină pe nas şi admise amabil, că într-adevăr asta era părerea sa.

— Willshore câştigă cam mult din diferite surse, are de altfel, legături cu banca Midland şi are acolo un cont curent pe numele de fată al nevestei sale. Îţi povestesc asta pentru cazul că ar putea, hm... să-fi fie de folos.

Ceea ce Reeder „povestise" a fost suficient, ca Willshore să fie dat afară din slujbă, dar n-a fost suficient, să pună mâna pe Tommy, care se despărţi de Reeder cu vorbele:

— Eşti tare şiret, Reeder, dar trebuie să ai noroc ca să mă prinzi pe mine.

Tommy istorisise prietenei sale mai ales partea asta a convorbirii lor. Şi avea dreptate să fie mândru, căci nu erau mulţi aceia din „branşa" lui, care la o „întâlnire" cu Reeder să fi scăpat cu pielea curată.

— Festa ce i-am jucat-o lui Reeder merita o mie de lire – ba chiar zece mii, bani peşin! Şi nu m-aş codi o secundă să pun banii pe masă dacă aş putea să-i fac de hac vulpoiului ăla bătrân. Scotland Yard o să se răzgândească rândul viitor, înainte de a încerca să mă scarmene şi asta-i pentru mine partea principală.

Întâmplarea asta o povestise d-l Tommy Fenalow prea stimatului său musafir Ras Lai Punjabi. Urmările acestei convorbiri au fost tare ciudate!

Se ştie că hoţii au succes cu metodele lor în patria lor de origine.

Spărgătorul de case de bani de naţie americană poate lucra numai atunci cu succes în Franţa, dacă se adaptează obiceiurilor vieţii de pe continent. Pungaşul european îşi poate câştiga existenţa şi în ţările răsăritene. Dar nu există nimic mai tragic pe lume decât un oriental, care încearcă să se adapteze la metodele hoţilor europeni.

Ras Lai Punjabi se bucura, în cercurile poliţiei indiene, de renumele de a fi cel mai dibaci criminal, ce existase vreodată în India. El nu văzuse încă – cu excepţia unei scurte pedepse în interiorul unei închisori. Renumele său printre indigeni era atât de mare, încât – pe timpul cât a stat închis se celebraseră servicii religioase în mai multe temple pentru eliberarea sa. Se credea pretutindeni, că nici n-ar fi fost condamnat dacă comisarul de poliţie n-ar fi jurat cu atâta căldură. De altfel toţi „boierii" sunt legaţi unul de altul şi un judecător european îl condamnase pe Ras Lai. Specialitatea lui Ras, era furtul de giuvaericale, deşi se ocupa cu orice fel de infracţiune. Ras avea o înfăţişare elegantă, purta părul pieptănat cu cărare, vorbea englezeşte, limba hindustană şi Tamil, cunoştea destul de bine legile şi, mai ales, se pricepea la pietre preţioase.

Pedeapsa ce-o primise Ras, se datora unei încercări nereuşite de a şterpeli un colier de perle unei d-şoare în timpul unei serbări la Guvernatorul General. Aflând după eliberarea sa, că acea d-şoară se căsătorise cu Smith, directorul închisorii, care a plecat cu dânsa în Anglia – presupuse că pedepsirea sa se datora unor motive personale şi jură să se răzbune.

Este un fapt cunoscut, că pentru o informaţie, pentru care un hoţ de giuvaericale englez sau american ar plăti o avere, în India nu se plăteşte decât câteva rupii. Sosind în Anglia, Ras observă cu părere de rău, că nu ţinuse seama de faptul acesta important.

Domnul şi D-na Smith nu se aflau în Londra, ci, pe mare, în drum spre New York, tocmai când Ras fu arestat sub învinuirea de a fi „o persoană bănuită''. Ras făcuse cunoştinţă cu majordomul lui Smith, vizitase cu acesta diverse restaurante şi-i oferise sume enorme, ca să-i divulge locul unde ,,doamna domnului Smith" îşi păstrează giuvaericalele. Motivele invocate de el pentru întrebările ce le punea majordomului, şi anume că, el, Ras, pariase cu fratele său, că aceste giuvaericale ar fi ascunse sub patul d-nei Smith, dovedeau o lipsă regretabilă de spirit inventiv. Majordomul era un om cinstit, chiar dacă-i plăcea să bea vin şi bere, şi-l denunţă poliţiei. Ras şi prietenul său Ram fură arestaţi şi erau pe cale de a fi iarăşi eliberaţi, dacă Reeder n-ar fi apărut, din nefericire pentru ei şi n-ar fi furnizat – din cartoteca sa particulară – amănunte preţioase asupra trecutului acestui oriental. Şi Ras fu condamnat la 6 luni muncă silnică. Dar ceea ce era mai dureros pentru el, era faptul că nenorocirea asta a lui se răspândise prin radio în toata India, şi istoria loviturii sale greşite fu cunoscută în toate «cercurile" sale. Gândul acesta îl chinuia şi-l muncea în celula sa singuratică, din Wormwood Scrubbs. Ce au să creadă ai lui despre el? Se va râde de el în bazare. Şi în mod automat, toată ura sa contra lui Smith se îndreptă contra lui J. G. Reeder. Ura era cu atât mai adâncă şi mai puternică, cu cât se referea la Reeder, un bărbat atât de puţin impunător, încât îl compara în limba sa maternă cu „vacă încălţată", „veveriţă târâtoare" şi alte animale; pe care mai bine le trecem cu vederea...

Eliberat din închisoare, Ras Lai socoti că acuma nu e momentul să se reîntoarcă în India şi se hotărî să-l studieze pe Reeder şi obiceiurile lui. Fiind un om cu foarte mulţi bani putea să-şi piardă timpul şi să combine afacerile cu plăcere.

Tommy Fenalow găsise mijloacele să ia contact cu acest domn din Orient în timp ce şedea în închisoarea Wormwood Scrubbs. La ispăşirea pedepsei, Ras Lai fu aşteptat la poarta închisorii de o limuzină luxoasă. Tommy căpătase anume o ofertă de la tipograful din Germania pentru bancnote de câte 100 rupii şi credea, că va putea începe o afacere splendidă cu indianul acela.

— Hai cu mine şi stai la mine, dragul meu, începu discuţia Tommy – (Tommy era de statură mică cu ochi ca de peşte) bătrânul Reeder ţi-a jucat festa dar eu am să-ţi dau un mijloc, ca să te revanşezi – fără nici un risc şi cu un câştig de 90 la sută pentru d-ta. Ascultă: Un prieten al meu...

Tommy nu avea niciodată bani falsificaţi. Vânzătorul era totdeauna un ,,prieten" misterios al său.

Aşadar, Ras locuia la Tommy, în locuinţa comodă a acestuia, în blocul de casă care de altfel îi aparţinea.

Câteva săptămâni mai târziu, Tommy se întâlni cu vechiul său duşman.

— Mneaţa 'domnule Reeder.

Reeder se opri pe loc.

— Bună dimineaţa, domnule Fenalow. Sunt bucuros că te văd iarăşi îi libertate şi sper că ai găsit acum o ocupaţie... mai legitimă pentru talentele d-tale.

Obrajii lui Tommy se înroşiră foc de furie.

— Eu n-am fost închis. Asta o ştii doar. Dar nu d-ta eşti de vină, că n-am fost. Dar ca să mă prinzi pe mine, e nevoie de ceva mai mult decât de şiretlic, trebuie să ai şi noroc! Nu că ai putea

să-mi pui ceva în spinare. N-am făcut nimic în viaţa mea de care să pot fi învinuit. O ştii asta.

Era atât de înfuriat, că uitase toate înţepăturile ironice, cu care voia să lovească în Reeder.

Avea o întâlnire cu Ras Lai şi convorbirea avută era complet satisfăcătoare.

— Ăsta e ultimul loc în lume, la care s-ar gândi vreodată bătrânul Reeder să-l cerceteze, zise Tommy cu entuziasm, şi dacar veni nu va găsi nimic. Înainte de a putea intra în clădire marfa va dispare.

— E o locuinţă foarte convenabilă, zise Ras Lai.

— E a ta, prietene. Am păstrat locuinţa asta numai pentru a aduce marfă şi a o desface. Într-o oră nu mai e urmă de marfă şi tot restul timpului magazinul e gol. După cum am spus, lui Reeder îi trebuie mai mult decât minte, îi trebuie noroc!"

La plecare dădu prietenului său o cheie şi adaugă următoarele sfaturi:

— Să nu vii aici decât târziu. Patrula poliţiei trece prin capătul străzii la zece, unu şi patru. Când pleci în India?

— La douăzeci şi trei. Până atunci o să mă răzbun şi pe Reeder.

— N-aş vrea să fiu în pielea lui, zise Tommy, linguşitor, căci avea în buzunar două sute de lire veritabile, ce i-au fost date de Ras, drept avans pentru o cantitate mai mare de monedă, care nu era veritabilă.

Câteva zile mai târziu, Ras Lai era la teatru. Şi nu din întâmplare era şi Reeder acolo, în compania unei fete tinere şi drăguţe.

Reeder, când se ducea la teatru – şi se ducea numai dacă avea un bilet de favoare – alegea totdeauna o melodramă şi cu predilecţie, una în Drury Lane, unde intensitatea dialogurilor era

sporită de întâmplări miraculoase, ciocniri de trenuri, naufragii înspăimântătoare, curse de cai iritante, la care favoritul câştiga cu un mic avantaj. Pentru critici dramatici, caii care câştigau o cursă păreau lucruri imposibile. Domnul Reeder vedea însă în asemenea întâmplări numai purul adevăr.

De obicei Reeder se ducea singur. Cincizeci de ani trecură fără să aducă vreun romantism în viaţa-i searbădă. De mai mult timp făcuse cunoştinţa unei tinere domnişoare, Margaret Belman, căreia îi făcuse câteva servicii şi se obişnuise aproape să o aştepte la staţia de tramvai, ca să o conducă acasă. Ea locuia pe aceeaşi stradă cu el. – Reeder presupunea, că Domnişoara Belman se va mărita cu tânărul acela, care o aşteptase de mai multe ori la aceeaşi staţie.

Detectivul stătuse în dimineaţa aceea la biroul său şi se uita aşa într-o doară, la 2 bucăţi de hârtie verde, pe care le primise: rândul A loc 17 şi 18. Teatrul „Orfeu" era cunoscut pentru piesele melodramatice, ce se jucau acolo, iar titlul piesei ,,Focul Răzbunării" promitea o seară plăcută.

Se decise aproape să înapoieze unul din bilete, când îi veni o idee; poate că ar face plăcere D-şoarei Belman cu biletele acestea. Ridică receptorul telefonului, ceru un număr şi auzi în fine vocea ei:

— Hm... D-şoara Belman? Tuşi. Am – hmm- 2 bilete de teatru pentru astă seară: n-ai vrea să te duci?"

Parcă auzea mirarea ce o cuprinsese.

— Foarte amabil din partea D-tale Domnule Reeder, viu cu mare plăcere.

D-l Reeder păli.

— Vreau să spun, că am *2* bilete – credeam, poate D-ta şi – hm – cineva care să meargă cu D-ta.

El o auzi râzând.

— Ce vrei să spui D-ta, am înţeles eu de mult: Deci nu vrei să mergi cu mine?

— Mi-ar fi o onoare, dacă aş putea să te însoţesc, spuse el bâlbâind, dar vorbind cinstit, am crezut...

— Ne întâlnim deci în faţa teatrului – care? Orfeu? – bravo!

Reeder depuse receptorul: se simţea slab şi nenorocit. Niciodată în viaţa lui nu i se întâmplase să viziteze vreo petrecere în tovărăşia unei femei şi când începu să se gândească la amănuntele aventurii ce-l aşteaptă, îl apucară fiorii. Un criminal deşteptat din visuri plăcute, când vede că se află în celula mortuară, nu poate fi mai înspăimântat decât Reeder cu perspectiva serii ce venea. Avea în biroul său pe o secretară tinerică, care se ocupa cu sortarea exactă a documentelor şi ale cărei avantaje exterioare nu ar fi prilejuit trupelor, lui Menelaus să se îndrepte spre zidurile liniei.

D-l Reeder se duse la aceea domnişoară să-i ceară sfaturi.

— Nu prea am – hm – obiceiul să mă duc la teatru însoţit de doamne şi nu ştiu, într-adevăr, cum să mă comport, mai ales că tânăra cu care merg, îmi este – hm – cam străină.

Secretara sa surâse pe ascuns. Domnul Reeder! La vârsta lui! El îşi notă sfaturile ei.

— Şi bomboane? Unde pot cumpăra aşa ceva? Ah, da. Îmi duc aminte, pot să le cumpăr chiar în foaierul teatrului. Mulţumesc. D-şoară – hm.

„La 70 de ani se ramolesc cu toţii”, spuse secretara, pe când el închidea uşa pe dinafară.

Margaret nici nu-şi putea închipui cum o să-i meargă în seara aceea. Domnul Reeder, îmbrăcat în haina sa închisă cu toţi nasturii, cu ghetele cele greoaie şi cu pălăria de la 48! Dacă domnul cela elegant îmbrăcat după ultima modă, cu vestă albă şi

cu cravata non plus ultra, nu i-ar fi adresat cuvântul, ea ar fi trecut pe lângă el, fără să-l recunoască.

— Domnul Reeder! exclamă ea surprinsă şi într-adevăr era domnul Reeder.

Îmbrăcat impecabil din cap până în picioare, în frac, cu ghete de lac. Căci d-l Reeder, care – ca mulţi alţii – se îmbrăca în orele de serviciu după gustul său, când era vorba de îmbrăcăminte de sărbătoare, asculta orbeşte de sfatul croitorului său.

Îi ajută să-şi scoată mantila şi îi oferi o bomboniera fină.

— Vorbeai azi după amiază de „altcineva", începu fata convorbirea, probabil că te gândeai la Roy, la domnul acela pe care l-am întâlnit câte odată la staţia de tramvai?

D. Reeder se gândise numai la tânărul acela.

— Am fost odată buni prieteni, spuse ea, nimic mai mult – dar acum nu mai suntem nici prieteni.

Nu dădu altă lămurire.

Uvertura îi împiedecă să continue convorbirea. Ei şedeau în banca întâia în apropierea imediată a tobei şi a maşinii de făcut zgomot. Din când în când, Margaret arunca câte o privire piezişă spre vecinul ei. Se aştepta să-l vadă sau plictisit sau amuzat de contrastul între realitate şi teatru. Dar se înşelă. Reeder era într-adevăr pasionat de scenele ce le vedea; aproape că se simţea cum tremură, când eroul dramei fu legat de un stâlp şi aruncat în prăpastie. Şi la finele actului 1, când Jove fusese salvat, Margaret îl auzi pe Reeder oftând uşurat.

— Te plictiseşti cu siguranţă, domnule Reader, îi spuse ea când se făcu lumină în sală.

— Să mă plictisesc? Eu? Dar de ce, mă rog? Eu găsesc totul splendid!

— Dar ceea ce se joacă pe scenă nu e posibil în viaţă. Toată povestea e atât de fantastică! Şi toate peripeţiile! – ba da, îmi face

mare plăcere – nu te îngriji de asta. Eu credeam numai, că d-tale care te ocupi atâta cu criminalogie, asta-i expresia?, vei găsi piesa caraghioasă...

Domnul Reeder o privi cu grijă.

— Mi-e teamă, că nu este genul de piesă...

— Ba din contră, mie îmi plac mult melodramele. Dar nu găseşti şi d-ta, că totul e cam aşa, cum să mă exprim, cam tras de păr? Spre exemplu: individul pe care l-au legat de un pom, sau mama, care-şi dă consimţământul, ca fiul ei să fie ucis?

D-l Reeder se frecă pe nas.

Banda lui Bermondsey îl legară pe Harry Salter de o scândură şi-l aruncară în apă. Mama lui Lee Plarson a destăinuit că şi-a otrăvit fiul; ea avea nevoie de banii de la societatea de asigurare, ca să se remărite. Oare în actul jucat acum, a fost altcumva? Da, acum îmi aduc aminte. Proprietarul ferăstrăului ameninţat pe tânăra fată, că-l va băga pe tatăl său în închisoare, dacă nu-l va lua pe el de bărbat. Lucrul ăsta se întâmplă de sute de ani. Într-o melodramă ca asta, nu este nimic extravagant, decât preţurile locurilor şi eu am aproape totdeauna bilete de favoare.

Ea se uită mai întâi mirată la el şi izbucni apoi într-un râs vesel.

— Curios... dar totuşi ai dreptate. Ce se întâmplă în actul următor?

D. Reeder studie programul.

— Tânăra în rochie albă pare-se că e capturată şi dusă în haremul unui şeic, spuse el gânditor, ceea ce o făcu pe domnişoara Belman din nou să râdă.

— Nu vei fi având şi pentru asta un exemplu?, îl întrebă ea triumfătoare.

Domnul Reeder trebui să admită, că pentru aşa ceva nu are la îndemână un exemplu... însă...

— Ce ciudată coincidenţă, se întrerupse el singur, ceva curios de tot, ia uită-te. În banca I-a din rangul întâi şade un individ, care mă fixează în mod stăruitor. Şi cu toate că nu e şeic, e totuşi oriental. De fapt sunt doi, însă numai unul din ei are importantă pentru mine.

— Dar de ce te fixează?, întrebă ea surprinsă.

— Probabil, spuse Reeder, pentru că arăt în frac aşa de ciudat.

În acest moment unul din cei doi bărbaţi şopti celuilalt:

— Asta e fata, cu care călătoreşte în fiecare zi. Locuieşte în aceeaşi stradă cu el şi pare că joacă un mare rol în viaţa lui. Uite cum îi surâde şi cu ce ochi se uită moşul la ea. Bărbaţii, când ajung la vârsta lui, devin copilăroşi, pe dată ce este vorba de femei. Afacerea o tranşăm încă în noaptea asta. Vreau mai de grabă să fiu mort, decât să mă întorc la Bombay, fără să-i fi lăsat afurisitului ăstuia o amintire!

— Dar, domnule, spuse însoţitorul său cu stăruinţă, n-ar fi mai bine dacă am şterge-o cât mai curând din ţara asta neprietenoasă şi să câştigăm o avere cu banii cei noi, pe care vrea să ni-i vândă individul cela gras?

— A mea e răzbunarea, răspunse Ras Lai pe englezeşte.

Ambii aşteptară sfârşitul actului al doilea, în care într-adevăr! o fată tânără nevinovată ajunse în ghearele unui paşă turc – apoi plecară, înainte de terminarea piesei, căci mai aveau pregătiri de făcut.

— A fost foarte impresionant, spuse Margaret, pe când păşeau încet spre ieşire, dar, îmi pare rău, acţiunea e în realitate imposibilă. În viaţa adevărată – mă gândesc la ţări civilizate – nu apar oameni mascaţi, care cu pistoalele în mână să strige: „Sus mâinile", – nu-i aşa domnule Reeder?

Reeder mormăi aprobarea sa, însă fără a o crede.

— Dar m-am amuzat admirabil", continuă ea şi Reeder simţi un fior plăcut în inimă, uitându-se la figura ei încântătoare.

Afară ploua cu găleata şi a durat cam mult, până ce au găsit un taxi.

— Lux peste lux, surâse Margaret. Dacă vrei, poţi să şi fumezi.

— Nici o piesă de teatru nu oglindeşte exact cele ce se întâmplă în viaţă, spuse el aprinzându-şi ţigareta. Mie îmi plac melodramele pentru idealismul lor.

Ea se uită la el surprinsă şi neîncrezătoare.

— Idealism?, repetă ea.

El aprobă dând din cap.

— N-ai băgat de seamă, că într-o melodramă nu există nimic josnic? Am văzut odată o piesă clasică – Oedipus – aproape ca m-am îmbolnăvit. Dar în melodrame chiar mizerabilul este un erou şi morala este şi rămâne: „adevărul iese întotdeauna la iveală". Oare asta nu-i idealism?

Trecură de Westminster Bridge şi intrară în New Kent Road. Pe lângă ei trecu un automobil mare, al cărui şofer spuse ceva conducătorului taxiului. Reeder de obicei atât de bănuitor, nu băgă de seamă când taxiul lor intră într-o stradă lăturalnică. Automobilul celălalt se afla acum în faţa maşinii lor.

— Probabil că strada principală e închisă, spuse J.G. Reeder tocmai în momentul când automobilul stopă.

Uşa fu deschisă şi Reeder întrezări un bărbat voinic:

— Dă-te jos!

Individul, a cărui faţă era acoperită de o mască, ţinea în masă un revolver greoi:

— Hai, repede, şi ţine mâinile în sus!

Reeder coborî din maşină şi voi să închidă uşa după el.

— Stai, şi femeia trebuie să coboare, poftiţi afară, duduie!

— Ia ascultă ce înseamnă asta, mi-ai spus doară că New Cross Road e închisă, strigă şoferul lui Reeder.

— Tacă-ţi fleanca – iată, ai aici cinci lire şi şterge-o.

Masca, îi întinse banii.

— Nu am nevoie de banii d-tale.

— Vrei atunci un glonţ în burtă? îl întrebă Ras Lai ironic.

Reeder se sui în maşina mare, urmat de domnişoara Belman. Mascatul sări după ei şi închise uşa. În acelaşi moment, se aprinse lumina în interiorul automobilului.

— Ce surpriză pentru un detectiv atât de isteţ şi inteligent!

Prin găurile măştii luceau doi ochi căprii. Individul şedea în faţa lor cu revolverul în mână. Dar Reeder n-avea interes decât pentru tânăra fată. Se speriase şi avea faţa palidă. Dar Reeder observă cu plăcere că era mai mult mirată decât înspăimântată.

Automobilul o luă înapoi, pe acelaşi drum pe care veniseră

Călătoria dură numai scurtă vreme. Trecură pe un drum rău pavat şi deodată maşina se opri brusc pe o şosea îngustă şi noroioasă. Deoparte a şoselei era un parapet de fier, de cealaltă parte un teren, înconjurat de un gard înalt. Şoferul oprise aproape în faţa casei unde trebuiau să intre şi Reeder credea că e clădirea unei fabrici. Conducătorul lor aprinse o lampă de benzină şi Reeder putu citi: „Storn & Filton. Pielărie en gros”.

— Şi acum, începu individul mascat, scumpul meu poliţist, sperjur şi şperţar, ne vom socoti amândoi.

— Englezeasca d-tale încă nu e perfecta, Ras Lai, murmură Reeder.

O clipă individul cela rămase perplex. Îşi trase apoi masca de pe faţă.

— Sunt Ras Lai şi o să-ţi pară rău. Pentru d-ta şi pentru tânăra dumitale fată noaptea asta o să fie plină de spaimă.

Reeder nu mai surâdea la vorbăria lui Ras. Revolverul din mâna tipului, vorbea toate limbile din lume. De fapt se îngrijora numai de tânăra fată. De când fuseseră prinşi, nu scosese nici o vorbă. Dar coloarea îi revenise pe obraji, ceea ce era un semn bun. Afară de asta, ochii ei străluceau, dar nu a frică.

Ras Lai puse mâna pe o frânghie lungă, ce atârna de perete, ezită şi spuse apoi dând din umeri.

— Nu e nevoie, încăperea a fost destul de bine percheziţionată. D-ta nu mai poţi face nici un rău.

Deschise o uşă şi-i împinse în sus pe o scară, oprindu-se apoi în faţa unei uşi de fier. Ras Lai trase zăvorul şi deschise uşa. O încăpere mare se afla în faţa lor, care probabil servea ca depozit pentru material inflamabil, căci pereţii şi pardoseala erau de ciment. O pancartă indica de altfel: „Pericol de foc. Fumatul strict interzis". Încăperea n-avea ferestre, numai o mică deschizătură în tavan. Într-un colţ se afla o grămadă de hârtie murdară, iar pe masă se aflau vreo duzină de lăzi mici din care una era desfăcută.

— Faceţi-vă comod pentru jumătate de oră, poate şi pentru 40 minute, spuse Ras Lai, care stătea în pragul uşii şi se juca cu revolverul în mod semnificativ. Apoi am să viu să iau pe duduia – mâine o pornim pe mare – cine ştie unde!

— Închide uşa după d-ta, spuse J. G. Reeder, „aici trage".

Tommy Fenalow venea pe jos pe la 2 dimineaţa pe drumul mocirlos, când observă în raza luminii lămpii sale de buzunar, urmele automobilului. Înspăimântat, se opri pe loc. Mai să-l apuce leşinul! Un minut stătu la îndoială dacă să o şteargă sau nu. Auzi însă o voce şi răsuflă uşurat, recunoscând-o ca pe aceea a ajutorului lui Ras.

— Idiotul nu va fi adus maşnia aici?, întrebă el în şoaptă.

— Ba da, domnul Ras Lai e aici, răspunse Ram, care nu prea era tare în engleză.

— Atunci e un mare bou!, se înfurie Tommy. La naiba! Era cât p-aci să leşin.

Tommy o porni înainte, pe când Ram se muncea să înjghebezi câteva fraze englezeşti ca să-i explice cum devine cazul.

Tommy îşi găsi prietenul în hol, cu o ţigară în gură şi cu un surâs mulţumit pe buze.

— Bine ai venit, spuse el. Am prins veveriţa.

— Lasă-mă în pace cu veveriţa d-tale, răspunse celălalt nerăbdător. Ai găsit Rupiile?

Ras Lai clătină negativ din cap.

— Dar le-am lăsat în depozit, 10.000 bancnote. Credeam că le-ai luat şi ai plecat.

— Am ceva mai important acolo – hai cu mine şi convinge-te!

O luă pe scară înaintea lui Tommy, aprinse lumina şi deschise uşa.

— Vezi?, începu el.

Atât. Mai mult nu ajunse să spună.

— Ah, iată şi pe scumpul nostru domnul Fenalow, spuse J.G. Reeder, care ţinea într-o mână un pachet de bancnote aproape ca cele veritabile, în mâna cealaltă însă...

— Puteai să ştii asta, maimuţoiule afurisit, că are o armă la el!, zbieră Tommy. Şi nu destul, îl mai închizi în camera unde se aflau bancnotele şi un telefon, idiotule!

Fu condus la comisariatul cel mai apropiat şi legat de tovarăşul său printr-un lanţ de oţel.

— Nu a fost de cât o glumă, o farsă, ce voiam să i-o joc lui Reeder. Am să spun asta mâine dimineaţă judecătorului de instrucţie, spuse Ras Lai aşa în drum.

Răspunsul lui Tommy nu se poate tipări.

Era ora 3, când Reeder îşi luă rămas bun în faţa casei de la o tânără fată cam iritată.

— Zău, domnule Reeder, nu-ţi pot spune ce interesantă a fost seara ia pentru mine.

Reeder se uită nesigur la casă.

— Sper că – hm – cunoscuţii d-tale nu o să zică nimic că vii aşa de târziu.

Cu toate că ea îi dădu toate asigurările, el tot avea impresia, că a compromis-o. Şi o ştim doar cum devine cazul într-o melodramă: Dacă numele eroinei se compromite, atunci „cineva" trebuie să o ia de nevastă.

Şi gândul ăsta îl împiedecă pe Reeder să găsească linişte şi odihnă toată noaptea.

MAMBA VERDE[9]

Mania curiozităţii a distrus mai multe cariere strălucite, decât beţia, jocul de noroc sau surâsul unei femei frumoase. În general vorbind, cele mai sigure drumuri, sunt tot cărările bătătorite ale vieţii. Puţini au fost aceia, care, din dorinţa de câştig uşor, au pornit-o pe drumuri necunoscute şi care să nu fi găsit apoi că revenirea la viaţa grea, obişnuită le-a fost cel mai mare succes în viaţă.

Mo Liski se bucura, în cercurile sale, de o situaţie bună, pe care şi-o câştigase întrebuinţând meticulos şi viguros multiplele sale calităţi. Ar fi putut ajunge mai departe – până la finele capitolului de faţă – dacă nu s-ar fi poticnit de o propunere ciudată. Ba mai mult, dacă nu ar fi fost împiedecat de o ceartă particulară, a cărei origine zăcea într-o chestiune, care n-avea nici o legătură cu afacerile sale curente.

Era un escroc arab cu numele de El Rahbut, care făcuse vreo câteva călătorii în Anglia; parte cu vaporaşele de banane, al căror drum obişnuit trecea de la Londra pe la Fanehal. Las Palmas, Tager şi Oporto. El Rahbut era un arab ordinar, cu faţa galbenă, plină de pete de vărsat şi care vorbea englezeşte, pentru că în copilăria sa căzuse pe mâinile unui misionar american. El Rahbut îi era lui Mo de mare folos. Căci din Germania se trimit deseori

[9] Titlul original în limba engleză *The Green Mamba*.

spre Levante via Triest, o cantitate mare de stupefiante şi multe sunt lăzile cu „portocale", în ale căror fructe aurii s-au băgat mici cilindri de metal pline cu zaharină, heroina, cocaina, morfină şi alte droguri vătămătoare.

Rahbut preluase din când în când asemenea furnituri bine plătite şi era mulţumit. Într-o zi însă se întâlni cu Mo Liski în cârciuma la „*Cei patru marinari veseli*" şi-i povesti acestuia de furtul straşnic din Fez unde căzuse pradă nici mai mult nici mai puţin decât renumitele smaragde ale lui Suliman. Nici măcar Abdul Aziz nu îndrăznise, pe atunci când n-avea leţcaie în buzunar, să „scoată" aceste pietre preţioase din moscheea lui Omar. Banda Anghera însă, lipsită de acele scrupule de conştiinţă, pătrunse în locaşul sfânt şi dispăruse cu cele nouă pietre verzi ale sultanului, după ce au ucis doi paznici. Se porni un ţipăt de jale, care se întinse de la bazarele mari din Calcutta până le cele miei din Marsi-Karsi. Dar pungaşii nesimţitori, nu se gândeau la nimic altceva decât să găsească un cumpărător bun platnic. El Rahbut, al cărui caracter era îndeobşte cunoscut, se afla şi el amestecat în aceasta chestiune – şi asta era tocmai povestea pe care o istorisea el într-o noapte de octombrie lui Mo Liski în spelunca la „*Cei patru marinari veseli*".

— Câştigăm împreună un milion de pesetas, domnule om bun, spunea Rahbut pentru care toţi europenii, bun platnici erau „om bun". Dar şi moartea sigură pentru mine, dacă se află.

Mo îl ascultă în tăcere şi-şi mângâie bărbia cu mâna, pe care străluceau şi fulgerau inele cu pietre preţioase. Mo avea o predilecţie pentru giuvaericale. Ceea ce auzea, era în afară de cadrul afacerilor sale obişnuite, dar Mo cunoştea din ziare valoarea giuvaericalelor furate şi la perspectiva unui câştig de o jumătate milion, aşa de uşor de obţinut, i se cam încălzise sângele. Nu prea îl deranja, că Scotland Yard-ul ca şi poliţiile

tuturor ţărilor din lume căutau smaraldele furate. Canalele subterane, prin care o piatră preţioasă putea dispare – de la mână la mână – îi erau doar destul de cunoscute. Şi, la urma urmei, dacă ar fi fost vreun pericol îi rîmânea recompensa de 5.000 de lire, care se plătea aceluia care ar fi regăsit pietrele preţioase.

— Vreau să mă mai gândesc. Unde sunt pietrele?

— Aici, răspunse Rahbut spre surprinderea celuilalt. Vi le pot aduce în zece, douăzeci de minute.

Într-adevăr, lui Mo i se prezentase o afacere splendidă şi era mai mult decât neplăcut pentru el, că tocmai acum îl preocupa o altă chestiune din care nu putea să aibă nici un profit: ura ce o avea Marylou Plessy şi că trebuia s-o împărtăşească şi dânsul, căci Mo avea cea mai mare consideraţie pentru această femeie.

Când o femeie este rea, atunci este de obicei foarte rea vi a şi Marylou Plessy era o creatură extraordinar de infamă. Marylou era tânără, drăguţă, slăbuţă şi purta părul tăiat băieţeşte.

D-l Reeder o văzuse odată la tribunal, când depusese mărturie contra lui Bartolomeu Xavier Plessy, un francez inteligent, care găsise o metodă nouă şi surprinzătoare de a imita bancnotele englezeşti! Era aproape imposibil să se recunoască falsurile sale, iar d-l Reeder nu era un om ca toţi oamenii. Nu numai că a recunoscut falsurile, dar îl găsi şi pe falsificator şi el fusese cauza că Bartolomeu Xavier Plessy, fu adus înaintea unui judecător calm, imposibil, care-i atrase pe îndelete atenţia, de ce vină grea se face culpabil când falsifică bani şi că o asemenea manoperă distruge temelia vieţii noastre comerciale şi industriale. Tot discursul acesta nu-l atingea deloc pe acuzat. Îi erau doar cunoscute detaliile acestea. Numai ultimele cuvinte ale judecătorului, îl făcură să tresară... „şi te condamn la 20 ani închisoare”.

Întrebarea, dacă Marylou îl iubea pe Bartolomeu, era greu răspuns. Probabil că nu. Dar pe d-l Reeder îl ura, şi-l ura nu pentru că era cauza că soţul său fusese închis, ci pentru că întrebuinţase, în timpul depoziţiei sale fraza: „femeia cu care acuzatul este legătură". Dacă Reeder ar fi voit, ar fi putut-o aduce foarte lesne şi pe ea pe aceiaşi bancă, lângă Plessy. Ea ştia asta foarte bine şi-l ura tocmai pentru blândeţea sa.

Doamna Plessy avea o locuinţă pe strada Portland, într-un bloc de case proprietatea ei şi a soţului ei. Escrocheriile le făcuseră ei totdeauna pe picior mare, iar domnul Plessy era posesorul unui grajd de cai de curse. Înainte de a îi devenit „*un număr*" în închisoarea Parkhurst Convict Establishment, Marylou trăia pe picior mare în această locuinţă.

Câteva luni după ce bărbatul său fusese închis, Marylou lua masa de seară cu Mo Liski, care, pe timpul acela era cel mai mare şef de bandă şi regele neîncoronat al lumii interlope. Mo era un bărbat scund, voinic. Purta ochelari şi aducea mai mult cu un învăţat. Şi totuşi, era stăpânul Strafaşior, al Sullivanilor, al Birklovilor. Cuvântul său era lege la mai mult de o duzină de cluburi şi întreprinderi de curse de cai, cărora poliţia le dădea o atenţiei bănuitoare. Cine i se opunea, primea „*bilete de dragoste*", rivalii săi îi plăteau taxe de protecţie deşi scrâşneau din dinţi. De poliţie nu-i era teamă, deoarece aceasta încercase de două ori să pună mâna pe el, totuşi în zadar. Deoarece, chiar cel mai rău caracter are o parte bună, singura calitate a lui Mo Liski era faptul că Marylou Plessy însemna pentru el idealul femeii. În tot cazul, e destul de lăudabil, când un borfaş, mai are idealuri, chiar dacă acestea n-au nici o valoare.

O ascultă atent pe Marylou, jucându-se cu lanţul ceasornicului său şi privind spre faţa de masă. Cu toate că o iubea prevederea-i înnăscută îl făcea rezonabil.

— E bine ce zici, Marylou, spuse ei. Pot spune că-l pot termina uşor pe Reeder. Dar ce se va întâmpla apoi? Se va naşte un scandal mare. Şi Reeder este extrem de periculos. Nu mă sinchisesc niciodată de „sticleţii" obişnuiţi, dar moşul ăsta lucrează în biroul procurorului şi desigur că nu l-ar fi băgat acolo, dacă ar fi un idiot. Tocmai acum am o afacere mare în mână; cea mai mare pe care am avut-o până acum. Nu-l poţi „suprima" tu singură? Tu eşti doar atât de îndemânatecă! Nu cunosc, zău aşa o altă femeie care să-ţi semene!.

— Apoi, dacă ţi-e frică de Reeder...!, spuse ea cu un surâs dispreţuitor pe buze.

— Mie? Frică? Nu vorbi prostii micuţo! Arată-i ce poţi şi dacă nu reuşeşti, atunci viu eu la rând! Mie să-mi fie frică de el! Ascultă ce-ţi spun: Cucuveaua asta bătrână va fi jumulită şi pârlită până ce sufli o vorbă... numai să vreau!

În biroul procurorului toată lumea era convinsă, că d-l Reeder era în stare să aibă singur grijă de el şi, când inspectorul-şef Pyne veni, să spună că a văzut-o pe Marylou, împreună cu cel mai periculos om din Londra, asistentul procurorului rânji de plăcere.

— Nu, Reeder n-are nevoie de pază. Îi voi raporta afacerea – dacă doreşti,- dar desigur că ştie el singur totul, tot aşa de bine ca şi dumneata. Dar, dvs. de la poliţie, nu întreprindeţi nimic împotriva lui Liski şi a bandei sale?

Pyne se strâmbă.

— Pusesem deja de două ori mâna pe Liski. Dar a avut martori care au jurat fals atât de admirabil, încât n-am putut face nimic. Şeful vrea să-l revadă numai atunci când vorba aceea, va avea încă sânge pe mâini. Tipul acesta e periculos.

Reprezentantul procurorului dădu din cap afirmativ.

— La fel şi Reeder..., spuse el cu subînţeles. Omul ăsta e o „Mamba" genial! Ai văzut vreodată o Mambă? E un şarpe mic, drăgălaş, negru, care, dacă te-a muşcat... ai şi murit după două secunde.

Inspectorul-şef surâse neîncrezător.

— Nu mi-a făcut niciodată impresia asta. Mai de grabă un iepure de casă, şarpe însă, nu!

Reeder fu chemat ceva mai târziu ia şeful său. Apăru, aşa cum venea el totdeauna, în felul său timid, ca şi când ar cere iertare, ceea ce înşela pe cei ce nu-l cunoşteau. Ascultă cu ochii închişi ce-i povestea superiorul său despre întâlnirea între Liski şi Marylou.

— Da, domnule, răspunse el cu un oftat. Am auzit şi eu ceva asemănător. Liski? Ăsta-i doar individul, care are legături cu tipi, ce calcă legea. Ar fi fost desigur – în alte timpuri şi în condiţiuni mai favorabile – conducătorul unui partid florentin, un personaj extrem de interesant – cu prieteni foarte interesanţi.

— Sper că interesul ce i-l porţi e cu totul impersonal, îi atrase atenţia şeful său.

D-l Reeder oftă din nou, deschise gura ca să vorbească, ezită şi spuse în fine:

— Nu e ciudat că..., hm... că domnul Liski e încă liber? Nu aruncă o lumină curioasă asupra serviciului nostru?

Şeful său se uită la el şi-i spuse în grabă, ca sub influenţa unui gând subit:

— Prinde-l.

D-l Reeder dădu din cap încet şi cu chibzuinţă.

— Mi-aţi spus deseori că asta ar fi cea mai bună soluţie, spuse el şi privirea îi deveni şi mai melancolică. D-l1Liski are mulţi cunoscuţi care au obiceiuri curioase. Olandezi, ruşi, evrei – cunoaşte de altfel şi pe un arab.

Procurorul se uită întrebător la el.

— Un arab? – te gândeşti poate la smaragde? Dragul meu, avem sute de arabi în Londra şi mii la Paris.

— Şi milioane în Maroc, murmură Reeder. De altfel, domnule, menţionez pe Arab numai aşa în treacăt. În ceea ce priveşte pe prietena mea, d-na Plessy... să sperăm că o să fie bine.

Şi dispăru!

Trecu aproape o lună de zile fără ca să arate vreun interes deosebit pentru acest caz. Reeder se plimba ceasuri întregi prin împrejurimile Lambeth-ului. Odată fu văzut la cursele de cai din Hurstpark – dar nu vorbea cu nimeni şi nimeni nu vorbea cu el.

Într-o noapte veni dus pe gânduri acasă în Brockley Road, găsi pe masă un pachet care fusese adus după amiază cu poşta. Adresa „John Reeder, Esq.", era scrisă la maşină. Ştampila poştală era a unui oficiu poştal din centrul Londrei. Reeder tăia sfoara, desfăcu învelişul şi apoi încă o hârtie şi dădu de o cutioară elegantă învelită cu mătase, pe care o deschise cu băgare de seamă. Nişte bomboane splendide de ciocolată erau înşirate pe hârtia fină de mătase. Bomboane de ciocolată sub orice formă, erau alimentaţia predilectă a domnului Reeder, care luând în mână una din delicioasele, bomboane, o privi cu admiraţie.

Gazda sa îi aduse tocmai în acest moment ceaiul. Domnul Reeder o privi, ca de obicei pe deasupra ochelarilor.

— Îţi place ciocolată, d-nă Kerrel?, o întrebă el cu un ton plângător.

— Desigur, d-le!, răspunse bătrâna încântată.

— Şi mie!, răspunse trist Reeder.

„Şi mie", repetă el, clătinând amărât din cap, pe când punea bomboana la loc.

— Din nefericire, continuă el, medicul meu de altfel un bărbat eminent – m-a oprit să gust orice fel de dulciuri care n-au fost mai întâi examinate de un chimist.

D-na Kerrel era cam înceată în gânduri, dar studiul anunţurilor din ziare, înmulţise cunoştinţele sale ştiinţifice.

— Ah, voiţi să vedeţi, dacă bomboanele conţin vitamine?

Domnul Reeder clătină din cap negativ.

— Nu, nu prea cred, spuse el amabil. Vitaminele sunt de altfel singurul meu aliment. Pot să stau o seară întreagă numai cu câteva din lucruşoarele astea interesante, fără ca să mă îmbolnăvesc. Mulţumesc, doamnă Kerrel.

După ce gazda părăsi odaia, Reeder împachetă bomboanele cu multă băgare de seamă şi adresă pachetul unei secţii din Scotland Yard. Lipi apoi pe pachet un bileţel pe care era imprimat: „otravă" scrise câteva vorbe însoţitoare şi se ocupă apoi intens de ceaiul său.

Reeder despachetase cutia la şapte fără un sfert şi exact la douăsprezece fără un sfert, pe când se pregătea să se culce, spuse:

— Marylou Plessy Doamne sfinte!

Şi războiul începu.

Cele spuse mai sus se petrecuseră miercuri seara. Vineri dimineaţa Marylou Plessy fu deranjată – pe când se îmbrăca – de doi domni care o aşteptau în salon. Ei vorbeau de amprente, care s-ar fi găsit pe nişte bomboane şi pe alte lucruri similare.

O jumătate de ceas mai târziu, găsim o cucoană surprinsă, şezând într-una din celulele din strada Harlboro şi ascultând acuzaţia pe care i-o aducea un inspector de politie. Ea fu judecată chiar în şedinţa imediat următoare a curţii cu juri şi fu condamnată la închisoare pentru „încercare de omucidere contra lui John Reeder, prin trimiterea la adresa acestuia – ca pachet

poştal – a unei substanţe otrăvitoare care s-a constatat prin analiză că e aconit[10]".

Mo Liski fusese şi el de faţă la proces. I se vedea pe faţă, cât de mult o iubea pe acuzată. După ce acuzata fu scoasă din sala tribunalului, o porni şi el spre ieşire, trecând prin hol. Şi tocmai aici făcu Liski greşeala întâi.

D-l Reeder îşi îmbrăca tocmai mănuşile de bumbac, când Liski se apropie de el.

— Reeder, nu-i aşa?

— Aşa mă cheamă, domnule.

Reeder se uită la el cu bunăvoinţă, peste ochelari, ca de obicei. Avea aerul unui om care se pregătea să primească felicitări călduroase.

— Şi pe mine mă cheamă Mo Liski. Aţi băgat la închisoare pe o prietenă a mea şi...

— Ah, d-na Plessy?

— Da. – asta o ştii doar foarte bine! Şi pentru asta am să pun eu odată mâna pe d-ta!

În acest moment fu apucat pe la spate de un braţ şi învârtit în jurul său. Cel care-l apucase era un detectiv!

— Hai cu mine!

Mo îngălbeni. Trebuie să ne reamintim, că puterea sa principală era faptul, că nu fusese încă condamnat: Numele său se afla încă pe lista celor curaţi.

— Ce aveţi contra mea? bâigui el.

— Intimidare de martor şi ameninţare, răspunse funcţionarul.

Mo fu dus chiar a doua zi în faţa judecătorului din Guildhall, care-l condamnă la trei săptămâni închisoare.

---

[10] Plantă veninoasă montană, cu flori albastre şi frunze de un verde-închis; omag.

D. Reeder, care ştia că Mo nu-l ameninţase în glumă şi era gata să pareze lovitura cu iuţeala unei „mamba” simţea că a câştigat prima izbândă. Şeful de bandă era acum ceea ce jurişţii numesc: „o persoană condamnată”.

— Nu cred să se întâmple ceva, înainte ca el să iasă din închisoare, spuse Reeder lui Pyne, când acesta îi oferi paza poliţienească. Mo se va consola pregătind... hm... detaliile „îndepărtării” mele şi sunt sigur că va amâna orice acţiune contra mea, până va fi liber. Cred de aceea că o pază poliţienească ar fi mai bine până va ieşi din închisoare.

— Vrei să spui, după ce va ieşi din închisoare.

— Până ce va ieşi din închisoare, răspunse Reeder apăsat. Când va fi liber, îmi va fi mai plăcut... hm... dacă n-aş fi stânjenit de poliţie.

Mo Liski ieşi din închisoare cu toate simţurile încordate. Toate planurile îi erau influenţate de prevederea felină, care şi până acum îl păzise de neplăceri, afară doar de singura excepţie, care-l dusese la închisoare. Se blestema singur că a ratat afacerea smaragdelor. Şi primul lucru ce-l făcu, a fost să ia din nou contact cu El Rahbut.

În viaţa sa însă intrase un nou factor, care-l înnebunise aproape: sentimentul dureros, că a stat în închisoare şi teama, ca indivizii pe care el îi stăpânise aşa de bine până acum, să nu încerce să rupă cu dânsul. Dar în dosul acestui gând îngrijorător mai zăceau şi altele. Victimele curselor de cai şi cluburile îi aduceau un venit de aproape 15.000 de lire pe an. Banda sa avea controlul asupra unei contrabande de stupefiante, care singură valora mii şi mii de lire. Deşi părea romantic sau neverosimil, dar era fapt cert că nu tot câştigul intra în mâinile lui Mo şi al tovarăşilor săi. Mai erau ciupiţi de ciori şi lupi.

Înainte de toate era necesar să se scape de Reeder. Să se scape de el în aşa un fel, ca să nu mai aibă de ce să se teamă. Ar fi fost foarte uşor să-l bată bine într-o noapte. Dar asta ar fi amintit cam prea din cale afară de ameninţarea ce i-o făcuse Mo şi care băgase pe acesta câteva săptămâni în închisoare. Trebuia să găsească ceva deosebit: o răzbunare, care să fie mai eficace decât bătaia.

Indivizi de teapa şi de meseria lui Mo Liski nu-şi mai dau întâlnire cu tovarăşii lor prin pivniţe întunecoase, nici nu se mai îmbracă cu caftane negre şi nici nu poartă măşti, ca să-şi ascundă identitatea.

Cei şase şefi care conduceau afacerile lui Mo Liski se întâlniră în ziua eliberării acestuia din închisoare, într-o cameră rezervată a unui restaurant din Soho.

— Sunt foarte mulţumit că nu s-a atins nimeni de Reeder, atâta timp cât am lipsit eu, spuse Mo surâzând şiret, căci aş dori să aranjez singur această afacere. Pe când am stat închis, mi-am combinat ceva extra ca să mă socotesc cu el.

— Animalul ăsta a fost tot timpul însoţit de doi sticleţi, altfel i-aş fi dat eu vreo câteva la cap, spuse Teddy Alfield, primul său aghiotant.

— Şi eu ţi-aş fi spart capul, Teddy, răspunse Mo. Dispusesem doar, ca să nu-l atingă nimeni, nu-i aşa? Ce vrei să spui cu „i-aş fi dat câteva la cap?"

Alfield, un tip voinic, lat în spete, a cărui specialitate era furtul de automobile nesupravegheate, murmură ceva neinteligibil.

— Ocupă-te de afacerile tale proprii, continuă Mo. Reeder e al meu. Are pe undeva în Brockley o păpuşică: o fată tânără, cu care merge des. O cheamă Belman şi locuieşte peste drum de el. Nu voim să ne atingem de viaţa lui – nu acum. Ceea ce vrem acum, e să-l scoatem din slujbă şi e foarte simplu Abia acum o săptămână

a fost dat afară un funcţionar al ministerului de interne, pentru că politia l-a găsit, după ora de închidere, în clubul „95”.

Şi apoi Mo le explică amănunţit planul său.

Margaret Belman părăsi într-o seară biroul unde lucra, se duse până la colţul dintre Westminster şi Embankment şi aştepta la staţia autobuzului să vie domnul Reeder

De obicei, dacă serviciul său îi permitea Reeder se întâlnea aici cu Margaret, cu toate că în ultimul timp o întâlnise mai rar şi atunci însoţit de doi bărbaţi posomorâţi.

După ce a lăsat să treacă un autobuz şi decisese să se urce în următorul, văzu că-i cade un pachet la picioare. Întorcându-se, zări pe o doamnă tânără, drăguţă, clătinându-se, cu ochii închişi şi gata să cadă. Îi sări în ajutor şi o prinse în braţe tocmai când era cât p-aci să se prăbuşească, şi o conduse spre o bancă care se afla din fericire în apropiere.

— Îmi pare rău – vă mulţumesc foarte mult. Sunteţi aşa de drăguţă să chemaţi un taxi? suspină doamna încă pe jumătate leşinată.

Doamna se exprima cu un accent străin şi avea evident maniere de femeie din lumea mare – aşa credea cel puţin Margaret. Făcu semn unui taxi şi ajută doamnei să se suie în maşina.

— N-ar fi mai plăcut dacă v-aş conduce până acasă?, o întrebă cu milă tânăra fată.

— Ar fi foarte amabil din partea dvs., murmură străina, dar n-aş dori să vă deranjez. Ce prostie din parte-mi! Eu locuiesc la No. 105 strada Great Claridge.

Pe drum îşi reveni şi povesti domnişoarei Belman că se numeşte „Madame Lemaire” şi că e văduva unui bancher francez. Locuinţa sa splendidă mobilată în cartierul cel mai elegant din Mayfair lăsa să se creadă, că Madame Lemaire e bogată. Un şambelan deschise uşa, iar ceaiul fu servit de un lacheu în livrea.

— Aş fost într-adevăr foarte amabilă cu mine d-şoară. Trebuie să ne împrietenim. Nu voiţi să luăm masa împreună? Vă convine joi?

Margaret Belman ezită. Dar era şi ea om, ca să nu o influenţeze luxul şi firea elegantă şi amabilă a d-nei Lemaire.

— Vom lua masa singure şi mai târziu vom dansa, căci e posibil ca să mă viziteze cunoscuţi de ai mei. N-aveţi un prieten, care să vină şi el?

Margaret clătină, surâzând, din cap. Curios, că cuvântul „prieten” nu-i amintea decât persoana insignifiantă a d-lui Reeder, pe care nu şi-l putea închipui în acest mediu elegant.

Ieşind din casă, avu prima surpriză a acestei zile. Obiectul gândurilor sale, stătea pe trotuarul celălalt; umbrela sa, de care nu se despărţea niciodată, îi atârna de braţe, dar ochelarii îi căzuseră aproape pe vârful nasului.

— D-ta, domnule Reeder?, îl salută ea.

— Îţi mai rămâneau exact şapte minute, răspunse el, uitându-se la ceas. Îţi dădusem o jumătate de oră – şi d-ta ai stat în casa asta exact 23 minute şi câteva secunde.

— Dar ce, ştiai că sunt acolo?, întrebă ea cam fără motiv.

— Da, căci te-am urmărit. Nu-mi place d-na Annie Feltham – ea îşi zice doamna X sau Y. Clubul ăsta nu-i deloc cum se cade.

— Club? bâlbâi ea.

Reeder dădu din cap în mod afirmativ.

— Aşa numitul „Muffin-Club”. Nume ciudat şi membrii ciudaţi! Nu e de recomandat.

Ea nu-l mai întrebă nimic, dar îi permise să o conducă acasă.

Şi acum urmară o serie de întâmplări, care lui Liski îi erau cu totul de neînţeles. Într-o zi întâlni – pare-se din întâmplare – pe Reeder în Picaddilly.

— Bună dimineaţa, Liski, începu Reeder conversaţia pe un ton ca şi când şi-ar fi cerut iertare. Mi-a părut tare rău de „întâmplarea aceea nenorocită”, dar nu-ţi port pică, te rog să mă crezi. Şi cu toate că sunt convins, că d-ta nu eşti de aceeaşi părere cu mine, eu n-am totuşi altă dorinţă, decât să-ţi fiu prieten.

Liski se uită la el cercetător. Să fi căpătat oare bătrânelul ceva frică? Parcă îi tremura vecea lui Reeder când îi oferi ramura de măslin.

— Bine, bine, d-le Reeder, răspunse Liski surâzând prietenos. Nici eu nu-ţi port pică. La urma urmei, eu am făcut prostia să spun cele ce am spus, iar d-ta trebuia să-ţi faci datoria.

Mo continuă în felul acesta adăugând o linguşire la alta. Reeder îl asculta cu toate semnele unei mari uşurări.

— Lumea e plină de păcate şi griji, dădu Reeder din cap cu tristeţe. Şi chiar în cercurile cele mai înalte ca şi în cele mai joase triumfă viţiul. Virtutea e călcată în picioare ca o floricică. Iubeşti păsările, d-le Liski?

Mo Liski se uită la el cu gura căscată şi clătină numai din cap.

— Ce păcat!, oftă Reeder. Câte nu poţi învăţa de la găină! O găină e un exemplu excelent pentru un călcător de legi. M-am mirat şi m-am întrebat deseori de ce administraţiile închisorilor nu permit deţinuţilor din Dartmoor să se ocupe cu crescătoria de păsări, care este o ocupaţie nevinovată şi instructivă. Cum

spuneam azi dimineaţă domnului Pyne, în timp ce făceam razia la „Muffin-Club” – de altfel ce nume curios...

— Ce face?, izbucni Mo. Razie la „Muffin-Club”, ce vrei să spui cu asta? Dar n-am auzit nimic!

— Cum să auzi d-ta de aşa ceva? Asemenea întreprinderi îţi sunt doar cu totul străine! Ne-am gândit că ar fi bine să facem o descindere la clubul acesta, cu toate că razia mi-a atras nemulţumirea unei tinere prietene, care fusese invitată acolo pentru mâine seară la dineu. Cum am spus, păsările...

Mo Liski nu mai auzea nimic de păsări şi alte animale. El ştia numai că planul său dăduse greş. Totuşi îl surprinse atitudinea lui Reeder.

— Poate că vii să mă vezi odată acasă la mine, să-ţi arăt găinile mele Buff-Orpington, d-le Liski. Eu locuiesc în Brockley.

Reeder scoase ochelarii şi clipi din ochi ca o cucuvea.

— Ce zici de astă seară la 9? Crede-mă, putem să discutăm atât de mult asupra păsărilor. Totdeodată te-aş ruga însă, şi asta ar fi bine din toate privinţele, ca să fii văzut cât mai puţin. Mă înţelegi, nu-i aşa? Tocmai cu privire la colegii mei – hm – ar fi bine ca să nu te vadă nimeni...

Pe faţa lui Liski se împrăştia încetişor un surâs înţelegător. Era convins că fiecare om îşi are preţul său, indiferent dacă o plătea cu bani sau cu spaimă. Invitaţia lui Reeder era întrucâtva recunoaşterea autorităţii sale asupra lui.

Fix la ora 9 se înfiinţă la Brockley, sperând că Reeder va porni mai departe pe drumul început, care-l va compromite. Dar ciudat, detectivul nu vorbi de nimic altceva decât de păsări şi iar despre păsări. Reeder îi şedea în faţă, împreunase mâinile şi vorbea cu vocea tremurândă de mândrie, despre o rasă de păsări pe care voia să o introducă în Anglia. Mo se plictisea de moarte, dar aştepta!

— Ar mai fi ceva, ce aş fi dorit să vorbesc cu d-ta, mi-e teamă însă, că trebuie să amânăm discuţia până la o nouă întâlnire, spuse Reeder ajutându-l pe Liski să-şi pună paltonul. Te conduc până la colţul străzii, cartierul nostru nu e aşa de sigur şi gândul că te-am adus aici în pustietatea asta şi ţi-am periclitat sănătatea, mi-ar fi tare neplăcut.

Dacă există însă vreun colţişor în lumea asta mare, care să fie sigur şi liniştit din toate punctele de vedere şi cu totul liber de elementele acelea, care fac nesigure cartierele bogate, atunci acest colţişor era tocmai Brockley Road, şi Mo Liski ştia lucrul acesta. Acceptă totuşi să fie însoţit de gazda sa şi fu condus de Reeder până la biserica din colţul străzii.

— La revedere, domnule Liski, îi spuse Reeder. Nu voi uita niciodată seara aceasta plăcută. Mi-a fost de foarte mare ajutor. Fii sigur că nici eu şi nici serviciul pe care am onoare să-l reprezint nu te vom uita niciodată.

Liski se înapoia în oraş, foarte buimăcit. Dis-de-dimineaţă, fu arestat Teddy Alfield, primul său colaborator, acuzat de un furt de automobile făptuit cu trei luni în urmă.

Asta a fost prima din întâmplările de neînţeles care urmară apoi una după alta. A doua lovitură o primi Liski într-o seară când întorcându-se din oraş la locuinţa sa din Portland Square, se văzu deodată în fata lui Reeder.

— D-ta eşti, Liski?

Reeder încercă să pătrundă cu privirea întunerecul.

— N-ai idee ce bine-mi pare că, în sfârşit, te găsesc. Te-am căutat toată ziua. Mi se pare că ţi-am spus, ultima dată că anumite păsări nu trebuie lăsate pe pământ nisipos. Asta-i o eroare. Din contră...

— Lasă-mă'n pace cu afurisitele astea de păsări! Ce înseamnă toată vorbăria asta?, îl întrerupse celălalt cu bruscheţe.

— Vorbărie goală?, repetă Reeder cu durere în voce.

— Nu vreau să mai aud nimic de găini. Dacă ai să-mi spui ceva, important scrie-mi o vorbă. Vin atunci la d-ta sau d-ta poţi veni la mine.

Dând la o parte pe reprezentantul parchetului, deschise uşa intră în casă şi trânti uşa în urma sa. Câteva ceasuri măi târziu siguranţa ocupa casa lui Harry Martens, îl ridică pe acesta şi pe soţia lui din paturile respective şi-i arestară sub motivul că ar fi în posesiunea nelegală a unor bijuterii de furat.

O săptămână mai târziu, Mo Liski, care se înapoia grăbit de la o convorbire ce o avusese cu El Rahbut auzi paşi în spatele său.

Uitându-se înapoi, întâlni privirea resemnată a domnului Reeder.

— Ce bine, că te găsesc, spuse Reeder cu intenţie. Nu, nu e vorba azi de păsări, cu toate că nepăsarea d-tale faţă de un animal atât de nobil şi folositor, m-a ofensat mult.

— Ei, şi ce naiba vrei?, îl apostrofă Liski. Nu vreau să am nimic, dar absolut nimic, de a face cu d-ta domnule Reeder, şi cu cât vei fi priceput asta mai de grabă, cu atât va fi mai bine, N-am nici o dorinţă să discut despre găini, sau altceva.

— Un moment!

Reeder se înclină spre el şi şopti:

— Nu e posibil să ne întâlnim cândva şi să vorbim câteva vorbe între patru ochi?

Mo Liski rânji.

— Bravo! A durat cam mult dar te înţeleg. Bine. Mă voi întâlni cu d-ta când şi unde vei voi.

— Mâine seară la 10 lângă monumentul artileriei? Nu cred că ne va vedea cineva.

Liski îl aprobă şi-şi văzu de drum. La patru dimineaţa fu deşteptat de zgomotul continuu al telefonului şi când luă

receptorul în mână, auzi spre marea sa surprindere, că O'Hara, care era unul din cei mai de încredere şefi de bandă al său, a fost arestat fiind acuzat de o spargere săvârşită cu un an în urmă. Ştirea asta i-o spuse Carter, unul din sub şefii bandei.

— Ce înseamnă toată afacerea asta, Liski?

Din vocea inferiorului său se auzea o expresie de bănuială, care-l făcu pe Liski să rămână cu gura căscată.

— Ce înţelegi prin asta? Vino la mine să stăm de vorbă, căci nu doresc să discut chestia asta la telefon.

Ceva mai târziu apăru Carter, întunecat la faţă şi bănuitor.

— Ce ai să-mi spui?, întrebă Mo.

— Ceea ce am să-ţi spun, este pur şi simplu următoarele, bombăni Carter. Acum o săptămână ai fost văzut vorbind cu bătrânul Reeder pe Levisham Road. În aceeaşi noapte fu prins Teddy Alfield; ai mai fost apoi observat pe când ai avut o discuţie liniştită cu acest câine bătrân şi în aceeaşi noapte fu prins altul din banda noastră. Ieri noaptea am văzut eu singur cum vorbeai cu el foarte confidenţial – şi azi e închis O'Hara!

Mo se uită la el fără să-l înţeleagă.

— Ei şi?, întrebă el.

— Nimic, nimic altceva – numai că aceste întâlniri sunt al dracului de ciudate. Nu vreau să spun nimic mai mult, spuse Carter, încreţind buzele dispreţuitor. Băieţii au discutat între ei afacerea, nu le place de loc şi, zău, nu le-o poţi lua în nume de rău.

Liski rămase pe gânduri, muşcându-şi buzele. Da, era adevărat, băieţii aveau dreptate, cu toate că lui nu-i se păruse ciudate întâlnirile. Ăsta era planul afurisitului! Îi săpa autoritatea, creând în jurul lui o stare de suspiciune, ca să-şi piardă situaţia.

— Bine, Carter, spuse el domol. Nu m-am gândit până acum la asta. Îţi voi povesti totul şi tu – la rândul tău poţi explica băieţilor ce s-a întâmplat.

Îi dădu în puţine vorbe explicaţia invitaţiilor lui Reeder.

— Le mai poţi spune băieţilor, că mă întâlnesc şi mâine seară cu cioara asta bătrână şi că-i voi lăsa o mică amintire, la care se va gândi toată viaţa.

Acum vedea totul limpede. Şi după ce Carter îl părăsi, Liski stătu mult pe gânduri, aducându-şi aminte de cele întâmplate în ultimele săptămâni.

— Îi voi arăta eu păcătosului!, spuse Mo şi-şi petrecu restul zilei cu pregătirile necesare.

La ora zece seara se afla la Arcul de Triumf de lângă Palatul Amiralităţii. Gradina publică era învăluită de o ceaţă deasă, galbenă. Ploua. Nu se vedea ţipenie de om, în afară de câte un automobil, ici colo.

Mo Liski trecu încetişor pe la monument şi aştepta pe Reeder. Era zece, apoi zece şi un sfert, dar detectivul rămânea nevăzut.

— A simţit ceva, şuieră Liski printre dinţi şi ascunse măciuca ce o avea în mână.

La 11, un gardian, care făcea rondul, se izbi de ceva care zăcea gemând pe trotuar. La lumina lămpii de buzunar, zări mânerul încrustat al unui pumnal arab, mai înainte chiar de a fi recunoscut faţa îndurerată a lui Mo Liski.

— Nu prea înţeleg cum s-au petrecut lucrurile, spuse Pyne gânditor (fusese chemat de la Prefectură la o conferinţă comună).

— Cum de eşti sigur că arabul Rahbut e ucigaşul?

— Nu sunt sigur, se grăbi să afirme Reeder. Am pomenit numai de Rahbut pentru că-l văzusem după amiază când i-am percheziţionat locuinţa căutând smaragdele – de care sunt de altfel sigur că sunt încă în Maroc – d. Rahbut s-a purtat de altminteri cumsecade, dacă ne gândim că el nu prea e familiarizat cu metodele noastre.

— Ai pomenit ceva de Mo Liski cu ocazia asta, domnule Reeder?, întrebă procurorul.

Reeder îşi scărpină barba.

— Mi se pare ca da. Sunt chiar aproape sigur că i-am spus, că mă voi întâlni în aceeaşi seară cu Liski. Mi se pare, că am zis chiar şi locul unde ne vom întâlni. Nu prea îmi amintesc cum de a venit vorba de Liski. L-am convins însă pe Rahbut, că voi fi nevoit să mă adresez altuia, care ştie foarte bine unde sunt ascunse smaragdele, dacă el nu vrea să-mi dea amănunte mai precise. Am auzit că domnul Liski va rămâne mai mult timp în spital. Păcat. Nu mi-aş ierta-o niciodată, că prin cele câteva vorbe spuse de mine, am fost cauza, că domnul Liski a trebuit să fie dus la spital viu.

După plecarea lui Reeder, şeful său se uită întrebător la Pyne. Acesta surâse:

— Cum îi zicea reptilei aceleia scârboase şi periculoase?, întrebă inspectorul. „A, da, Mamba[11], nu-i aşa? N-am s-o uit”.

[11] Şarpe gigantic din sudul Africii, cu venin puternic.

O ÎNTÂMPLARE CIUDATĂ[12]

În tinereţea sa, adică în zilele când existau încă trăsuri, şi când bărbaţii, care pretindeau, şi ţineau să fie la modă, nu ieşeau la plimbare fără o floare la butonieră, Reeder fu trimis în tovărăşia unui funcţionar de la Scotland Yard la Nottingham, ca să aresteze pe un tânăr, care îşi sporea averea prin metode, care nu erau pe placul Scotland Yardului.

Domnul Elter, n-avea mai puţin de douăzeci şi cinci de porecle şi tot atât de multe adrese şi era pe drumul cel mai bun să-şi acumuleze o avere frumuşică, tocmai când Reeder puse mâna pe el. Elter fu condamnat la şapte ani închisoare.

D. Reeder îşi amintise de acest caz, mai ales din motivul că în decursul procesului, ieşise la iveală o caracteristică a inculpatului, de a scrie cuvântul „posibil" cu un „z".

— Fiecare criminal oricât de şiret ar fi, explicase odată un procuror, are o particularitate. Oricât de priceput ar fi în a se travesti, oricât de îndemânatec ar fi în „lucrătura" lui. O slăbiciune sau o particularitate oarecare, va ieşi tot mereu la iveală, cu toată osteneala ce ar depune să o ascundă, mai ales la acei criminali, a căror specialitate este escrocheria şi falsul. Această particularitate trebuie identificată la fiecare criminal.

[12] Titlul original în limba engleză *The Strange Case*.

Reeder nu uită niciodată cuvintele acestea. Foarte puţini ştiau că lucrează împreună cu Scotland Yard. Susţinea cu predilecţie că e numai un detectiv amator care datorează „puţinele" sale succese numai instinctului său de a vedea deseori răul chiar acolo unde nu era. Reeder, ţinea la o fată tânără, frumoasă, care locuia într-un pension pe Brockley Road, nu numai pentru că era drăguţă ci şi pentru că era cuminte. Două calităţi care se găsesc rar la una şi aceeaşi persoană.

Reeder ţinea atât de mult la ea, că o conducea deseori acasă, discutând aprins asupra prinţului de Wales, asupra noului guvern, asupra scumpetei alimentelor şi alte teme interesante. De la domnişoara Belman aflase Reeder de existenţa d-nei Carlin, care locuia cu ea în aceeaşi pensiune, ba o şi văzuse odată – o persoană plăpândă, slabă, pe obrazul căreia era întipărită grija şi în ochii căreia se citeau urmele tragediei vieţii sale.

Şi astfel ştia Reeder tot ce trebuia să ştie despre Harry Carlin, mai înainte chiar ca Lordul Sellington să trimită să-l cheme.

D-na Carlin vorbea despre bărbatul ei fără amărăciune, dar şi fără regret. Avusese timp să-l cunoască bine în cei câţiva ani ai căsătoriei lor. Odată amintise în treacăt, că bărbatul ei are o rudă bogată, pe care ar moşteni-o, dacă n-ar fi aşa cum este. Copilul său va purtă odată un titlu mare, dar bani nu o să aibă. Reeder află mai târziu că ruda asta era Lordul Sellington.

În biroul procurorului era sezon mort şi se părea, că au dispărut păcatul şi crima de pe planeta noastră. Reeder, şedea zi de zi la birou, învârtea degetele mari ale ambelor mâini, citea anunţurile din „Times" sau desena figurine pe sugativă. Îşi întrerupea ici colea activitatea asta obositoare, făcând excursii în părţile Londrei, pe care de obicei nu le vizitează cineva de plăcere. Îi plăcea să-şi bag nasul în cartierele rău famate din apropierea docurilor. Şi când şeful său îl întrebă odată ce caută

prin Limehouse (cartierul rău famat al Londrei), Reeder îi răspunse cu un surâs:

— Vedeţi, domnule, am citit odată despre aceste cartiere şi drept vorbind, le găsesc mai interesante în natură, decât în cărţi. Găsiţi acolo chinezi, şi presupun că chinezii sunt în genere romantici. Dar nici măcar chinezii nu aduc pic de romantism în Limehouse care este cartierul cel mai respectabil şi cinstit din Eastern!

Şi iar surâse domnul Reeder!

Într-o bună dimineaţă fu chemat de primul procuror.

— Du-te la Ministerul de Externe la Lordul Sellington, spuse şeful, s-a necăjit cu nepotul său, Harry Carlin. Ai auzit de numele ăsta?

Reeder clătină din cap, căci în momentul acela, nu făcea nici o legătură între acest nume şi femeia aceia palidă, care locuia în Brockley Road.

— Carlin pare să fie un om de rând, adăugă procurorul. Din păcate este moştenitorul Lordului Sellington. Presupun că Lordul vrea ca d-ta să-i confirmi părerea ce o are despre nepotul său.

— Doamne Sfinte!, oftă Reeder şi o şterse fără zgomot.

Lordul Sellington era secretar de stat în Ministerul de Externe, necăsătorit şi foarte bogat. În 1911, în urma unei panici la bursă, îşi vânduse moşiile şi învesti banii – contrar sfaturilor primite – în hârtii americane. Războiul făcu ca valoarea acestor hârtii să se tripleze, iar speculaţiuni fericite în petrol, l-au făcut multimilionar. Lordul era un mare filantrop şi cheltuia mulţi bani cu donaţii pentru orfelinate şi alte întreprinderi de binefacere. Era un bărbat slab, cu o mutră acră.

Se uită la Reeder pe sub sprânceană când acesta intră timid în cameră.

— Aşadar, d-ta eşti Reeder?, murmură el şi părea a nu fi prea încântat de musafirul său. Ia loc! Am preferat să te chem pe d-ta la mine, în loc să predau afacerea poliţiei, spuse el. Sir James a lăudat foarte călduros discreţia d-tale.

Reeder se înclină uşor. O pauză lungă şi neplăcută urmă după aceea, pe care o întrerupse în fine secretarul de stat.

— Am un nepot – Harry Carlin. Îl cunoşti?

— Am auzit de el, spuse Reeder, care, în drum spre minister, îşi amintise de d-na Carlin.

— Desigur că n-ai prea auzit lucruri bune despre dânsul!, izbucni lordul. Omul ăsta este un flecar, un risipitor, o ruşine pentru numele pe care-l poartă. Dacă n-ar fi fiul fratelui meu, l-aş închide încă azi pe criminalul acesta! Am aici patra avize...

Se întrerupse, deschise furios un sertar, scoase afară o scrisoare şi o aruncă pe masă.

— Citeşte asta, se răsti el la Reeder.

Reader îşi puse ochelarii şi citi scrisoarea. Scrisoarea purta emblema „Azilul de copii din Eastleigh" şi conţinea rugămintea să se dea cinci mii de lire după care va trimite seara pe cineva. Scrisoarea era iscălită „Arthur Lassard".

— Îl cunoşti desigur pe Lassard?, întrebă Lordul Sellington. Îmi ajută la lucrările mele filantropice. Trebuia făcută o plată pentru terenurile ce am cumpărat în apropierea azilului de copii şi după cum ştii, mulţi notari nu voiesc să primească cecuri, ci numai numerar. Am luat de aceea banii de la bancă şi i-am predat secretarului meu. Un funcţionar al lui Lassard trebuia să-i ridice de la acesta. Nu e nevoie să accentuez că banii au fost ridicaţi. Oricare ar fi fost acela, care a ticluit planul ăsta, trebuie să recunosc că a procedat foarte şiret. Se ştia că am să vorbesc ieri în Parlament, se mai ştia că am un secretar nou, angajat de curând, necunoscut încă celor mai mulţi din prietenii mei. Pe la

şase jumătate veni un individ ce purta barbă, cu o scrisoare de la Lassard şi de atunci s-au dus banii mei! N-am putut afla, decât că au fost schimbaţi azi dimineaţă în dolari. Bineînţeles că ambele scrisori erau false. Lassard n-a iscălit nici o scrisoare, nici nu a cerut bani.

— Ştia cineva de lucrul acesta?, întrebă Reeder.

Lordul confirmă.

— Nepotul meu! Venise cu două zile înainte la mine să-l împrumut cu bani. Are de la mama sa un venit mic, dar nu-i ajunge nici pe departe, ca să-şi facă mendrele. Mi-a declarat pe faţă „că s-a întors fără nici un ban din Aix. Nu-ţi pot spune de când e înapoi la Londra, dar în tot cazul era în cabinetul meu de lucru, când mi-a adus secretarul banii de la bancă. Din prostie i-am explicat de ce am atâţia bani acasă şi de ce nu-i pot da cei o mie de lire ce-i voia cu împrumut.

D-l Reeder îşi scarpină bărbia.

— Şi ce să fac eu?, întrebă el

— D-ta să-l găseşti pe Carlin!

Lordul se răsti aproape la el.

— Dar înainte de toate vreau înapoi banii, înţelegi, Reeder? Trebuie să-i spui că dacă nu-i dă înapoi...

Reeder se uită cu atenţie la podoaba sobei.

— Sună ca şi cum mi-aţi cere să comit o crimă, d-le ministru, spuse el cu respect. Dar văd lămurit, că în aceste împrejurări deosebite trebuie să întrebuinţăm şi metode deosebite. Individul acela bărbos, care a luat banii în primire, a fost, pare-se, deghizat?

— Desigur că a fost deghizat, răspuns celălalt ironic.

— Citim deseori despre asemenea lucruri, continuă Reeder oftând, în viaţa de toate zilele însă, nu apare bărbosul niciodată! Aveţi bunăvoinţa şi daţi-mi adresa nepotului dvs.

Lordul Sellington scoase o carte de vizită din buzunar şi o aruncă pe masă. Cartea de vizită alunecă pe jos, dar Lordul nu găsi de cuviinţă să se scuze. Aşa era dânsul.

— Jermyn Mansion, spuse Reeder ridicându-se de pe scaun. Voi vedea ce se poate face.

Lordul Sellington mormăi ceva care ar fi putut însemna „la revedere", dar probabil că era altceva.

Jermyn Mansion era o clădire îngustă şi înaltă. Din fericire Harry Carlin era acasă când reprezentantul parchetului intră în camera mai mult decât modestă. Un bărbat tânăr, bine făcut se uita supărat pe fereastră. Când îi fu anunţată vizita lui Reeder, se întoarse cu faţa spre uşă. Pe figura-i lungăreaţă şi în ochi se vedeau trăsăturile familiare Sellingtonilor. Nu-i lipsea nici partea caracteristică a felului lor şi anume uşurinţa cu care se înfuriau.

Reeder putea privi prin uşa deschisă, într-un dormitor nearanjat şi zări acolo şi un cufăr mare, pe care erau lipite o mulţime de etichete cu adrese de hoteluri.

— Ce naiba vrei de la mine?, se răsti el la Reeder, care simţi, cu toată obrăznicia tonului, că Carlin e nelinişitit.

— Poate îmi dai voie să mă aşez?, întrebă detectivul, luându-şi un scaun, fără să aştepte răspuns, şi se aşează cu băgare de seamă – lui Reeder îi era bine cunoscută calitatea scaunelor din pensiuni.

Autoritatea ascunsă în vecea lui Reeder, mări nesiguranţa lui Carlin, şi când Reeder îi povesti scopul vizitei sale, Carlin se îngălbeni.

— O chestiune neplăcută, începu Reeder, ridicându-şi cu atenţie pantalonii puţin în sus, şi când am aşa ceva, nu tărăgănesc mult.

Şi într-adevăr nu tărăgăni de loc, aşa încât Carlin se prăbuşi speriat pe un scaun.

— Ce face?, bâlbâi el, oare mizerabilul îndrăzneşte... Credeam că vii pentru hârtiile acelea, adică...!

— Adică, eu cred, spuse Reeder apăsat, că dacă v-aţi permis o glumă cu ruda dvs., atunci e timpul să isprăviţi jocul. Lordul Sellington vrea să considere toată afacerea ca o glumă proastă a dvs. dacă i se înapoiază banii...

— Dar nici nu m-am atins de afurisiţii ăia de bani, zbieră aproape tânărul. Nici n-am nevoie de banii lui...

— Din contră, spuse Reeder. Aveţi mare nevoie de bani. Aţi părăsit hotelul Continental fără ca să fi achitat factura. Datoraţi la diverşi vreo 600 de lire. În Franţa s-a emis mandat de arestare contra dvs. pentru că aţi emis cecuri fără acoperire. Într-adevăr..., Reeder se scărpină pe bărbie şi se uită gânditor pe fereastră, într-adevăr nu-i altul pe toată strada asta, care să aibă mai mare nevoie de bani ca dvs.

Carlin voia să-l întrerupă, Reeder continuă însă brutul;

— Am stat un ceas în secţia personalului din Scotland Yard unde numele dvs., stimate domnule Carlin, nu este tocmai atât de necunoscut. Dvs. aţi părăsit Londra cam în grabă – hm – pentru a scăpa de nişte neplăceri. Parcă aţi spus adineauri ceva de „hârtii de valoare"? Se ştie că aveţi relaţii cu oameni, pe care poliţia îi cunoaşte mai bine, de cum vă cunoaşte pe dvs. până acum. Aţi fost apoi amestecat într-o fraudă foarte neplăcută, la nişte curse de cai. De existenţa unei sărmane femei tinere, care trebuie să-şi câştige pâinea de toate zilele ca dactilografă şi de a unui băieţaş pentru care dvs. n-aţi făcut încă nimic, nu cred să fie nevoie, să vă amintesc.

Carlin îşi udă cu limba buzele uscate.

— Asta-i tot! ce ai să-mi spui?, spuse el cu o încercare copilărească de a pare indiferent. Vocea sa tremurândă însă şi mâinile sale agitate, arătau cât era de iritat.

Reeder confirmă, clătinând din cap.

— Bine. Acum să-ţi spun şi eu ceva, spuse Carlin. Vreau să procedez – faţă de soţia mea – în mod cinstit. Admit, că până acum nu m-am purtat bine, căci n-am avut banii necesari. Mizerabilul de unchi, s-a putut scălda totdeauna în bănet. Eu sunt singura lui rudă şi el ce a făcut? A donat orice centimă, afurisitelor celea de aziluri! M-aş bucura sincer, dacă l-ar fi păcălit cineva cu cinci mii de lire. Eu nu m-aş încumeta niciodată să fac aşa ceva. Dar mă bucur că alţii i-au jucat festa, indiferent cine ar fi aceia. A lăsat toţi banii lui unei droaie de copii murdari, dar nicio centimă pentru mine!

Reeder îl lăsă să-şi epuizeze furia, până cel Carlin căzu fără răsuflare, într-un scaun şi se uita stupid la vizitatorul său.

— Povesteşte-i toate astea, zbieră Carlin.

În drum spre, Scotland Yard, Reeder vizită micul birou din Portland Street, unde era centrala tuturor întreprinderilor filantropice ale lordului Sellington. D. Lassard trebuie că vorbise deja cu şeful său, căci îl primi pe Reeder imediat ce acesta îi fu anunţat.

Se înţelege de la sine că Lordul Sellington trebuia să fie ajutat în intenţiile sale filantropice de o personalitate atât de cunoscută, ca d. Lassard, care era un organizator de prima forţă. Arthur Lassard era un bărbat impozant, lat în spete, cu o faţă roşie, prietenoasă şi care ieşise victorios din toate atacurile la care sunt expuşi oamenii în situaţia sa. Nici chiar vizita recentă a lui Harry Carlin nu reuşise să-i turbure calmul.

— N-aş dori să apar duşmănos, dar prietenul nostru comun m-a vizitat sub un pretext atât de copilăros, încât nu pot înlătura bănuiala, că adevăratul motiv al vizitei sale, a fost să pună mâna pe o hârtie de valoare dintre scrisorile mele. L-am lăsat într-

adevăr câteva minute singur, aşa ca a avut posibilitatea, să-şi procure, dacă ar fi voit, una sau mai multe coli.

— Ce motiv a invocat Carlin pentru vizita sa?

— A cerut parale. La început s-a purtat politicos şi m-a rugat să intervin la unchiul său; apoi a devenit violent, m-a acuzat ca am intenţia să-l fur, eu, şi afurisitele mele de binefaceri.

Lassard râse pe înfundate.

— Toată afacerea îmi pare ciudată. Se pare că Carlin a pricinuit vreo pagubă unchiului său, căci are mare frică de el.

— Crezi deci, că d-l Carlin, a falsificat numele d-tale şi şi-a însuşit banii?

Lassard ridică din umeri.

— Pe cine altul l-aş putea bănui?

Reeder scoase scrisoarea falsificată din buzunar şi o citi încă odată, atent.

— Am vorbit tocmai acum cu Lordul Sellington la telefon, spuse Lassard. Lordul aşteaptă mai întâi raportul d-tale şi are intenţia, că, dacă d-ta nu reuşeşti să-l faci pe tânăr să mărturisească, să mai vorbească el astă seară încă odată cu el. Eu, personal, nu pot presupune, că domnul Carlin a făcut toată grozăvia asta, deşi toate aparenţele vorbesc contra lui. D-ta, l-ai văzut, domnule Reeder?

— Da, răspunse acesta scurt. L-am văzut!

D-l Lassard, încercă să citească pe mutra lui Reeder, deducţiile pe care acesta şi le făcuse. Dar faţa lui Reeder era absolut lipsită de expresie. Strânse mâna lui Lassard şi se înapoie la minister.

Scurta convorbire ce o avu apoi cu Lordul Sellington, nu prea fu plăcută.

— Nici măcar în somn nu am presupus că Harry îţi va mărturisi d-tale furtul, spuse Lordul cu un ton dispreţuitor. Lui

Harry îi treime cineva de care să-i fie teamă şi – Dumnezeule! eu sunt omul acela! O să-l văd diseară.

Fu apucat de un acces de tuse şi se domoli după ce luă câteva înghiţituri dintr-o doctorie.

— O să-l văd diseară, spuse el, şi o să-i spun ce am de gând să fac! Până acum l-am menajat, pentru că e ruda mea şi moştenitorul titlului. Dar acum s-a isprăvit. Am să las toată averea la institute de binefacere. Cred că voi mai putea trăi încă douăzeci de ani, dar orice centimă...

Se opri brusc.

Sellington era un om, care nu-şi putea ascunde sentimentele. Reeder, cunoscătorul acesta de oameni, recunoscu, lupta din sufletul Lordului.

— N-a avut nicio şansă până acum, continuă Lordul. Poate că şi eu nu l-am tratat cum trebuia.... O să vedem.

Făcu semn detectivului să părăsească camera ca şi când acesta ar fi fost un câine pripăşit p-acolo şi domnul Reeder plecă cam fără voce, căci mai ava destul pe suflet, ce ar fi dorit să spună Lordului.

Reeder avea particularitatea, ca la prelucrarea cazurilor interesante să se refugieze în vechiul său birou din Brockley Road. Acolo se ocupă două ore încontinuu cu telefonul şi, lucru ciudat, toate convorbirile erau ţinute cu Bookmakeri, căci Reeder îi cunoştea pe toţi. Pe timpul când era cunoscut ca cel mai bun expert de bancnote falsificate, avusese zilnic de a face cu ei, căci plasarea de bani falşi se poate face foarte uşor la aceşti oameni.

La 8 seara, îşi terminase ce avea de lucru şi mai scrise o scrisoare pe care o trimise cu un curier special.

Ceea ce s-a mai întâmplat apoi în acea seară, se poate explica în mod lămurit din depoziţiile martorilor. Lordul Sellington se dusese acasă după convorbirea cu Reeder şi avea intenţia, să

amâne convorbirea cu nepotul său (aşa declarase secretarul său) căci nu se simţea bine. O întrebare telefonică la hotelul lui Carlin, căpătase răspunsul că acesta lipseşte. Până la ora 9 Lordul fusese împreună cu Lassard şi discutase cu el afacerile filantropice. Ei lucraseră într-o încăpere mică, lângă dormitorul Lordului.

Pe la 9:15 sosi şi Carlin, pe care majordomul casei îl conduse sus. Majordomul declară că a auzit o discuţie violentă. La 9:30 d-l Carlin părăsi casa. Câteva minute mai târziu, Lordul Sellington chemă servitorul căci voia să se culce.

A doua zi dimineaţă pe la 7:30, servitorul întră ca de obicei în odaia stăpânului său, să-i aducă un pahar cu ceai. Lordul Sellington zăcea pe podea cu faţa în jos. Era mort. Moartea survenise de vreo câteva ore. Nu prezenta nici un fel de leziune exterioară şi la prima vedere se părea că suferise un atac de apoplexie. Dar din diverse împrejurări se puteau deduce întâmplări neobişnuite. Aşa de pildă, casa de bani era deschisă, pe jos erau împrăştiate hârtii, iar în sobă se afla o grămadă de scrisori, în parte arse complet.

Servitorul anunţă imediat medicul şi poliţia, şi din acest moment chestiunea nu se mai afla în mâinile abile ale lui Reeder.

— Mi-e teamă, că a fost ucis, spuse el cu tristeţe superiorului său. Chimistul legist este sigur că e vorba de o otrăvire cu aconit. Una din hârtiile găsite în sobă era testamentul prin care Lordul Sellington lăsase toată averea sa unor întreprinderi filantropice.

— Ei, şi ce înseamnă asta?, spuse şeful său.

— Asta înseamnă că Lord Sellington a murit fără să lase testament, dacă testamentul care a fost ars nu se poate reconstitui. Averea lui trece atunci cu titlu cu tot asupra lui...

— Carlin? întrebă speriat procurorul.

D-l Reeder dădu din cap în semn afirmativ.

— Au mai fost arse şi alte hârtii, de exemplu patru fâşii de hârtie, înguste, lungi, poate să fi fost chitanţe sau poliţe, care erau ţinute cu un ac. Nu le pot descifra de loc!, spuse el oftând din greu.

— N-ai amintit încă nimic despre scrisoarea, care fusese predată pentru Lordul Sellington, după ce el se retrăsese deja în camera sa de culcare.

Reeder clătină din cap ezitând.

— Nu, domnule.

— S-a găsit acea scrisoare?

— Nu ştiu, răspunse Reeder ezitând. Nu cred.

— Crezi oare că scrisoarea aceia ar putea da o explicaţie a crimei?

— Poate, răspunse Reeder jenat. Vă rog să mă scuzaţi, dar inspectorul Salter mă aşteaptă.

Şi o şterse pe uşă afară, mai înainte ca procurorul să-i mai fi putut pune vreo întrebare.

Inspectorul Salter îl aştepta cu nerăbdare pe Reeder în cabinetul acestuia. Părăsiră împreună clădirea şi în câteva minute automobilul îi aduse în strada Jermyn. În faţa casei aşteptau trei detectivi în civil. Intrară cu toţii în casă. Pe scară, Reeder îl întrebă pe Salter.

— Te cunoaşte Carlin?

— Ar trebui să mă cunoască, răspunse Salter furios. Mi-am dat toata osteneala să-l bag în puşcărie, înainte de a fi şters-o spre Continent.

— Hm! Îmi pare rău că te cunoaşte.

— De ce?

Inspectorul se opri din mers.

— Pentru că ne-a văzut, când ne-am dat jos din maşină. Am observat cum se uita după perdele...

Fu întrerupt de zgomotul înfundat al unei împuşcături. Câteva clipe mai târziu, inspectorul, intrând în cameră, zări pe Carlin ghemuit pe jos. O singură privire îi spuse că a venit prea târziu.

— Fapta asta a lui Carlin, economiseşte guvernului cheltuielile urmi proces, spuse el.

— Nu cred, spuse Reeder amabil.

În câteva cuvinte îi explică apoi motivele îndoielii sale.

O jumătate de oră mai târziu, pe când Lassard se pregătea să părăsească casa, fu oprit de un detectiv care-i spuse:

— D-ta te numeşti Elter; te arestez pentru asasinat.

— Toată afacerea era de fapt foarte simplă, explică Reeder şefului său. Pe Elter îl cunoşteam foarte bine. Dar mai ales îi cunoşteam particularitatea că nu putea serie cuvântul „posibil" cum se cade. Mi-am amintit de această particularitate a lui, când am văzut scrisoarea ce-o trimisese Lordului şi în care-i cerea bani. Sunt absolut convins, că Elter a fost acela, care a încasat şi banii. Individul acesta este un jucător neînfrânat. Nici n-am avut nevoie de multe cercetări ca să aflu că are datorii enorme şi că fusese amenințat cu parchetul, dacă nu plăteşte. Bineînţeles, că atunci s-ar fi isprăvit cu „filantropul" Lassard, căci „filantropia" era ocupaţia sa de predilecţie. El conducea societăţi filantropice, care nu erau decât pungăşii.

— E foarte curios cu câtă uşurinţă poţi găsi oameni, care sunt dispuşi să doneze sume importante pentru scopuri filantropice. Eu am fost de altfel cauza că Elter fusese condamnat la şapte ani închisoare. E mult de atunci, eram încă tânăr. Îl pierdusem apoi din vedere, până ce am dat de scrisoarea către Lordul Sellington

şi în care era o frază unde Elter întrebuinţase tocmai cuvântul pe care nu-l putea scrie corect. L-am vizitat personal şi am văzut că bănuiala mea era justificată. Am scris apoi o scrisoare Lordului, pe care acesta a citit-o abia noaptea târziu. Elter fusese deja la Lordul Sellington şi discutase totul cu el. Nu pot decât să presupun că lordul stătea la îndoială dacă să-l dezmoştenească pe nepotul său, orişicât de păcătos ar fi fost acesta. Elter începuse să se îngrijească, că planul ce şi-l făurise (să pună mâna pe averea bătrânului) va eşua şi mai ales apariţia mea îl neliniştea grozav. El s-a decis să-l suprime pe Lord chiar în acea seară şi pentru acest scop a turnat – neobservat – aconită[13] în paharul cu doctorii, care stătea pe măsuţa de noapte. Nu vom afla niciodată dacă Lordul a distrus testamentul prin care-l dezmoştenise pe nepotul său, înainte de a fi observat că a fost otrăvit, sau după aceea. După ce m-am convins ferm că Lassard şi cu Elter sunt una şi aceeaşi persoană, am scris o scrisoare Lordului.

— Asta-i scrisoarea ce nu s-a putut găsi?

Domnul Reeder aprobă dând din cap.

— Este de altfel posibil ca Sellington să fi distrus testamentul împreună cu cele patru hârtii falsificate de Carlin. Poate că Carlin a ştiut că unchiul sau e mort, în tot cazul Carlin l-a recunoscut pe inspector, când acesta s-a dat jos din maşină şi s-a împuşcat, de teama că va fi arestat pentru falsificare de „hârtii de valoare”.

Faţa melancolică a lui Reeder se acoperi cu un surâs trist.

— Aş fi dorit să nu o fi cunoscut niciodată pe d-na Carlin. Cunoştinţa mea cu această tânără femeie aduce în toată chestiunea acel element de coincidenţă, permis în romane, dar care nu se găseşte niciodată în viaţa adevărată. Credinţa în legătura logică a lucrurilor se cam distruge prin aceasta, însă...

[13] Otravă.

PLASAMENTE AVANTAJOASE[14]

În Londra mişună şapte milioane de oameni şi fiecare din aceşti şapte milioane se află în teorie şi în practică sub paza legii fiecare fiind socotit în general drept un membru preţios al comunităţii. Dacă, deci, unuia din aceştia i se cauzează intenţionat o pagubă, un altul trebuie să-şi primească pedeapsa; dacă unul îşi pierde viaţa în mod violent şi cu premeditare, criminalul trebuie să fie atârnat de gât, până ce va surveni moartea. Aşa cere legea.

Este foarte greu, chiar pentru cel mai vigilent păzitor al legii, să ţină sub supraveghere şapte milioane de oameni, din care cel puţin un milion umblă mereu forfota şi nu are domiciliu stabil. De asemenea este foarte greu să supraveghezi vreo douăzeci de mii de oameni, care au, ce-i drept domiciliu stabil, dar trăiesc singurateci. În această categorie intră anumiţi vagabonzi, criminali, fete bătrâne nemăritate şi alţi indivizi fără rude sau prieteni.

Câteodată vin diverse întrebări la poliţie. De multe ori scrisorile acestea sunt foarte timide şi extrem de politicoase.

Domnul X nu mai văzuse pe vecinul său domnul Y, de vreo săptămână. Nu, nu-l cunoaşte mai de aproape pe d-l Y. De altfel

[14] Titlul original în limba engleză *The Investors*.

nimeni nu-l cunoaşte; un bătrâior, fără prieteni sau cunoscuţi, care-şi petrecea timpul îngrijind de grădiniţa sa. Şi acum grădiniţa e părăsită. Cana cu lapte a rămas la uşă. Ferestrele stau închise. Apoi apare un sergent sau un gardian; se sparge o fereastră, se intră înăuntru şi domnul Y găsit într-un colţ... mort! Poate de foame, poate de un atac de apoplexie, poate s-a sinucis. În cazuri de acestea, „chestiunea" deşi tristă, e foarte, foarte simplă. Cel puţin pentru poliţie. Dar în cazul când casa e pustie şi domnul Y a dispărut? Ei, atunci chestiunea se complică şi greutăţile încep.

D-şoara Elver plecase în Elveţia. Nu mai era tânără, era nemăritată şi părea că trăieşte destul de bine. La plecare, îşi închise casa – şi nu mai revenise. Poliţia elveţiană o caută.

Mirmidonii lui Mussolini cercetară de asemenea tot nordul Italiei. de la Domodossola până la Montecatini, însă degeaba.

Şi apoi veni rândul d-lui Charles Boyson Middelkirk, un bărbat excentric, violent, care se certa încontinuu cu vecinii săi, din cauza gălăgiei ce o făceau copii acestora. Plecase fără să spună cuiva unde se duce. Trăia singur cu trei pisici. Nici el nu mai revenise acasă. Şi era într-o situaţie materială bună, dar cunoscut ca foarte zgârcit.

Tot astfel era şi d-na Athbell Marting, o văduva rea de suflet, care trăia împreună cu nepoata sa. Doamna aceasta avea obiceiul să dispară din când în când, fără să spună cuiva unde se duce. Nepoata sa căpăta atunci permisiunea să-şi procure de la băcan numai atâtea alimente cât îi trebuiau ca să nu moară de foame.

Mătuşa sa plătea mormăind notele la înapoiere, şi cu asta se termina chestiunea. Se presupunea că d-na Marting pleca la Boulogne sau Paris, sau chiar la Bruxelles. Într-o zi însă dispăru cu totul. După şase luni de la dispariţie, nepoata sa dădu câteva

anunţuri în ziarele cele mai ieftine – de teama decontului ulterior – dar fără rezultat. D-na Marting rămase bine dispărută.

— Ciudată afacere, spuse procurorul, care avea în faţa sa, pe birou, dosarele a patru persoane (trei femei şi un bărbat) dispărute în ultimele trei luni.

Încreţi din frunte, apăsă pe un buton şi scurt timp după aceea domnul Reeder îşi făcu apariţia în cameră. La invitaţia procurorului detectivul luă loc pe scaun, clipi din ochi ca o cucuvea şi clătină trist din cap, ca şi când ar fi ştiut de ce a fost chemat şi ca şi când ar fi refuzat de la început să priceapă chestiunea.

— Ce crezi despre aceste dispariţii?, îl întrebă şeful său.

— Nu ştiu încă ce să cred, răspunse Reeder prevăzător. Londra este un oraş enorm de mare şi plin de oameni ciudaţi, nebuni, al căror fel de viaţă este – hm – câteodată atât de neobişnuit, încât trebuie să te miri cum de nu dispar mai mulţi chiar, numai aşa pentru plăcerea de a-şi schimba puţin felul de trai.

— Ai citit rapoartele?

Reeder confirmă, dând din cap.

— Am copii de pe ele, răspunse el. D-l Salter a fost atât de amabil....

Procurorul se scarpină după ureche, nedumerit.

— Eu nu găsesc, de altfel, nimic deosebit la aceste patru cazuri – cel puţin nimic extraordinar. Patru persoane dispărute! Asta-i doar un procent destul de neînsemnat pentru un oraş atât de mare.

— Douăzeci şi şapte dispăruţi în interval de 12 luni, îl întrerupse Reeder supus.

— Douăzeci şi şapte? Eşti sigur de asta?

Procurorul rămase ca trăsnit.

Reeder dădea numai din cap.

— Toate erau persoane, care aveau ceva avere, toţi aveau un venit destul de mare, care li se plătea regulat la începutul fiecărei luni – asta o ştiu precis la nouăsprezece cazuri. Pentru celelalte opt trebuie să mai adun informaţii. Dar asta-i cert, că toţi aceşti dispăruţi erau tăcuţi în ceea ce priveşte sursa veniturilor. Nici unul din ei n-avea prieteni sau rude, cu care să fi stat în legături mai strânse, excepţie făcând numai d-na Marting. Exceptând această coincidenţă la toate cazurile, nu avem nici un alt indiciu, după care le-am putea aduce în legătură unul ca altul.

Procurorul se uită atent la el dar domnul Reeder nu era niciodată, sarcastic, cel puţin nu intenţionat.

— Am uitat să amintesc încă un fapt, continuă D-l Reeder. După dispariţia acestor persoane, au încetat şi plăţile către ei. Banii veneau spre exemplu pentru d-na Marting chiar şi atunci când era într-adevăr plecată undeva, dar de la ultima ei călătorie, de la care nu s-a mai înapoiat, n-au mai sosit bani.

— Dar eşti sigur că au dispărut douăzeci şi şapte de persoane?

D-l Reeder scoase din buzunar o listă pe care erau însemnate numele, adresa şi data când au dispărut.

— Ce crezi că li s-a întâmplat?

D-l Reeder se gândi o clipă, cu ochii aţintiţi spre covorul de pe podea.

— Presupun că au fost omorâte, spuse el aproape vesel.

Procurorul sări în sus.

— D-ta pari să fii azi foarte bine dispus, spuse el răutăcios. Şi de ce ar fi fost ucişi, mă rog?

Dar domnul Reeder nu dădu nici un fel de lămurire asupra părerii sale ciudate. Convorbirea avusese loc după masă, târziu, şi Reeder se grăbea să plece, căci exista o înţelegere tacită între el şi o d-şoară drăguţă, ca s-o întâlnească la ora cinci şi cinci minute,

la colţul dintre Podul Westminster şi Embankment, unde domnişoara aştepte autobuzul spre Lee.

Calităţile sentimentale ale d-lui Reeder erau cu totul necunoscute. Unii spuneau, că mâhnirea ce o arăta când prindea un borfaş, nu era decât ipocrizie. Alţii credeau că într-adevăr durerea sa era sinceră când graţie cercetărilor şi sforţărilor sale un semen de al său era trimis la închisoare. Menajera sa credea că nu poate suferi femeile şi povestea în taină, prietenelor ei, că d-l Reeder îi lipseşte cu totul acele sentimente, care înfrumuseţează şi glorifică omenirea. În cei zece ani de când era în serviciu la el, domnul Reeder nu-i arătase nici un interes, poate doar s-o întrebe ce-i face guta sau să-i dea sfatul, să se ducă pentru câteva zile la mare. Menajera lui Reeder depăşise cu mult „anii mijlocii", dar în viaţa unei femei nu există nici un moment în care să renunţe la vreo speranţă. Deşi era foarte bună menajeră, din toate punctele de vedere, totuşi în sinea ei îl dispreţuia şi zicea prietenelor sale intime, că Reeder e un arţăgos şi că îl bănuia că trăieşte despărţit de nevastă-sa, pe care o maltratase. Menajera lui Reeder era văduvă (după cum îi povestise când o angajase) şi avusese pe timpuri o viaţă mai bună – da, mult mai bună.

Faţă de Reeder era însă plină de respect. Ierta caracterul ciudat al vizitatorilor săi, scuza felul cum se îmbrăca, cu ghetele cele greoaie, pălăria cea tare şi cravata cumpărată gata pe care o prindea la spate cu o cataramă – cu care Reeder se înţepa totdeauna în degete, când o încheia. Dar, orişice admirase are o limită şi când descoperise într-o bună zi, că Reeder aştepta în fiecare dimineaţă o fată tânără s-o conducă în oraş şi că deseori o şi conducea seara acasă, atunci limita fu atinsă!

D-na Hambleton povestea prietenelor sale – care îi dădeau dreptate – că nu există un idiot mai mare decât un nebun bătrân,

şi că o căsătorie între un bărbat bătrân şi o femeie tânără trebuie să se termine printr-un divorţ.

Menajera obişnuia să-i lase pe masă un jurnal de-al ei favorit de duminică, unde era imposibil ca domnul Reeder să nu observe titlurile scrise cu litere mari

ROMANUL CĂSĂTORIEI UNUI BĂTRÂN;
PERFIDIA SOŢIEI ADUCE LA TRIBUNAL UN BĂTRÂN CU PĂR ALB.

Dânsa nu ştia dacă domnul Reeder dădea atenţie acestor articole, căci niciodată nu făcea vreo aluzie la tragediile acestor căsătorii, din contră el continua să aştepte pe domnişoara Belman în fiecare dimineaţă la ora nouă şi în fiecare seară la cinci şi cinci minute, de câte ori îi permitea serviciul.

Domnul Reeder vorbea atât de rar despre ocupaţia sa, sau despre obiectul care-l preocupa, încât chiar cea mai mică aluzie, cât de îndepărtată, însemna o remarcabilă excepţie. Probabil că nici acum n-ar fi vorbit, dacă domnişoara Belman n-ar fi făcut (involuntar), în timpul unei convorbiri, o observaţie în legătură indirectă cu dispariţia atâtor persoane.

Vorbiseră anume de concediu. Margaret voia să se ducă pentru vreo două săptămâni la Cromer.

— Vreau să plec la două ale lunii. Dividendele mele lunare (nu-i aşa că sună extraordinar?) sosesc totdeauna pe întâi...

— Cum?

Reeder tresări. Mai toate societăţile plătesc dividende odată la 6 luni.

— Dividende, d-şoară Margaret?

Ea se înroşi puţin, observând mirarea sa şi râse apoi încet.

— Nu ţi-ai dat seama că sunt o femeie cu avere?, îl necăji ea. Primesc 10 lire pe lună – tatăl meu mi-a lăsat moştenire un teren cu o casă. Acum 2 ani am vândut casa pentru suma de 1000 lire şi am găsit pentru aceşti bani un plasament admirabil.

D-l Reeder calculă în grabă.

— D-ta primeşti aproape 12,5%, spuse el. Într-adevăr un plasament excelent. La ce societate ai depus banii?

Ea ezită un moment.

— Îmi pare rău, dar nu pot să-ţi spun. Vezi – trebuie să rămână secret. Este vorba de un sindicat sud-american, care furnizează arme pentru – cum naiba le zice – da, pentru insurgenţi. Ştiu că nu e frumos să câştigi banii cu furnituri de arme şi alte asemenea lucruri – dar se plăteşte atât de bine şi eu nu trebuie să pierd o afacere atât de bună.

Reeder încreţi din frunte.

— Dar de ce trebuie ţinută chestiunea asta atât de secret?, întrebă el. O mulţime de oameni cumsecade îşi câştigă existenţa cu asemenea afaceri.

Părea că domnişoara Margaret vorbeşte numai cu repulsie despre asta.

— Noi, adică acţionarii, ne-am obligat să nu divulgăm nimic despre legătura noastră cu acea societate, spuse ea. A trebuit să iscălesc contractul, care conţinea un paragraf referitor. Şi cum banii sosesc regulat... Din suma depusă de mine, am primit până acum 300 lire direpţ dividende.

— Hm..., hm..., murmură Reeder, care era destul de deştept ca să nu mai insiste. Şi mâine mai putea să vorbească despre asta.

Dar ziua următoare nu-i aduse prilejul dorit. Cineva îi jucă o „farsă” ciudată, un fel de farsă, cu care Reeder era de altfel obişnuit, căci existau doar destui oameni, care aveau motiv să-l

urască şi nu trecea un an, în care unul sau altul să nu încerce să-îi răsplătească faptul că din cauza lui stătea în închisoare.

— D-ta te numeşti Reeder, nu-i aşa?.

Reeder ţinea strâns, cu ambele mâini, umbrela şi se uita peste ochelari la individul acela prost îmbrăcat, care stătea în faţa sa pe treptele casei. Detectivul ieşise tocmai din casă ca să se ducă la birou.

— D-ta eşti doar acela care l-a prins pe Ike Walker? Nu eşti dumneata?

Reeder „prinsese" într-adevăr pe mulţi. Meseria lui era doar de „a prinde" adică era un om, care era obligat să bage la închisoare pe răufăcători. Îl cunoştea foarte bine pe Ike Walker. Ike era un falsificator abil de bancnote, prea abil chiar, care acum făcea serviciu regulat în închisoarea din Dartmoor şi care trebuia să se socotească fericit dacă i se va permite să-ş păstreze „postul" actual tot restul de doisprezece ani, cât mai avea de stat în închisoare.

Individul care-l acostase era un tip plăpând, cu un obraz deznădăjduit. Costumul ce-l purta era, evident, făcut pentru unul, cu un corp mai lung şi mai lat; pantalonii erau atât de mult suflecaţi, haina şi vesta aveau atâtea falţuri dureroase, încât numai cineva, care stătea deasupra prejudiciilor semenilor săi putea purta un asemenea costum.

Se uita la Reeder cu ochi răi, sclipitori, în care însă acesta nu putea citi vreo ameninţare.

— Da, eu am fost cauza arestării domnului Ike Walter, spuse Reeder cât se poate de amabil.

Individul scoase atunci din buzunar un pacheţel mic învelit în hârtie verde de pergament. Reeder dezveli pachetul şi găsi un plic murdar.

— Asta-ţi trimite Ike, spuse tipul. Ieri a ieşit un coleg din închisoare şi a adus-o cu el.

Reeder nu era prea mirat de această ştire. Ştia foarte bine că prescripţiile închisorilor sunt făcute, ca să se calce şi Reeder mai ştia, că în închisoare se întâmplă şi alte lucruri, decât scoaterea prin contrabandă a unei scrisori. Deschise plicul, fără însă a-şi îndepărta privirea de la individul care i-l adusese, şi scoase un bilet, al cărui conţinut era:

„Dragă Reeder – iată o şaradă pentru d-ta. Poţi căpăta ceea ce au avut alţi oameni. Eu n-am căpătat-o, dar vine la d-ta. E ceva fierbinte când vine la d-ta, dar d-ta eşti rece când pleacă de la d-ta.

Prietenul d-tale care de iubeşte,

IKE WALKER

(care trebuie să stea doisprezece ani închis, pentru că d-ta ai povestit la tribunal un morman de minciuni despre el)".

Reeder îşi ridică privirea de pe scrisoare.

— Se vede că prietenul d-tale a cam înnebunit?, întrebă Reeder politicos.

— Nu e prieten cu mine. Mi s-a adus scrisoarea, ca să ţi-o dau d-tale, răspunse individul.

— Din contră, dragul meu, spuse Reeder amabil. Ike ţi-a dat ieri în Dartmoor pachetul. D-ta eşti Mills, ai fost condamnat de opt ori pentru spargere şi probabil că o să te închidă pentru a noua oară înainte de finele anului. Ai fost eliberat ieri din închisoare – te-am văzut când te-ai prezentat la Scotland Yard, la viză.

Individul rămase, o clipă surprins şi părea că vrea s-o şteargă.

Reeder se uita spre colţul străzii şi văzu silueta, zglobie mergând spre tramvai. Pierduse posibilitatea să mai întâlnească pe domnişoara Belman.

— Vino înăuntru, Mills.

— Nu vreau să vin, răspunse iritat Mills. Mi-a spus numai să-ţi dau pacheţelul, ceea ce am făcut. Nu mai am ce căuta aici...

Reeder îi făcu semn cu degetul arătător.

— Vino, vino, puişorule mic!, zise el tare prietenos. Şi te rog nu mă necăji, căci sunt în stare să te trimit înapoi la prietenul d-tale Walker. Sunt într-adevăr un om foarte neplăcut când mă supără cineva.

Mills îl urmă supus. Îşi şterse cu rigoare ghetele pe ştergătorul din faţa uşii şi sui scara pe vârful degetelor, în urma lui Reeder, cu care intră apoi în camera de lucru a acestuia, locaşul unde Reeder îndeplinea cea mai mare parte a activităţii sale mintale.

— la loc, Mills!, spuse Reeder aducându-i un scaun.

Se aşează apoi la birou, puse scrisoarea pe masă, îşi potrivi ochelarii şi ceti – pe deasupra lor – încă odată conţinutul epistolei.

— Nu pot să rezolv şarada, spuse el. Citeşte-mi-o te rog.

— Nu ştiu ce scrie în scrisoare..., începu individul.

— Citeşte-mi şarada!

Când Reeder îi întinse scrisoarea peste masă, individul se dădu singur de gol, căci se sculă în grabă şi împinse scaunul înapoi scoţând un strigăt speriat, care-l făcu pe detectiv să înţeleagă o grămadă de lucruri. Reeder puse din nou scrisoarea pe masă, luă o farfurie de sticlă din dulap, acoperi scrisoarea şi apoi zise:

— D-ta aştepţi aici până mă înapoiez, şi nu te mişti din loc!

Din tonul vocii se auzea o asprime neobişnuită. Reeder trecu în sala de baie, suflecă mânicile şi lăsă să curgă pe mâini apă caldă. Luă apoi de pe o etajeră o sticluţă mică, vărsă conţinutul în apă şi băgă mâinile în soluţia ceea, ţinându-le câteva minunile. Îşi curăţă apoi unghiile cu peria, se şterse pe mâini şi-şi scoase

haina şi vesta agăţându-le în baie. După aceea se înapoie la vizitatorul său.

— Prietenul nostru Walker este ocupat în spital, constată el mai mult decât întrebă. Ce-a bântuit pe acolo?, scarlatină sau ceva mai rău?

El se uită la scrisoarea acoperită cu farfuria de sticlă.

— Desigur scarlatină, spuse el. Scrisoarea fusese infectată sistematic.

Luă scrisoarea şi o aruncă în focul care ardea în sobă.

— Walker este într-adevăr un om rafinat, continuă el apoi, lucrează desigur la infirmerie. Mi se pare că ai spus, scarlatină, nu?

Individul dădu numai din cap.

— Şi desigur un caz grav, într-adevăr foarte interesant.

Băgă mâinile în buzunarul pantalonilor şi se uită cu bunăvoinţă la nenorocitul aducător de scrisori.

— Poţi să pleci acum, Mills, spuse el amabil. Sunt sigur că te-ai contaminat, căci bucăţica aia de hârtie pergament nu reprezintă nici un fel de apărare contra acestei boli. În vreo 3 zile vei căpăta febră şi pe la finele săptămânii ai să fii mort. Am să-ţi trimit o coroană.

Deschise uşa, arătă spre scară iar individul o şterse tiptil.

Reeder îl observă prin fereastră. Văzu cum trece strada şi cum o luă spre Lewisham Road.

După aceea Reeder trecu în dormitor, îşi îmbrăcă altă haina şi vestă, luă o pereche de mănuşi de aţă şi se duse la biroul său. Nici nu se mai gândea că o să-l mai vadă vreodată pe Mills, şi nici prin gând nu-i trecea că acest cavaler din Dartmoor plănuia o lovitură cu care ocazie avea să se întâlnească din nou. Pentru Reeder afacerea era terminată.

În ziua aceea se comunică Prefecturii Poliţiei o nouă dispariţie. Domnul Reeder aştepta pe d-şoara Belman la tramvai cu zece minute înainte de timpul obişnuit, căci simţea instinctiv că tânăra iată îi va putea da informaţiuni preţioase. Era ferm decis ca de data asta să nu se lase până ce nu-i va răspunde la întrebările sale. Scopul şi-l ajunse însă abia aproape de locuinţa ei.

— De ce eşti atât de curios, domnule Reeder, îl întrebă ea cam nerăbdătoare. Vrei şi d-ta să-ţi plasezi banii? În cazul ăsta nu-ţi pot ajuta cu nimic, chiar dacă aş voi. Căci ne-am luat obligaţia să nu primim noi acţionari.

Reeder se opri în loc, îşi scoase pălăria şi se şterse pe frunte. (Menajera sa, care-l observa de la fereastră, era ferm convinsă că fata îi respinsese cererea de căsătorie).

— Trebuie să-ţi comunic ceva, d-şoară Belman, şi sper că nu te voi nelinişti prea mult.

Şi în câteva cuvinte îi explică dispariţia misterioasă a atâtor oameni şi despre coincidenţa ciudată a tuturor acestor cazuri – primirea unui dividend la fiecare început de lună. Tânăra pălise şi se uita la el plină de spaimă.

— Vorbeşti serios? întrebă ea. Dar d-ta nu mi-ai fi povestit toate astea, dacă n-ai avea motive serioase – aşadar societatea se cheamă „Sindicatul Mexico-City” din strada Portugal.

— Cum ai ajuns acolo?, întrebă Reeder.

— Am primit într-o bună zi o scrisoare de la directorul firmei – un domn de Silvo,- prin care-mi arăta că a aflat de numele meu de la un cunoscut. Tot în acea scrisoare îmi comunica toate detaliile privitoare la plasarea de capital în societatea sa.

— Mai ai scrisoarea aia?

D-ra Belman dete din cap.

— Nu. Mi s-a cerut în mod special să aduc scrisoarea cu mine dacă îi voi vizita. De altfel nici n-am zărit vreodată pe vreunul

din firmă, adăugă ea surâzând, căci am răspuns avocaţilor lor. Vrei să mă aşteptţi un moment? Am scrisoarea lor.

Reeder aşteptă la poartă până ce tânăra se înapoie cu un dosar din care scoase o scrisoare a avocaţilor „Bracher & Bracher".

„Stimată Domnişoară,

Referitor Sindicatul Mexico-City

Subsemnaţii, reprezentanţii juridici ai firmei de mai sus, vă confirmăm, că, după câte suntem informaţi, firma în chestiune se bucură de un renume bun. Ne considerăm însă obligaţi a vă comunica în acelaşi timp că nu putem recomanda plasări de capitaluri la o societate, care plăteşte dividende atât de mari, întrucât asemenea plasamente sunt legate de obicei de riscuri corespunzătoare.

Ştim însă că firma a plătit dividende de 12,5% uneori şi 20%. N-am primit niciodată o plângere contra ei. În tot cazul noi nu putem garanta, în calitatea noastră de avocaţi, situaţia financiară a firmei. Putem numai repeta că societatea în chestiune se ocupă cu afaceri rentabile şi că pare să dispună de rezerve suficiente.

Cu toată stima,
BRACHER & BRACHER

— Ai spus că nu l-ai văzut niciodată pe de Silva?

Ea clătină din cap.

— Nu. N-am vorbit decât cu d-l Bracher. Când m-am dus la biroul societăţii, situat în aceeaşi casă cu biroul avocaţilor, n-am găsit decât pe un singur funcţionar, care mi-a spus că domnul de Silvo nu era în oraş. A trebuit să las scrisoarea lui de Silvo acolo, căci partea de jos a hârtiei conţinea cererea de cumpărare de acţiuni ale societăţii şi a trebuit să iscălesc acea cerere. Putem ridica capitalul învestit cu un preaviz de trei zile şi tocmai clauza asta m-a determinat să investesc banii la ei. Am trimis banii după

ce am primit o scrisoare din partea d-lui de Silvo că acceptă investiţia mea.

Reeder, dădu din cap.

— Şi dividendele le-ai primit regulat de atunci?

— În fiecare lună, spuse mândră tânăra. Şi sunt convinsă că-i faci o nedreptate domnului de Silvo dacă faci vreo legătură între el şi dispariţia persoanelor acelea.

D-l Reeder nu răspunse. În aceeaşi zi se duse însă în strada Portugal No. 179. Era o casă veche, cu 2 etaje, o scară de modă veche ducea din holul de la intrare la etajul de sus, care era ocupat pe un negustor chinez. Din hol se vedeau trei uşi. Cea din stânga purta firma „Bracher & Bracher", Avocaţi; cea din faţa acestei uşi ducea spre birourile sindicatului mexican, iar cea de-a treia, care se afla în fundul holului, purta firma „John Baston".

D-l Reeder bătu sfios la uşa societăţii mexicane. O voce îl invită să intre. În faţa unei maşini de scris, şedea un tânăr ai cărui ochi erau acoperiţi cu nişte ochelari negri. Tânărul avea puse pe urechi microfoanele unui dictafon şi scria asiduu.

— Nu, domnul de Silvo nu e aici. Nu vine decât de două ori pe săptămână la birou, spuse funcţionarul. Cum vă numiţi?

— Asta n-are importantă, mulţumesc, răspunse Reeder şi părăsi camera, închizând uşa după el.

Vizita pe care o făcu firmei Bracher & Bracher a fost mai încoronată de succes, căci găsi acolo pe domnul Joseph Bracher. Domnul Bracher era un bărbat înalt, bine făcut, care purta o floare la butonieră. După toate aparenţele, firma Bracher & Bracher făcea afaceri bune, căci în birourile din faţă lucrau vreo şase funcţionari. Biroul domnului Bracher era însă modelul unui birou de o eleganţă mediocră.

— Luaţi, vă rog, loc, domnule Reeder, spuse avocatul.

Reeder îi explică în câteva vorbe scopul vizitei sale. Bracher surâse.

— Aţi nimerit-o bine, că aţi venit azi, începu el, căci mâine nu am mai fi putut să vă dăm vreo informaţie. Ca să vă spun adevărul, l-am rugat pe domnul de Silvo să-şi caute alţi avocaţi. Nu, nu, nu s-a întâmplat absolut nimic, numai că firma îşi îndreaptă mereu clienţii spre noi şi noi avem sentimentul că preluăm încetul cu încetul o responsabilitate, care desigur ne e foarte neplăcută.

— Aveţi din întâmplare o listă a persoanelor care v-au scris din când în când şi care v-au cerut sfaturi asupra sindicatului mexican?

D-l Bracher clătină din cap.

— Trebuie să vă mărturisesc – şi dvs. veţi găsi cam ciudat lucru, că nu posedăm o asemenea listă. Cel puţin nu o mai avem, adăugă el. Şi ăsta e unul din motivele, care ne-au decis să rupem relaţiile cu d-l de Silvo. Acum vreo trei săptămâni a dispărut dosarul în care păstram copiile scrisorilor, precum şi cererile de referinţe, ce ni s-au adresat. Dispariţia nu ne este nici azi explicabilă, căci în seara dinaintea furtului, dosarul acela fusese depus împreună cu celelalte registre ale noastre în casa de fier. A doua zi dimineaţă am constatat dispariţia, fără însă ca să se fi putut constata vreo urmă de violare a casei de fier. Împrejurările au fost atât de misterioase şi fratele meu şi cu mine am fost atât de impresionaţi de acest lucru, încât am cerut Sindicatului mexican să ne pună la dispoziţie o nouă listă a clienţilor lor. Până azi nu au răspuns însă dorinţei noastre.

Reeder se uita în tavan, ca şi când ar fi aşteptat vreo inspiraţie de acolo.

— Cine este John Baston?

— Nici în cazul acesta; nu sunt edificat, răspunse avocatul surâzând. Cred că Baston e un financiar bogat, care, după câte ştiu, nu vine nici măcar de trei ori pe an la lucru. De altfel nu l-am văzut niciodată.

D-l Reeder se despărţi de el şi o luă încet pe Portugal Street, cu capul aplecat pe piept, adâncit în gânduri. Mâinile sale împreunate la spate, trăgeau umbrela după el, ceea ce îi dădea aparenţa unui animal cu coadă.

În aceeaşi după amiază, Reeder o aştepta pe tânăra fată, ca de obicei, la staţia de tramvai. Dar în zadar, căci domnişoara Belman nu apăru până la 5:30. Întârzierea asta nu era ceva neobişnuit, căci domnişoara Belman lucra câteodată ore suplimentare. Reeder, se duse acasă, fără să se gândească la ceva rău. După ce a luat masa, se duse la casa domnişoarei Belman unde află de la gazda acesteia că domnişoara nu venise încă acasă. Reeder telefonă la biroul unde lucra domnişoara Margaret şi neputând afla nici acolo nimic, telefonă şi acasă la stăpânul ei.

— Domnişoara Belman a plecat la 4:30, fu răspunsul surprinzător, ce-l căpătă. Fusese chemată la telefon şi m-a rugat s-o las să plece mai devreme.

— Oh, spuse Redder deprimat.

În noaptea aceea domnul Reeder nu s-a culcat, ci a aşteptat în biroul său din Prefectura poliţiei, rapoartele care veneau de la diferite Divizii poliţieneşti.

Cu venirea dimineţii, îi veni şi siguranţa înspăimântătoare că şi domnişoara Belman trebuie adăugată pe lista acelor persoane care au dispărut în împrejurări atât de misterioase.

Pe la 8 dimineaţa, Reeder se duse acasă, făcu o baie, se bărbieri şi când Procurorul general sosi la birou, găsi pe Reeder aşteptându-l. Vocea lui era mai aspră şi pierduse ceva din

atmosfera de umilinţă, cerşetoare de scuze, care-l învăluia de obicei.

Reeder explică procurorului în câteva cuvinte dispariţia d-rei Belman.

— Crezi că de Silvo e de vină?, îl întrebă şeful.

— Sunt convins de asta, răspunse celălalt liniştit. Mai am o singură speranţă, dar atât de slabă....

Reeder nu explică amănunţit în ce consta speranţa sa, ci se duse în strada Portugal la biroul sindicatului mexican.

Domnul de Silvo lipsea bineînţeles. Reeder ar fi fost, de altfel, foarte surprins, dacă l-ar fi găsit. Trecu prin hol în biroul avocaţilor unde fu primit de ambii Bracher.

Domnul Reeder, le spuse foarte serios:

— Am să las aici un gardian cu ordinul de a-l aresta pe de Silvo, imediat ce va apare. Găsesc că e corect să vă comunic dvs., avocaţilor săi, acest lucru.

— Dar, pentru Dumnezeu, ce a făcut?, începu unul din Bracher foarte surprins.

— Nu ştiu încă de ce am să-l acuz, dar acuzarea va fi foarte grea, spuse Reeder. Deocamdată n-am comunicat încă bănuielile mele la Scotland Yard. Dar, domnule Bracher, clientul dvs. va trebui să ne aducă dovezi palpabile ale nevinovăţiei sale, dacă vrea să rămână liber.

— Nu înţeleg nimic din toată afacerea asta, spuse avocatul buimăcit. Dar ce a făcut de fapt? Oare societatea sa este o pungăşie?

— Nici nu există o pungăşie mai mare, răspunse celălalt tăios. Am să cer mâine împuternicirile necesare ca să perchiziţionez birourile societăţii, dar şi pe acelea ale domnului John Baston. Am aşa o presimţire, că voi găsi acolo lucruri foarte importante pentru mine.

Reeder părăsi abia târziu Scotland Yardul. Din spre podul Westminster văzu venind spre el un automobil din care cineva îi făcea semne disperate. Din maşină sări jos domnul Joseph Bracher.

— L-am găsit pe de Silvo, strigă el.

Individul era extrem de iritat şi galben ca ceara. Reeder ar fi jurat, că-i clănţăneau dinţii.

— E ceva care nu-mi pare curat, continuă Bracher. Fratele meu a căutat să-l descoase. Dumnezeule, dacă într-adevăr a comis crimele acelea, n-am să-mi iert niciodată că...

— Dar unde e acum?, îl întrerupse Reeder.

— A venit la noi la Dulwich, scurt timp înaintea mesei. Avem o casă acolo. Fratele meu şi cu mine suntem holtei şi trăim singuri. De Silvo a mai fost la noi la masă. Fratele meu a început să-l descoase şi la sfârşit a destăinuit lucruri, care par imposibile. Omul ăsta trebuie să fie nebun.

— Dar ce a spus?

— N-aş putea să vă spun exact. Ernest îl păzeşte acolo, până ce veţi veni dvs.

Domnul Reeder se urcă în maşină. Câteva minute mai târziu maşina gonea spre Camberwell. Lane House, o clădire veche de aparenţă onorabilă, se afla la capătul unei şosele, care forma acolo un fel de fundătură. Casa era clădită în mijlocul unui parc. D-l Bracher coborî, deschise uşa şi conduse pe domnul Reeder într-un hol frumos mobilat. O uşă era deschisă.

— A venit domnul Reeder?

Reeder recunoscu vocea lui Ernest Bracher şi intră în încăpere.

Ernest Bracher stătea rezemat de un şemineu. În odaie nu era nimeni.

— De Silvo s-a dus să se culce puţin, explică el. Dar asta e o afacere teribilă, d-le Reeder.

Întinse mâna şi Reeder merse sper el. Când piciorul sau atinse covoraşul persan, care era întins în faţa sobei, Reeder avu subit impresia unui pericol şi încercă să dea înapoi. Dar îşi pierduse de acum echilibrul. Simţi cum podeaua de sub el se lăsa în jos. Se prăbuşi şi încercă să se ţie cu mâinile de deschizătură. Văzând însă pe Bracher, că ridică piciorul ca să-l lovească pe degete. Îşi dădu drumul şi căzu în adâncime. Căzătura îl făcu să-şi piardă aproape conştiinţa. Se ridică încet, uitându-se în sus spre deschizătura care devenea din ce în ce mai mică şi văzu pe unul din fraţii Bracher cum se uita la el.

— Cu dumneata ne socotim noi mai târziu, Reeder strigă Joseph Bracher rânjind! Am mai avut noi aci oameni abili şi...

Din pivniţă răsună un foc de revolver. Glonţul îl atinse pe Bracher la faţă şi sparse candelabrul. În clipa următoare chepengul se închise, iar domnul Reeder se afla singur într-o pivniţă mică, pardosită cu cărămizi. Nu prea era singur, căci Browningul, pe care-l ţinea în mână, îi era acum un camarad foarte plăcut.

Scoase lampa electrică de buzunar şi cercetă pivniţa. Pereţii şi pardoseala erau umezi ceea ce i se păru suspect. Într-un colţ se aflau câteva trepte, care duceau spre o uşă de fer încuiată.

Deodată auzi:

— Domnule Reeder!

Se întoarse brusc şi lumină cu lampa în colţul opus. Margaret Belman se afla acolo, şezând pe un morman de saci vechi.

— Mi-e teamă că te-am adus într-o situaţie neplăcută, spuse ea dar Reeder admiră liniştea ei desăvârşită.

— Eşti de mult aici?

— De ieri noaptea, răspunse ea. Bracher mi-a telefonat că trebuie să-mi vorbească şi m-a luat cu maşina. Până astă seară m-

au ţinut închisă în altă încăpere, de unde m-au adus aici acum vreun ceas.

— Ce fel de încăpere era aia?

Ea arătă spre uşa de fier.

Domnişoara Belman nu-i dădu alte amănunte, nici nu era, de altfel, momentul să discute nenorocirea comună. Reeder urcă treptele scării şi examina uşa, care se încuia din partea cealaltă – căci nu avea broască – şi se deschidea în spre pivniţă. Domnişoara Belman îi spuse că uşa asta ducea spre un coridor îngust şi spre o bucătărie. Ea sperase că va putea scăpa pe acolo, căci între ea şi libertatea dorită nu se afla decât o fereastră cu gratii de fer.

— Dar fereastra era aşa de sus, şi apoi, cu gratiile alea nu puteam face nimic.

Reeder cercetă încă odată pivniţa şi lumină apoi tavanul. Nu văzu nimic altceva decât o macara atârnată de o grindă.

— Ce intenţionează oamenii ăştia cu noi?, se întrebă el şi ca şi cum întrebarea asta ar fi fost auzită şi nu voiau să-l lase nedumerit, Reeder auzi zgomotul gâlgâit al apei ce intra în pivniţă şi îi ajunse în câteva clipe până la glezne.

El lumină partea de unde venea apa. Trei găuri mari erau făcute în perete şi prin fiecare intra apă în cantitate mare.

— Ce înseamnă asta?, întrebă Margaret înspăimântată.

— Suie-te pe scară şi rămâi acolo, răspunse el scurt.

Luă unul din saci şi încercă să astupe găurile. Dar îşi dădu imediat seama că era imposibil de oprit apa. Şi acum misterul dispariţiei atâtor oameni nu-i mai era lui Reeder un mister.

Apa urca cu repeziciune uimitoare. Până la genunchi, până la coapsă îi ajunse apa. Reeder se urcă şi el pe treptele unde stătea fata. Nu exista scăpare pentru ei. Reeder presupunea că apa se va urca numai atât de sus, ca ei să nu poată atinge grinda sau

macaraua, a cărei semnificaţie îi era acum clară. (Oamenii ucişi trebuiau doar scoşi într-un fel oarecare din pivniţă). Reeder era un înotător foarte bun, îşi dedea însă seama că nu va putea rezista mult timp.

Îşi scoase haina şi vesta şi deschise gulerul cămăşii.

— E mai bine dacă-ţi vei scoate şi d-ta rochia, spuse el liniştit. Ştii să înoţi?

— Da, răspunse ea încet.

Dar el nu o întrebă – ceea ce îl preocupa mai mult, şi anume cât timp ar putea să reziste.

Apa suia din ce în ce mai sus. El o apucă de mână.

— Ţi-e teamă?

— Nu, şopti ea. E delicios, că eşti cu mine. Dar de ce ne chinuiesc oamenii aceştia?

Apa ajunse acum la treapta superioară a scării şi suia mereu. Reeder se rezemase cu spatele de uşa de fer şi aştepta sfârşitul. Deodată simţi că cineva atinse uşa de partea cealaltă. Auzi un clicăit uşor, ca şi când s-ar fi tras un zăvor. Împinse pe fată cu precauţie la o parte şi puse ambele mâini pe uşă. Nu încăpea nici o îndoială, cineva lucra la uşă de partea cealaltă.

Coborî o treaptă şi simţi curând cum uşa se mişcă, deschizându-se încet. Văzu o licărire de lumină. În momentul următor Reeder deschise uşa şi sări afară strigând: „Sus mâinile”.

Cel care se afla acolo lăsă să-i cadă lampa din mână, atât era de speriat. Reeder îndreptă lumina lămpii sale asupra lui şi fu atât de surprins, încât era şi el cât p-aci să scape lampa din mână.

Individul care stătea acolo, era Mills, fostul puşcăriaş, care-i adusese scrisoarea infectată din Dartmoor.

— Bine, bine, d-le inspector. Iar am căzut mesa![15], murmură individul supărat.

Detectivul pricepuse imediat situaţia. În momentul următor o apucă pe fată şi o trase pe coridorul îngust, în care intra acum şi apa.

— Pe unde ai intrat, Mills?, îl întrebă Reeder.

— Prin fereastră.

— Unde? Spune odată.

Borfaşul îi duse la fereastra pe care şi tânăra fată o privise cu atâta dor. Gratiile dispăruse, tot pervazul ferestrei fusese scos. În momentul următor toţi trei se găseau afară, pe iarbă, sub cerul înstelat.

— Mills, spuse Reeder cu vocea tremurândă, ai voit să furi?

— Da, mormăi Mills. Nu vreau să-ţi fac dificultăţi.

— Şterge-o, şuieră Reeder. Şterge-o repede! Şi acum tânără domnişoară mai avem o mică plimbare de făcut.

Câteva clipe mai târziu un poliţist – cu gura căscată de mirare – zări un bărbat de vârstă mijlocie în cămaşă şi pantaloni şi pe o tânără fată în jupon de mătase, uzi până la piele, care veneau spre el.

— Societatea Mexicană nu era în realitate decât „Bracher & Bracher" explică Reeder şefului său. John Baston nici nu exista. Birourile acestuia nu erau decât drumul de trecere, când fraţii Bracher voiau să meargă dintr-un birou în altul. Funcţionarul societăţii mexicane era orb. Trebuia să fie orb. Asta am văzut-o prima dată. În birourile londoneze sunt ocupaţi o mulţime de dactilografi orbi şi cel de la societatea mexicană trebuia să fie orb pentru ca identitatea lui Bracher cu de Silvo să fie ţinută secretă.

---

[15] *A intra (sau a cădea, a băga) mesa* = a ajunge (sau a face pe cineva să ajungă) într-o situaţie neplăcută, a intra (sau a băga pe cineva) într-o încurcătură, într-un bucluc.

Firma Bracher & Bracher decăzuse din ce în ce mai mult. Probabil că se va afla că au fraudat banii ce le-au fost încredinţaţi. Atunci au găsiţi ideea să facă pe cei uşor încrezători să depună banii la ei, promiţându-le dividende grase. Îşi alegeau victimele cu precauţie. Joseph, care era şeful sindicatului, cerceta cu deamănuntul, ca nenorociţii să nu aibă rude sau prieteni. Dacă fraţii Bracher nu prea erau siguri de viitorul acţionar, atunci scriau o scrisoare, prin care îi sfătuiau să nu-şi depună banii la societatea mexicană, arătându-i în acelaşi timp o altă societate mai sigură.

După ce au plătit 2-3 ani dividendele acelea enorme, acţionarul era atras în casa lor din Dulwich, unde-l omorau într-un mod extrem de ştiinţific. În interiorul terenului se va găsi desigur un cimitir neoficial. După câte am putut afla, aceşti ucigaşi, au adunat în felul acesta, în ultimii 2 ani, vreo 120.000 de lire.

— De necrezut!, spuse procurorul. Într-adevăr de necrezut!

Reeder ridică din umeri.

— Există ceva mai de necrezut decât criminalii Burke şi Hare? În fiecare clasă socială şi în fiecare epocă există câte un Burke şi Hare.

— De ce au aşteptat fraţii Bracher atâta timp cu uciderea domnişoarei Belman?

Reeder tuşi.

— Voiau să facă curăţenie, dar nu voiau să o extermine pe tânăra fată până ce nu vor pune mâna pe mine. Trebuie să presupun – tuşi din nou, că erau încredinţaţi că eu aş avea un interes deosebit pentru această tânără domnişoară.

— Ei – şi d-ta, ai într-adevăr un interes deosebit?, îl întrebă procurorul.

Domnul Reeder nu răspunse.

Versiune eBook: v2.1 hy_09/04/2011